

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 30.12.2003
KOM(2003) 812 lopullinen

**KOMMISSION TIEDONANTO
NEUVOSTOLLE JA EUROOPAN PARLAMENTILLE**

**TULOSTAULU VAPAUTEEN, TURVALLISUUTEEN JA OIKEUTEEN
PERUSTUVAN ALUEEN TOTEUTUMISEN SEURAAMISEKSI EUROOPAN
UNIONISSA: PUOLIVUOTISPÄIVITYS**

(VUODEN 2003 JÄLKIPUOLISKO)

SISÄLLYS

1.	Yhteenveto	3
2.	Maahanmuuttopolitiikka	17
2.1.	Kumppanuussuhde lähtö- ja kauttakulkumaihin.....	17
2.2.	EU:n yhteinen turvapaikkajärjestelmä.....	19
2.3.	Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu	26
2.4.	Maahanmuuttovirtojen hallinta	31
3.	Todellinen Euroopan oikeusalue	39
3.1.	Oikeussuojan parempi saatavuus EU:ssa.....	39
3.2.	Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen	46
3.3.	Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla	55
4.	Rikollisuuden torjunta koko unionissa	59
4.1.	Rikosten ehkäiseminen unionin tasolla.....	59
4.2.	Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa	63
4.3.	Eräiden rikollisuuden muotojen torjunta	78
4.4.	Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi.....	87
5.	Unionin sisä- ja ulkorajapolitiikka sekä viisumipolitiikka, EY:n perustamissopimuksen 62 artiklan soveltaminen ja Schengenin säännösten siirtäminen yhteisön toimivaltaan	93
6.	Unionin kansalaisuus	104
7.	Yhteistyö huumeiden torjunnassa	106
8.	Ulkoisen toiminnan vahvistaminen	110
9.	Muut vireillä olevat aloitteet.....	115

1. YHTEENVETO

Amsterdamin sopimuksessa, Wienin toimintasuunnitelmassa ja Tampereella 15.–16. lokakuuta 1999 pidetyn Eurooppa-neuvoston kokouksen päätelmissä sovittiin vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja niiden toteutusaikataulusta. Tampereen Eurooppa-neuvosto pyysi komissiota laatimaan tulostaulun, jonka avulla voidaan säännöllisesti seurata näiden tavoitteiden edistymistä.

Komissio laati ensimmäisen tulostaulun maaliskuussa 2000. Tulostaulua on päivitetty kuuden kuukauden välein. Myöhemmissä päivityksissä on otettu huomioon myös ensin Laekenin (2001) ja sittemmin Sevillan (2002) ja Thessalonikin (kesäkuu 2003) Eurooppa-neuvostoissa asetetut tavoitteet.

Koska Amsterdamin sopimuksessa asetettiin toukokuu 2004 määräajaksi, johon mennessä vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen ensimmäinen vaihe on toteutettava, tämä on tulostaulun viimeistä edellinen puolivuotispäivitys, joka perustuu Tampereella asetettuun alkuperäiseen toimintaohjelmaan.

Komission tarkoituksena on antaa kesäkuussa 2004 tiedonanto, jossa esitetään puolueeton kokonaisarvio siitä, miten hyvin Tampereella asetetut tavoitteet ja Amsterdamin sopimuksesta johtuvat velvoitteet on pystytty toteuttamaan. Arvioinnissa otetaan huomioon lähiaikoina käynnistettävän EU:n kansalaisten ja muiden asianomaisten tahojen verkkokonsultoinnin tulokset sekä muiden toimielinten (mm. Euroopan parlamentin) kannanotot. Tiedonannon yhteydessä esitetään Tampereen tulostaulun viimeinen päivitys.

Lisäksi tiedonannossa luonnostellaan suuntaviivoja vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittämistä koskevaa toista vaihetta eli Tampere II -toimintaohjelmaa varten. Sen lähtökohtana on perustuslakisopimuksen teksti.

Seuraavassa tarkastellaan aiempien päivitysten tavoin edistymistä Tampereen päätelmien toteuttamisessa, lainsäädäntöprosessin viiveitä ja vielä ratkaisematta olevia kysymyksiä.

Johdannon liitteenä on luettelo tärkeimmistä komission ehdotuksista ja jäsenvaltioiden aloitteista, jotka odottavat vielä EU:n muiden toimielinten hyväksymistä. Lisäksi luetellaan keskeiset ehdotukset, jotka komission on työohjelmansa mukaan tarkoitus esittää vuoden 2004 aikana.

Vuoden 2003 jälkipuolisko on ollut tärkeä ajanjakso vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen tulevan kehityksen ja etenkin sen toisen vaiheen kannalta.

Tänä aikana Euroopan tulevaisuutta käsittelevä valtuuskunta sai työnsä päätökseen ja hallitustenvälinen konferenssi käynnistyi Roomassa 4. lokakuuta 2003. Valmistelukunta teki arvokkaan työn laatiessaan perustuslakisopimuksen luonnokseen varsin yksityiskohtaiset määräykset oikeus- ja sisäasioista. Komissio on tyytyväinen valmistelukunnan luonnokseen, kuten todetaan 17. syyskuuta 2003 Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 48 artiklan mukaisesti annetussa lausunnossa. Oikeus- ja sisäasioita koskevat määräykset kehittäisivät päätöksentekomenetelmiä nykyistä tehokkaampaan, avoimempaan ja demokraattisempaan suuntaan ja vahvistaisivat myös unionin oikeus- ja sisäpoliittisia tavoitteita.

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen kehittäminen nykyisen Tampereen ohjelman mukaisesti sai lisävauhtia Thessalonikissa kesäkuussa 2003 pidetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa. Kokouksen päätelmissä vahvistetaan vuotta aiemmin Sevillassa esitetyt suuntaviivat ja EU:n strategiset painopistealueet, jotka ovat maahanmuutto, turvapaikka-asiat ja unionin ulkorajojen valvonta. Erikseen viitataan EU:n alueella laillisesti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten kotouttamiseen sekä tarpeeseen edistää maahanmuuttopolitiikan ulkoista ulottuvuutta. Näin pyritään jo valmistelemaan myös Amsterdamin sopimuksessa asetetun määräajan (toukokuu 2004) jälkeen toteutettavia toimenpiteitä. Näitä toimenpiteitä käsitellään erikseen jäljempänä.

Brysselissä 16.–17. lokakuuta 2003 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä omistetaan kokonainen luku vapauden, turvallisuuden ja oikeuden vahvistamiselle. Pääpaino on Sevillassa ja Thessalonikissa tehtyjen päätösten jatkotoimenpiteillä. Erityisesti viitataan unionin yhteisten rajojen valvontaan ja muuttovirtojen hallintaan. Lisäksi päätelmissä kehoitetaan jatkamaan toimia tiiviimmän poliisi-, oikeus- ja tulliyhteistyön toteuttamiseksi ja vahvistamaan lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä erityisesti vakavan rikollisuuden ja terrorismin operatiivisen torjunnan osalta.

Näin EU:n historian suurimman laajentumisen kynnyksellä, kun Amsterdamin sopimuksessa asetetun määräajan päättymiseen on enää kuusi kuukautta, vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen ensimmäisen vaiheen toteuttaminen on entistäkin selvemmin valtion- ja hallitusten päämiesten keskeinen poliittinen päämäärä. Kaikilla rintamilla on edistytty sen jälkeen kun tulostaulua päivitettiin viimeksi (22. toukokuuta 2003), mutta voi olla, että joitakin olennaisia säädöksiä ei ehditä antaa ennen määräajan umpeutumista ensi vuonna. Siksi komissio kehottaa neuvostoa työskentelemään entistä tiiviimmin lähikuukausina ja toivoo, että jäsenvaltiot luopuisivat kansallisista varaumistaan useiden säädösehdotusten osalta.

YHTEINEN TURVAPAikka- JA MAAHANMUUTTOPOLITIikka

Tulostaulun edellinen päivitys koski vuoden 2003 alkupuoliskoa. Siinä esitettiin yleisesti ottaen myönteinen arvio yhteisen eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän ensimmäisen vaiheen etenemisestä. Tämä arvio perustui siihen, että kyseisellä ajanjaksolla oli otettu käyttöön tilapäisen suojelun järjestelmä ja annettu turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevia vähimmäisvaatimuksia sääntelevä säädös sekä asetus, jolla korvattiin turvapaikkahakemuksen käsittelemisestä vastuussa olevan valtion määrittämistä koskeva Dublinin yleissopimus. Lisäksi Eurodac-järjestelmä on ollut toiminnassa vuoden 2003 alusta lähtien.

Eurooppalaisen turvapaikkajärjestelmän ensimmäisen vaiheen täydentämistä varten on välttämätöntä (kuten Thessalonikin Eurooppa-neuvosto muistutti) sopia vielä kahdesta järjestelmän keskeisestä osasta. Ensimmäinen ehdotus koskee pakolaisaseman yhteistä määritelmää ja yhteistä lähestymistapaa toissijaiseen suojeluun. Toinen ehdotus, jota puheenjohtajavaltio Italia on ajanut tarmokkaasti, koskee turvapaikkamenettelyjä ja sisältää yhteisen luettelon turvallisista lähtömaista. Vaikka Eurooppa-neuvosto toivoi, että säädökset annettaisiin ennen vuoden 2003 loppua, neuvostossa ei puheenjohtajavaltion ponnisteluista huolimatta ole vielääkään päästy yhteisymmärrykseen näistä kahdesta ehdotuksesta.

Komissio esittää vuoden 2004 alussa myös ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan pakolaisrahaston seuraavasta toimintajaksosta, joka kattaa vuodet 2005–2010.

Maahanmuuttopolitiikan puolella vuoden 2003 jälkipuoliskon tärkeimpiä saavutuksia on direktiivin antaminen EU:n alueella pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta. Direktiivin tuomia keskeisiä parannuksia ovat mahdollisuus saada EU:n alueella pitkään oleskelleen henkilön asema viiden vuoden laillisen oleskelun jälkeen, ja tasapuolisen kohtelun periaatteen tunnustaminen monilla yhteiskunta- ja talouselämän aloilla. Lisäksi direktiivi yhdenmukaistaa edellytykset sille, että jäsenvaltiossa pitkään oleskellut henkilö voi siirtyä toiseen jäsenvaltioon työskentelemään tai opiskelemaan.

Komissio antoi 3. kesäkuuta 2003 maahanmuuttoa, kotouttamista ja työllisyyttä käsittelevän tiedonannon. Thessalonikin Eurooppa-neuvosto korosti, että jäsenvaltioiden on kehitettävä kotouttamispolitiikkaansa yhtenäisen Euroopan unionin kehityksen mukaisesti, pyysi komissiota esittämään vuosittain raportin kotouttamisesta ja painotti, että on tärkeää kehittää yhteistyötä ja tiedonvaihtoa vastaperustetun kotouttamisasiihin keskittyvien kansallisten yhteyspisteiden verkoston puitteissa. Kansallisten yhteyspisteiden kehittämistyön jatkuessa komissio käynnisti kesän aikana kolmansien maiden kansalaisten kotouttamista koskevan pilottihankkeen, joka sai hyvin myönteisen vastaanoton kansalaisyhteiskunnan keskuudessa. Lisäksi komissio on vauhdittanut vuonna 2002 pilottihankkeena käynnistetyn EU:n muuttoliikkeiden verkoston toimintaa.

Direktiivi perheiden yhdistämisestä annettiin 22. syyskuuta 2003.

Puheenjohtajavaltio Italian rakentavan toiminnan tuloksena neuvosto pääsi 6. marraskuuta 2003 poliittiseen yhteisymmärrykseen direktiivistä, joka koskee viranomaisten kanssa yhteistyötä tekeville ihmiskaupan uhreille myönnettävää lyhytaikaista oleskelulupaa.

Sen sijaan heinäkuussa 2001 esitetyn työvoimamuuttajien maahanpääsyä koskevan direktiiviehdotuksen käsittely on edennyt hitaasti, kuten neuvosto totesi 27. marraskuuta 2003. Komissio täydentää lähiaikoina opiskelijoiden maahanpääsyä koskevaa direktiiviehdotusta ehdotuksella direktiiviksi tutkijoiden maahanpääsystä.

Thessalonikin Eurooppa-neuvoston mukaan kolmansien maiden kansalaisten laillisia keinoja muuttaa Euroopan unioniin ottaen huomioon jäsenvaltioiden vastaanottokyky on tarkasteltava maahanmuuttajien kotimaiden kanssa tehtävän tehostetun, molempien osapuolien kannalta hyödylliseksi osoittautuvan yhteistyön puitteissa. Lokakuussa Brysselissä pidetyssä kokouksessaan Eurooppa-neuvosto pani merkille komission aloitteen tutkia laillisen ja laittoman maahanmuuton välistä suhdetta ja kehotti jäsenvaltioita, unioniin liittyviä valtioita ja ehdokasmaita tekemään tätä varten täysimääräisesti yhteistyötä komission kanssa. Komissio arvioi tutkimuksen valmistuvan kevään 2004 aikana.

Laittoman maahanmuuton torjuminen on edelleen keskeinen poliittinen tavoite. Thessalonikin Eurooppa-neuvosto vahvisti kokonaisvaltaisen lähestymistavan, jota esitettiin 3. kesäkuuta 2003 annetussa tiedonannossa laitonta maahanmuuttoa koskevan yhteisen politiikan kehittämisestä, ihmisten salakuljetuksesta ja ihmiskaupasta, ulkorajoista ja laittomien maahanmuuttajien palauttamisesta. Viimeaikaisessa keskustelussa on painotettu ulkorajojen valvontastrategian kehittämistä (tätä näkökohtaa käsitellään tarkemmin johdannon kappaleessa ”Unionin sisä- ja ulkorajoihin sekä viisumipolitiikkaan ja Schengen-alueeseen liittyvät kysymykset”).

Vastauksena Thessalonikin Eurooppa-neuvoston pyyntöön neuvosto pääsi 3. lokakuuta 2003 periaatesopimukseen maahanmuuttoasioiden yhteyshenkilöverkoston perustamisesta. Virallinen päätös asiasta tehtäen vuoden 2003 loppuun mennessä.

Thessalonikin päätelmissä todetaan, että laittomien maahanmuuttajien palauttamista koskevan yhteisen politiikan toteuttamista voitaisiin tehostaa vahvistamalla nykyistä yhteistyötä. Marraskuussa 2003 päästiin poliittiseen yhteisymmärrykseen Italian aloitteesta, joka koskee yhteisten lentojen järjestämistä kahden tai useamman jäsenvaltion alueella laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten poistamiseksi unionista. Lisäksi neuvosto antoi marraskuussa direktiivin avunannosta kauttakulkutilanteissa lentoteitse tapahtuvien palauttamistoimenpiteiden yhteydessä.

Neuvosto pääsi 6. marraskuuta poliittiseen yhteisymmärrykseen myös neuvoston päätöksestä, jossa säädetään kolmansien maiden kansalaisia koskevien maastapoistamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun neuvoston direktiivin 2001/40/EY soveltamisesta aiheutuvan taloudellisen epätasapainon korvaamista koskevista käytännön perusteista ja säännöistä.

Thessalonikin Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaan on toteutettava palauttamispolitiikkaa koskevia järjestelyjä, joihin on sisällytettävä myös rahoitusosio. Brysselissä lokakuussa 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto ilmaisikin tyytyväisyytensä komission aikomukseen esittää ehdotus palauttamista varten myönnettävästä taloudellisesta tuesta. Komissio esittää lähiaikoina tähän liittyvän ehdotuksen palauttamisen hallintaa varten perustettavasta maahanmuuttopoliittisesta rahoitusvälineestä.

Komissio esittää vuoden 2004 aikana myös ehdotuksen neuvoston direktiiviksi palauttamismenettelyjä koskevista vähimmäisvaatimuksista ja palauttamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta.

Maahanmuuttokysymysten sisällyttämiseksi unionin ulkosuhteisiin on edelleen kehitettävä Tampereella määriteltyä ja Sevillan, Thessalonikin sekä viimeksi lokakuussa 2003 Brysselin Eurooppa-neuvostossa vahvistettua kokonaisvaltaista toimintamallia.

Komissio on edelleen pyrkinyt sisällyttämään maahanmuuttokysymykset yhteisön ja sen ulkopuolisten maiden alueellisiin yhteistyöohjelmiin.

Komissio ehdotti kesäkuussa 2003 maahanmuutto- ja turvapaikka-asioihin liittyvän, kolmansille maille suunnattavan taloudellisen ja teknisen avun ohjelman perustamista. Asian käsittely on edennyt ripeästi neuvostossa ja Euroopan parlamentissa, ja ohjelma on tarkoitus hyväksyä vuoden 2004 alussa.

Thessalonikin päätelmistä johtuvana käytännön toimenpiteenä neuvoston on määrä hyväksyä vuoden loppuun mennessä arviointijärjestelmä, jonka avulla voidaan seurata suhteita kolmansiin maihin laittoman maahanmuuton torjumisen alalla.

Jotta yhteisö saisi nopeasti tuloksia kolmansien maiden kanssa tehtäviä takaisinottosopimuksia koskevissa neuvotteluissa ja voisi siten tehostaa muuttovirtojen valvontaa, on selvää, että sen on esiinnyttävä yksimielisenä noudattaen monialaista toimintamallia, joka kattaa EU:n useita eri politiikkoja.

Edistystä on tapahtunut viime aikoina, sillä takaisinottosopimus Macaon kanssa allekirjoitettiin lokakuussa 2003 ja takaisinottosopimus Sri Lankan kanssa allekirjoitetaan lähiaikoina. Hongkongin kanssa jo marraskuussa 2002 allekirjoitettu sopimus samoin kuin Macaon kanssa tehty sopimus tullevat voimaan vuoden 2004 alkupuolella. Lisäksi Albanian kanssa käydyissä neuvotteluissa päästiin sopimukseen marraskuun 2003 alussa. Takaisinottosopimus on tarkoitus parafoida joulukuussa 2003.

Kiinan kanssa parafoitiin yhteisymmärryspöytäkirja hyväksytyn matkustuskohteen asemasta (Agreed Destination Status) EU:n ja Kiinan huippukokouksessa 30. lokakuuta 2003. Pöytäkirja on tarkoitus allekirjoittaa vuoden loppuun mennessä. Pöytäkirja helpottaa EU:hun suuntautuvaa ryhmämatkailua ja sisältää takaisinottolausekkeen, jossa veloitetaan Kiinan valtio ottamaan takaisin henkilöt, jotka ovat jääneet EU:n alueelle viisuminsa voimassaolon päättymisen jälkeen. Lisäksi siinä on määräyksiä, jotka mahdollistavat kyseisten henkilöiden nopean palauttamisen. Laitonta maahanmuuttoa ja ihmiskauppaa koskevien korkean tason neuvottelujen aikana Kiina ilmoitti olevansa valmis käsittelemään palauttamiskysymyksiä vuoden 2004 alkupuoliskolla korkean tason neuvotteluina järjestettävässä erityiskokouksessa, jossa käsitellään palauttamista ja laillista maahanmuuttoa. Komissio laatii Kiinaa varten luonnoksen takaisinottosopimukseksi heti kun mahdollista, ja toivoo, että ensimmäinen virallinen takaisinottosopimusta koskeva neuvottelukierros voidaan järjestää pian palauttamista koskevan erityiskokouksen jälkeen.

Venäjän ja Ukrainan kanssa on käyty kolme neuvottelukierrosta takaisinotosta. EU:n ja Venäjän huippukokouksessa 6. marraskuuta annetussa yhteisessä julistuksessa todetaan, että neuvottelut pyritään saamaan pikaisesti päätökseen. Komissio pyrkii määrätietoisesti tekemään takaisinottosopimukset sekä Venäjän että Ukrainan kanssa mahdollisimman pian. Pakistanin kanssa käytiin lokakuussa 2003 alustavia teknisiä neuvotteluja takaisinotosta, ja varsinaiset sopimusneuvottelut arvioidaan voitavan käynnistää alkuvuodesta 2004.

Komissio esittää vuoden 2004 alussa raportin yhteisestä takaisinottopolitiikasta lokakuussa 2003 Brysselissä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston pyynnön mukaisesti.

KOHTI EUROOPAN OIKEUS- JA TURVALLISUUSALUETTA

Yksityisoikeudelliset asiat

Yksityisoikeuden alan oikeudellisen yhteistyön alalla on edistytty vastavuoroista tunnustamista koskevan toimintaohjelman toteuttamisessa. Lapsen huoltoa ja avioliittoa koskeva asetus hyväksyttiin äskettäin. Asetuksella on suora vaikutus EU:n kansalaisten elämään, sillä kuten 16.–17. lokakuuta 2003 Brysselissä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä todetaan, se mahdollistaa kansallisten tuomioiden tunnustamisen ja täytäntöönpanon koko yhteisössä ja laajentaa huomattavasti kansalaisten oikeussuojakeinoja. Asetus on merkittävä edistysaskel pyrittäessä takaamaan alaikäisten huoltoa ja suojelua koskevien päätösten täytäntöönpano. Komissio on myös tyytyväinen, että samalla on edistytty lapsen huoltoa koskevan vuoden 1996 Haagin yleissopimuksen ratifiointissa. Perheoikeuden alalla komissio keskittyy lähiaikoina perintöoikeuden kehittämiseen.

Toinen tärkeä säädösehdotus koskee direktiiviä rikoksen uhreille (mm. terrorismin uhreille) maksettavista valtion korvauksista. Ehdotuksen käsittelyssä on edistytty merkittävästi Italian puheenjohtajakaudella. Komission mielestä ehdotus on tärkeä pelinavaus, sillä siinä asetetaan vähimmäisvaatimukset, jotka takaavat rikoksen uhreille oikeudenmukaisen kohtelun.

Hiljattain on käynnistetty tiedotuskampanja oikeudellisesta yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa. Kampanjan avulla pyritään lisäämään kansalaisten tietoisuutta oikeussuojan yhtäläisen saatavuuden merkityksestä. Lisäksi komissio ja Euroopan neuvosto julistivat yhteisesti lokakuun 25. päivän Euroopan yksityisoikeuden päiväksi ja järjestivät yleisötilaisuuksia sen tekemiseksi tunnetuksi.

Oikeusapua koskeva direktiivi annettiin tammikuussa 2003. Komissio toteutti lupauksensa säätää tarvittavista täytäntöönpanotoimista tekemällä kesäkuussa 2003 päätöksen oikeusapuhakemusten välittämisessä käytettävän lomakkeen laatimisesta. Ehdotus eurooppalaisen maksusuoritusmääräyksen käyttöönotosta esitetään vuoden loppuun mennessä. Siihen sisällytetään myös yhdenmukaistetut lomakkeet.

Neuvoston odotetaan hyväksyvän vuoden 2003 loppuun mennessä yhteisen kannan riitauttamattomia vaateita koskevaan komission ehdotukseen, jotta ehdotus voidaan toimittaa Euroopan parlamentille ja hyväksyä lopullisesti ennen parlamentin nykyisen toimikauden loppua.

Komissio esitti 22. heinäkuuta 2003 ehdotuksen asetukseksi sopimuksenulkoisiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II). Ehdotusta valmisteltaessa kuultiin laajasti eri tahoja. Sen tavoitteena on varmistaa, että kaikkien jäsenvaltioiden tuomioistuimet soveltavat samoja sääntöjä sopimuksenulkoisiin velvoitteisiin liittyvien oikeusriitojen ratkaisemisessa sovellettavan aineellisen oikeuden säännösten määrittämiseksi. Asetus tulee edistämään tällaisten riitojen ratkaisemisen avoimuutta ja ennustettavuutta.

Rikosoikeudelliset asiat

Komissio esitti helmikuussa 2003 vihreän kirjan rikoksista epäiltyjen ja syytettyjen etujen turvaamisesta rikosoikeudenkäynneissä Euroopan unionin alueella. Asiasta järjestettiin julkinen kuulemistilaisuus 16. kesäkuuta 2003 ja Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2003. Nyt komissio valmistautuu esittämään ehdotuksen puitepäätokseksi menettelyllisistä takeista. Puitepäätös on vasta ensimmäinen vaihe vastavuoroista tunnustamista koskevan toimintaohjelman toteuttamisessa; sen jälkeen on tarkoitus toteuttaa myös muita toimenpiteitä. Komissio julkaisee lähiaikoina kaksi vihreää kirjaa, joista toisessa käsitellään tutkintavankeutta ja ilman vapaudenmenetystä toteutettavien keinojen tunnustamista ja täytäntöönpanoa. Toisessa käsitellään rikosoikeudellisten seuraamusten lähentämistä, tunnustamista ja täytäntöönpanoa Euroopan unionissa. Neuvosto on jatkanut keskusteluja Kreikan tekemästä *ne bis in idem* -periaatteen soveltamista koskevasta aloitteesta. Tässä yhteydessä komissiota on pyydetty esittämään uusia ehdotuksia tuomioistuinten toimivaltaa koskevien ristiriitojen ehkäisemisestä.

Komissio esittää joulukuussa 2003 ensimmäisen kertomuksensa rikoksen uhrien asemaa rikosoikeudenkäyntimenettelyissä koskevan puitepäätoksen täytäntöönpanosta.

Ennen oikeudenkäyntiä annettujen määräysten vastavuoroiseen tunnustamiseen liittyen neuvosto teki heinäkuussa 2003 varojen jäädyttämistä ja todisteita koskevan puitepäätoksen. Komissio esitti marraskuussa 2003 ehdotuksen puitepäätokseksi eurooppalaisesta luovuttamismääräyksestä todisteiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten. Perusajatus on se, että minkä tahansa jäsenvaltion oikeusviranomaisten olisi tunnustettava ja pantava täytäntöön todisteiden luovuttamismääräys, jonka ovat antaneet minkä tahansa toisen jäsenvaltion oikeusviranomaiset.

Yksi Tampereella sovituista tavoitteista oli se, että rikollisille ei saa antaa mahdollisuutta suojautua käyttämällä hyväkseen jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien eroja. Tältä osin ja myös terrorismin torjunnan yhteydessä on syytä todeta, että jäsenvaltioiden on pantava täytäntöön eurooppalaista pidätysmääräystä koskeva puitepäätos 31. joulukuuta 2003 mennessä. Toistaiseksi vasta muutamat jäsenvaltiot ovat toteuttaneet tarvittavat toimenpiteet. Komissio antaa vuonna 2004 puitepäätoksen kansallista soveltamista koskevan kertomuksen.

Rikollisuuden torjunta koko unionissa

Brysselissä lokakuussa 2003 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmissä kehoitetaan jatkamaan toimia tiiviimmän poliisi-, oikeus- ja tulliyhteistyön toteuttamiseksi ja vahvistamaan lainvalvontaviranomaisten välistä yhteistyötä erityisesti vakavan rikollisuuden ja terrorismin operatiivisen torjunnan osalta.

Komissio esittääkin lähiaikoina raportin joulukuussa 2002 tehdyn terrorismin torjuntaa koskevan puitepäätoksen täytäntöönpanosta. Lisäksi komissio aikoo esittää vielä vuoden 2003 aikana tiedonannon terrorismin rahoittamisen torjunnasta sekä ehdotuksen päätökseksi terrorismia koskevien tietojen vaihtamisesta.

Operatiivisen yhteistyön puolella hanke tilapäisten monikansallisten tutkintaryhmien perustamiseksi terroristeja koskevien tietojen vaihtamista varten on edennyt Italian puheenjohtajakaudella. Edistystä on tapahtunut nimenomaan tutkintaryhmien toimintatapaa koskevissa valmisteluissa.

Neuvosto antoi marraskuussa 2003 säädöksen, jolla muutetaan monia Europol-yleissopimuksen määräyksiä Europolin toiminnan tehostamiseksi.

Lokakuussa 2003 annettiin päätöslauselma tullialan yhteistyöstrategiasta. Komissio esittää lähiaikoina tiedonannon EU:n tulevasta poliisi- ja tulliyhteistyöstä.

Komissio esittää lähiaikoina tiedonannon järjestäytyneen talousrikollisuuden ehkäisemisestä ja torjunnasta. Lisäksi äskettäin on valmistunut tammikuussa 2004 julkistettava kertomus muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennösten torjunnasta tehdyn puitepäätoksen täytäntöönpanosta. Jäsenvaltioiden oli määrä saattaa puitepäätos osaksi kansallista lainsäädäntöä kesäkuuhun 2003 mennessä.

Komissio antaa lähiaikoina kertomuksen, jossa käsitellään rahanpesusta, rikoksentekovälineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittamisestä, jäädyttämisestä, takavarikosta ja menetetyksi tuomitsemisesta tehdyn puitepäätoksen täytäntöönpanoa.

Korruption torjunnan alalla neuvosto teki heinäkuussa 2003 puitepäätoksen lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla. Komissio antoi toukokuussa 2003 tiedonannon yhteisestä lahjonnan vastaisesta politiikasta. Lisäksi komissio esitti joulukuussa 2003 ehdotuksen neuvoston päätökseksi yhteisön valtuuttamisesta allekirjoittamaan korruptionvastainen YK:n yleissopimus.

Muiden rikoksentorjuntaan liittyvien keskeisten säädösten osalta on valitettavaa, että viime kuukausina ei ole edistytty lainkaan rasismia ja muukalaisvihaa koskevan puitepäättöksen käsittelyssä.

Italian puheenjohtajuuskaudella käynnistettiin lukuisia yleiseen järjestykseen ja huliganismin torjuntaan liittyviä uusia aloitteita, joista neuvosto pääsi nopeasti sopimukseen. Näihin kuuluvat päätöslauselma turvallisuudesta Eurooppa-neuvoston kokouksissa ja muissa vastaavissa tilaisuuksissa sekä päätöslauselma pääsyn kieltämisestä jäsenvaltioissa kentille, joilla pelataan kansainvälisiä jalkapallo-otteluita.

Komissio esittää lähiaikoina tiedonannon rikoksentorjunnasta. Roomassa pidettiin marraskuussa 2003 eurooppalaiseen rikoksentorjuntaverkostoon liittyvä konferenssi parhaiden käytäntöjen vaihtamisesta.

Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevä eurooppalainen foorumi on kokoontunut useita kertoja. Kokouksissa on käsitelty muun muassa seuraavia aiheita: piratismi ja väärentämisen torjunta, korruption torjunta, ihmiskaupan torjunta, rahanpesu, laittoman asekaupan torjunta, tuotteiden suojaaminen rikolliselta käytöltä, alueiden kehitys ja rikoksentorjunta, rikostilastot.

UNIONIN SISÄ- JA ULKORAJOIHIIN SEKÄ VIISUMIPOLITIikkaan JA SCHENGEN-ALUEeseen LIITTYVÄT KYSYMYKSET

Eurooppa-neuvosto korosti Sevillassa vuonna 2002 sekä Thessalonikissa ja Brysselissä vuonna 2003 pidetyissä kokouksissaan, että on jäsenvaltioiden yhteisen edun mukaista tehostaa ulkorajojen valvontaa erityisesti kansalaisten turvallisuuden parantamiseksi EU:n alueella.

Komissio on toiminut erittäin aktiivisesti tämän tavoitteen hyväksi ja esitti 11. marraskuuta 2003 ehdotuksen rajavalvontaviraston perustamisesta. Viraston tehtävänä on erityisesti tehostaa operatiivista yhteistyötä tarkastuksista ja valvonnasta jäsenvaltioiden ulkorajoilla vastaavien kansallisten yksiköiden välillä. Ehdotuksessa hyödynnetään rajavalvonnan yhteisen ohjausryhmän työstä saatuja kokemuksia. Brysselissä lokakuussa 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto toivoi, että neuvosto pääsisi poliittiseen yhteisymmärrykseen tärkeimmistä seikoista vuoden loppuun mennessä. Tärkeimmistä virastoa koskevista näkökohdista onkin päästy sopimukseen, ja ne esiteltiin 27. marraskuuta 2003 hyväksytyissä neuvoston päätelmissä.

Myös ilmarajojen valvontakeskuksen perustamisen valmisteluissa on edistytty. Merirajoja varten on tarkoitus perustaa kaksi erillistä keskusta, joista toinen sijoitetaan Kreikkaan valvomaan itäisen Välimeren aluetta ja toinen Espanjaan valvomaan läntistä Välimerta ja unionin muita meriraja-alueita.

Komissio julkisti syyskuussa 2003 tutkimuksen merirajoista. Neuvosto sopi tutkimuksen tulosten perusteella työohjelmasta marraskuussa 2003.

Ulkorajojen valvontaa koskevan neuvoston toimintasuunnitelman toteuttaminen etenee vauhdikkaasti myös muilta osin. Komissio esittää lähiaikoina ehdotuksen asetukseksi viisumitietojärjestelmästä (VIS) ja on osoittanut varoja Eurooppa-neuvoston esittämiin kolmeen keskeiseen tavoitteeseen eli viisumitietojärjestelmän kehittämiseen, ulkorajojen valvontaan ja palauttamista koskevan toimintaohjelman toteuttamiseen. Lisäksi komissio tutkii edelleen

mahdollisuuksia kohdentaa nykyisten rahoitusnäkymien puitteissa lisää määrärahoja näille aloille vuoteen 2006 mennessä.

Muita komission aloitteita viimeksi kuluneen puolivuotiskauden aikana ovat passien leimaamista ja paikallista rajaliikennettä koskevat ehdotukset. Lisäksi laaditaan ehdotusta Ulkorajojen yhteisen käsikirjan tarkistamisesta.

Matkustusasiakirjojen luotettavuuden varmistamiseksi Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa pyrkimään vuoden 2003 loppuun mennessä poliittiseen yhteisymmärrykseen komission kahdesta ehdotuksesta neuvoston asetuksiksi, jotka koskevat biometristen tunnisteiden käyttöönottoa viisumeissa ja kolmansien maiden kansalaisille myönnettävissä oleskeluluvissa. Seuraavana tavoitteena on lisätä EU-kansalaisille myönnettävien matkustusasiakirjojen turvaominaisuuksia. Koska neuvosto on suhtautunut myönteisesti näiden toimien priorisointiin, komissio aikoo laatia lähiaikoina ehdotuksen biometristen tunnisteiden sisällyttämisestä myös passeihin. Tämä hanke helpottaa kansainvälisellä tasolla asiasta käytäviä neuvotteluja sekä yhteistyötä kolmansien maiden kanssa.

Toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) kehittämistyö jatkuu edelleen.

Kaliningradin alueen erikoisasemaan liittyvien järjestelyjen täydentämiseksi komissio tekee lähiaikoina päätöksen niiden lisäkustannusten korvaamisesta, joita aiheutuu Liettualle erityisten kauttakulkua helpottavien asiakirjojen (FTD ja FRTD) käyttöön ottamisesta annettujen asetusten soveltamisesta vuoden 2003 liittymissopimukseen liitetyn, henkilöiden kauttakulusta maitse Kaliningradin alueen ja Venäjän federaation muiden osien välillä tehdyn pöytäkirjan N:o 5 mukaisesti.

Schengenin säännösten täytäntöönpanon ja ulkorajojen valvonnan rahoittamiseksi perustetaan erityinen lisärahoitusväline, jonka avulla parannetaan EU:n tulevien ulkorajojen turvallisuutta seitsemässä liittymissopimuksen allekirjoittaneista kymmenestä maasta. Komissio viimeistelee tätä ns. Schengen-järjestelyä ja tekee lähiaikoina päätöksen sen hallinnoinnista ja toteuttamisesta.

Neuvosto antoi heinäkuussa 2003 asetuksen viisumien myöntämisen helpottamisesta Ateenassa vuonna 2004 pidettävien olympiakisojen osanottajille.

UNIONIN KANSALAIKUUS

EU:n kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti unionin alueella koskevan direktiiviehdotuksen käsittely on edennyt suotuisasti. Komissio antoi muutetun ehdotuksen huhtikuussa 2003. Neuvosto pääsi siitä poliittiseen yhteisymmärrykseen syyskuussa ja hyväksyy joulukuussa 2003 Euroopan parlamentille toimitettavan yhteisen kannan.

Direktiivissä yhdistetään kaikki EU:n nykyiset henkilöiden vapaata liikkuvuutta koskevat säädökset, mikä yksinkertaistaa suuresti hallintomenettelyjä, joita sovelletaan EU:n kansalaisiin ja heidän perheisiinsä, kun he päättävät muuttaa toiseen jäsenvaltioon ja oleskella siellä.

YHTEISTYÖ HUUMEIDEN TORJUNNASSA

Brysselissä lokakuussa 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto vahvisti laittoman huumausainekaupan torjunnan tärkeyden ja kehotti neuvostoa hyväksymään asiaa koskevan komission ehdotuksen neuvoston puitepäätökseksi vuoden 2003 loppuun mennessä, jos mahdollista.

Neuvosto pääsikin marraskuussa 2003 poliittiseen yhteisymmärrykseen laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännöksiä koskevasta puitepäätöksestä. Komissio pitää tämän ehdotuksen hyväksymistä keskeisenä edellytyksenä vapauten, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen toteuttamiselle.

Komissio esitti marraskuussa 2003 tiedonannon EU:n huumeidentorjunnan koordinoitijärjestelmistä. Koska kyse on monitahoisesta ongelmasta ja mukana on monia eri tahoja, kattava ja tehokas koordinointi on ensiarvoisen tärkeää. Koordinointia on hoidettava oikealla tasolla sekä EU:n toimielinten ja jäsenvaltioiden sisällä että niiden välillä. Tämä on huumausainepoliitiikan keskeisiä piirteitä, sillä koordinointi on sekä kansallisten että koko unionia koskevien päätöksentekoprosessien ydintekijä.

Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2003 huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentämistä koskevan toimintasuunnitelman, joka liittyy huumausaineita koskevan toimintasuunnitelman (2000–2004) toteuttamiseen. Jäsenvaltiot, komissio, EDMC ja Europol osallistuvat täytäntöönpanosuunnitelman toteuttamiseen. Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2003 suosituksen huumausaineiden väärinkäyttöön liittyvien riskien ehkäisemisestä ja vähentämisestä.

Komissio esitti lokakuussa 2003 ehdotuksen neuvoston päätökseksi 16. kesäkuuta 1997 hyväksytyn, synteettisiä huumausaineita koskevan yhteisen toiminnan muuttamisesta ja korvaamisesta.

Neuvosto pääsi marraskuussa 2003 sopimukseen uusia synteettisiä huumausaineita 2C-I, 2C-T-2, 2C-T-7 ja TMA 2 koskevista valvontatoimenpiteistä ja rikosoikeudellisista seuraamuksista annettavasta neuvoston päätöksestä.

ULKOISEN TOIMINNAN VAHVISTAMINEN

Bulgarian liittymisneuvotteluissa oikeus- ja sisäasioita koskevan 24 luvun käsittely päätettiin toistaiseksi 29. lokakuuta 2003. Seurantaprosessi jatkuu liittymiseen asti. Romanian kanssa jatketaan neuvotteluja 24 luvusta, ja luonnos yhteiseksi kannaksi voidaan ehkä laatia vielä tämän vuoden aikana.

Turkin kanssa käydään yhä tiiviimpiä neuvotteluja oikeus- ja sisäasioista. Keskustelujen tueksi suunnitellaan erilaisia hankkeita, mm. kummitoimintaa, seminaareja ja teknisten työryhmien perustamista.

Huomattavaa edistystä on tapahtunut neuvotteluissa, joiden tavoitteena on EU:n sekä Islannin ja Norjan välinen sopimus keskinäistä oikeusapua koskevan vuoden 2000 yleissopimuksen ja siihen vuonna 2001 liitetyn pöytäkirjan eräiden määräysten soveltamisesta. Sopimus allekirjoitettaneen ennen vuoden 2003 loppua.

Oikeus- ja sisäasiat ovat luultavasti tärkein asiakokonaisuus EU:n ja Länsi-Balkanin maiden välisissä suhteissa, kuten käy ilmi Thessalonikin Eurooppa-neuvoston päätelmistä. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevan strategian laatiminen on neuvottelujen keskeisiä aiheita. Tätä varten komissio valmistelee uusia instituutioiden kehittämistoimia. Myös rajavalvonta, oikeuslaitos ja maahanmuutto ovat keskeisiä aloja, joilla tarvitaan teknistä apua. Oikeus- ja sisäministerien troikka kokoontui 28. marraskuuta 2003. Lisäksi neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2003 huumausaineiden torjuntaa Balkanilla koskevan EU:n toimintasuunnitelman.

Venäjän kanssa puolivuositain järjestettävä huippukokous pidettiin 6. marraskuuta 2003. Sen aikana käsiteltiin muun muassa henkilöiden kauttakulkua Kaliningradin alueen kautta ja todettiin, että asiassa on tapahtunut tasaista edistystä vuoden 2003 aikana. Järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman toteuttamiseksi on vielä tehtävä työtä. Ukrainan osalta on edistytty oikeus- ja sisäasioiden toimintasuunnitelman toteuttamisessa ja toteuttamista koskevan tulostaulun laatimisessa.

EU:n ja Yhdysvaltojen väliset sopimukset rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta ja oikeudellisesta yhteistyöstä rikosasioissa allekirjoitettiin 25. kesäkuuta 2003.

Takaisinottosopimuksia koskevat neuvottelut ovat käynnissä. Niiden edistymisestä kerrotaan yhteistä turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikkaa käsittelevässä luvussa.

Monenvälisten välineiden osalta neuvosto hyväksyi lokakuussa 2003 päätelmät eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisesta ja sen suhteesta rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista koskeviin Euroopan neuvoston oikeudellisiin välineisiin.

Järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus tuli voimaan 29. syyskuuta 2003. Komissio esitti 22. elokuuta 2003 ehdotuksen neuvoston päätökseksi järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen YK:n yleissopimuksen ja sitä täydentävien, ihmiskauppaa ja maahanmuuttajien salakuljetusta koskevien pöytäkirjojen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta.

Korruptionvastainen YK:n yleissopimus on määrä allekirjoittaa joulukuussa 2003.

Oikeus- ja sisäasioita koskevat komission ehdotukset ja jäsenvaltioiden aloitteet, jotka ovat muiden EU:n toimielinten käsiteltävänä

Tässä luettelossa esitetään tärkeimmät komission ehdotukset ja jäsenvaltioiden aloitteet, jotka ovat muiden EU:n toimielinten käsiteltävänä tai joiden hyväksyntä edellyttää kansallisten varaumien poistamista.

Yhteinen turvapaikkapolitiikka

- Ehdotus neuvoston direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevissa menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista
- Ehdotus neuvoston direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista siitä, milloin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä on pidettävä pakolaisina tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitsevinä henkilöinä, ja näiden henkilöiden asemasta

Yhteinen maahanmuuttopolitiikka ja laittoman maahanmuuton torjunta

- Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten
- Ehdotus neuvoston direktiiviksi sellaisille laittomassa maahanmuutossa avustamisen tai ihmiskaupan uhreille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa, myönnettävästä lyhytaikaisesta oleskeluluvasta (poliittinen yhteisymmärrys)
- Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammatillista koulutusta tai vapaaehtoistyötä varten
- Ehdotus neuvoston päätökseksi kolmansien maiden kansalaisia koskevien maastapoistamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun neuvoston direktiivin 2001/40/EY soveltamisesta aiheutuvan taloudellisen epätasapainon korvaamista koskevista käytännön perusteista ja säännöistä (poliittinen yhteisymmärrys)

Sisä- ja ulkorajat, yhteinen viisumipolitiikka

- Ehdotus neuvoston direktiiviksi edellytyksistä, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustusluvan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten
- Espanjan kuningaskunnan aloite neuvoston direktiivin antamiseksi liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja kuljetetuista henkilöistä
- *Ehdotus neuvoston asetukseksi yhtenäisestä viisumin kaavasta annetun asetuksen (EY) N:o 1683/95 muuttamisesta*
- *Ehdotus neuvoston asetukseksi kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetun asetuksen (EY) N:o 1030/2002 muuttamisesta*
- *Ehdotus neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten*

matkustusasiakirjat jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämisen yhteydessä, ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta tätä varten

- *Ehdotus neuvoston asetukseksi paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla*
- *Ehdotus neuvoston asetukseksi paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden väliaikaisilla maaulkorajoilla*
- *Ehdotus neuvoston asetukseksi operatiivista yhteistyötä ulkorajoilla hallinnoivan Euroopan unionin viraston perustamisesta*

EU:n kansalaisuus

- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella

Todellinen oikeusalue yksityisoikeudellisissa asioissa

- Ehdotus neuvoston direktiiviksi rikoksen uhreille maksettavista korvauksista
- Ehdotus neuvoston asetukseksi riitauttamattomia vaateita koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönotosta

Rikollisuuden torjunta ja todellinen oikeusalue rikosoikeudellisissa asioissa

- Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta (poliittinen yhteisymmärrys)
- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta
- Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännöksistä (poliittinen yhteisymmärrys)
- Ehdotus neuvoston päätökseksi rasismien ja muukalaisvihan vastaisesta toiminnasta
- Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä (poliittinen yhteisymmärrys)
- Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin
- Ehdotus direktiiviksi alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja pilaamisrikoksista määrättävistä seuraamuksista, myös rikosoikeudellisista seuraamuksista
- Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi alusten aiheuttaman ympäristön pilaantumisen ehkäisemistä koskevan rikosoikeudellisen kehyksen vahvistamisesta

- *Ehdotus neuvoston päätökseksi väärennettyjen eurometallirahojen analysoinnista ja niihin liittyvästä yhteistyöstä*
- *Ehdotus puitepäätökseksi eurooppalaisesta luovuttamismääräyksestä todisteiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten*
- Yhdistyneen kuningaskunnan, Ranskan tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin (poliittinen yhteisymmärrys)
- Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta (poliittinen yhteisymmärrys)
- Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa
- Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteistyön tehostamisesta oikeudenmenettämispäätösten osalta
- Kreikan tasavallan aloite puitepäätöksen tekemiseksi ne bis in idem -periaatteen soveltamisesta.

2. MAAHANMUUTTOPOLITIikka

Tampereen prioriteetit

Turvapaikka ja maahanmuutto ovat erillisiä, mutta toisiinsa läheisesti kytkeytyviä asioita ja edellyttävät EU:n yhteisen politiikan kehittämistä. **Sevillan Eurooppa-neuvosto muistutti asian tärkeydestä ja asetti tarkat määräajat säädösten antamista varten.**

2.1. Kumppanuussuhde lähtö- ja kauttakulkumaihin

Euroopan unioni tarvitsee kokonaisvaltaisen maahanmuuttoa koskevan menettelytavan, jossa otetaan huomioon poliittiset näkökohdat, ihmisoikeudet ja kehitys lähtö- ja kauttakulkumaissa ja -alueilla. On luotava kumppanuussuhde kolmansien maiden kanssa ja pyrittävä yhteiseen kehitykseen kumppanuuden pohjalta, jotta tämä politiikka toimisi.

Tampereella pidetystä Eurooppa-neuvoston kokouksesta lähtien kolmansien maiden kanssa toteutettaviin yhteistyöohjelmiin on sisällytetty oikeus- ja sisäasioita (ks. esim. kansallista ja alueellista strategiaa koskevat komission asiakirjat).

Tavoite: *Arvioida lähtö- ja kauttakulkumaita ja -alueita tarkoituksenmukaisen ja kokonaisvaltaisen lähestymistavan kehittämistä varten*

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Jatketaan turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden korkean tason työryhmän toimeksiantoa	Neuvosto ja komissio				Selvitys tähän mennessä hyväksytyjen toimintasuunnitelmien toteutumisesta annettiin Nizzan Eurooppa-neuvostolle joulukuussa 2000.	Neuvoston hyväksymän selvityksen pohjalta korkean tason työryhmä on päättänyt olla toistaiseksi sitoutumatta uusiin toimintasuunnitelmiin.	
Arvioidaan myös muita maita ja alueita uusien toimintasuunnitelmien laatimista varten	Neuvosto ja komissio	huhtikuu 2001				Komissio kehittää Thessalonikin Eurooppa-neuvoston pyynnöstä arviointijärjestelmää, jonka avulla seurataan suhteita sellaisiin kolmansiin maihin, jotka eivät toimi yhteistyössä EU:n kanssa laittoman maahanmuuton torjumiseksi.	
Uuden rahoitusvälineen perustaminen EU:n ulkopuolisten lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa tehtävää yhteistyötä varten ¹	Neuvosto ja komissio	Mahdollisimman pian	- Komissio on sitonut toimintaan 10 milj. Euroa vuoden 2001 talousarviosta sekä budjettivallan käyttäjän myöntämät 12,5 milj. euroa vuoden 2002 talousarviosta ja 20 milj. euroa vuoden 2003 talousarviosta. - Komissio esitti kesäkuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi taloudellisen ja teknisen tuen antamista kolmansille maille siirtolaisuuden ja turvapaikan aloilla koskevan ohjelman perustamisesta.²	- Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa joulukuussa 2003. - Asetus annettaneen vuoden 2004 yhteispäätösmenttelyllä.		Ohjelmasuunnittelu on tarkoitus toteuttaa vuoden 2004 alkupuoliskolla.	

¹ Euroopan parlamentin 30. maaliskuuta 2000 antaman päätöslauselman mukaisesti. Ks. myös kohta 2.4 ”Maahanmuuttovirtojen hallinta”.

² KOM(2003) 355, 11.6.2003.

2.2. EU:n yhteinen turvapaikkajärjestelmä

Tavoitteena on soveltaa Geneven yleissopimusta täysimääräisesti ja kokonaisvaltaisesti, jolloin varmistetaan, että ketään ei palauteta takaisin vainottavaksi, eli noudatetaan edelleen palauttamiskiellon periaatetta.

On myös luotava yhteinen turvapaikkamenettely ja koko unionissa sovellettavat yhtenäiset säännöt turvapaikan myöntämiselle.

Turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltioiden välillä on rajoitettava.

Pyritään aktiivisesti pääsemään sopimukseen jäsenvaltioiden yhteisvastuuseen perustuvasta järjestelmästä siirtymään joutuneiden henkilöiden tilapäistä suojelua varten.

Tavoite: Määrittää turvapaikkahakemuksen käsittelemisestä vastuussa oleva jäsenvaltio

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Dublinin yleissopimuksen toimivuuden tarkastelu	Komissio suorittaa arvioinnin	2000	Lopullinen arviointiraportti annettiin huhtikuussa 2001.³				
Säätelykriteerien ja -menettelyjen hyväksyminen (asetus)	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	- Komissio julkisti valmisteluasiakirjan maaliskuussa 2000.⁴ - Komissio teki heinäkuussa 2001 ehdotuksen asetukseksi turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisestä.⁵ Komission asetus asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamissäännöistä annettiin syyskuussa 2003.⁶ - Itävalta teki marraskuussa 2002 aloitteen neuvoston asetukseksi turvallisina pidettävien kolmansien valtioiden määrittämiseksi.¹⁰	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.⁷ - Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa huhtikuussa 2003.¹¹	- Neuvosto antoi asetuksen helmikuussa 2003.⁸ - Neuvosto teki toukokuussa 2003 päätöksen, jolla se valtuutti komission neuvottelemaan Tanskan kanssa.⁹		Voimaantulo: 17.3.2003 Sovelletaan sellaisenaan

³ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: Dublinin yleissopimuksen arviointi (SEC(2001) 756, 13.6.2001).

⁴ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja ”Dublinin yleissopimuksen tarkistaminen: yhteisön lainsäädännön kehittäminen sen ratkaisemiseksi, mikä jäsenvaltio vastaa Euroopan yhteisöjen jäsenvaltioon jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä” (SEC(2000) 522, 21.3.2000).

⁵ Ehdotus asetukseksi perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämiseksi (KOM(2001) 447, 26.7.2001).

⁶ Komission asetus (EY) N:o 1560/2003, annettu 2 päivänä syyskuuta 2003, niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 343/2003 soveltamista koskevista säännöistä (EUVL L 222, 5.9.2003).

⁷ A5-0081/2002, 8.4.2002.

⁸ EUVL L 50, 25.2.2003.

⁹ Neuvoston päätös komission valtuuttamiseksi neuvottelemaan Tanskan kanssa sopimuksen tekemiseksi niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan Tanskassa tai jossakin muussa EU:n jäsenvaltiossa jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio sekä Islannin ja Norjan kanssa pöytäkirjan tekemiseksi niistä perusteista ja menettelyistä, joilla ratkaistaan jäsenvaltiossa tai Islannissa tai Norjassa jätetyn turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva valtio, tehdyn Euroopan yhteisön sekä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan välisen sopimuksen 12 artiklan nojalla.

¹⁰ Aloite neuvoston asetuksen antamiseksi perusteiden vahvistamisesta sellaisten valtioiden määrittämiseksi, jotka voivat turvallisina pidettävänä kolmansina valtioina vastata kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä, ja eurooppalaisten turvallisten kolmansien valtioiden luettelon laatimisesta, EYVL C 17, 24.1.2003.

¹¹ A5-0210, 13.6.2003.

Eurodac-järjestelmän viimeistely	Neuvosto ja komissio		Komissio esitti ehdotuksen neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta toukokuussa 1999¹² ja muutetun ehdotuksen maaliskuussa 2000¹³.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 1999¹⁴ ja syyskuussa 2000¹⁵.	Neuvosto antoi Eurodac-asetuksen joulukuussa 2000¹⁶ ja asetuksen soveltamissäännöistä helmikuussa 2002¹⁷.	- Komissio kehittää keskusyksikköä yhteistyössä jäsenvaltioiden asiantuntijoiden kanssa. - Yhteinen valvontaviranomainen perustettiin 28.11.2002. - Eurodac aloitti toimintansa 15.1.2003. - Komissio esittää maaliskuuhun 2004 mennessä arviointikertomuksen Eurodacin ensimmäisestä toimintavuodesta.	Asetus tuli voimaan 15.1.2003
----------------------------------	----------------------	--	---	--	---	--	-------------------------------

¹² Ehdotus neuvoston asetukseksi turvapaikanhakijoiden ja eräiden muiden ulkomaalaisten sormenjälkien vertailemista koskevan Eurodac-järjestelmän perustamisesta (KOM(1999) 260, 26.5.1999).

¹³ Muutettu ehdotus neuvoston asetukseksi turvapaikanhakijoiden ja eräiden muiden ulkomaalaisten sormenjälkien vertailemista koskevan Eurodac-järjestelmän perustamisesta Dublinin yleissopimuksen täytäntöönpanon helpottamiseksi (KOM(2000) 100, 15.3.2000).

¹⁴ A5-0059/1999, 11.11.1999.

¹⁵ EYVL C 146, 17.5.2001.

¹⁶ EYVL L 316, 15.12.2000.

¹⁷ Asetus tietyistä säännöistä Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailemista varten Dublinin yleissopimuksen tehokkaaksi soveltamiseksi annetun asetuksen (EY) N:o 2725/2000 täytäntöönpanemiseksi (EYVL L 62, 5.3.2002, s. 1).

Tavoite: Oikeudenmukainen ja tehokas turvapaikkamenettely

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Hyväksytään pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevat vähimmäisvaatimukset tavoitteena mm. lyhentää turvapaikkamenettelyjen kestoa kiinnittäen erityistä huomiota lasten asemaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	Komissio esitti direktiiviehdotuksen syyskuussa 2000¹⁸ ja Laekenin Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti muutetun ehdotuksen kesäkuussa 2002¹⁹.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001.²⁰ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	- Neuvosto antoi päätelmät joulukuussa 2001.²¹ - urooppa-neuvosto kehotti Sevillan ja Thessalonikin kokoustensa päätelmissä neuvostoa antamaan direktiivin ennen vuoden 2003 loppua.		
Määritellään turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevat yhteiset vähimmäisvaatimukset kiinnittäen erityistä huomiota lasten asemaan (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	- Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2000 puheenjohtajamaa Ranskan laatimaan muistioon perustuvat päätelmät. ²²Komissio antoi huhtikuussa 2001 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.²³	Neuvosto antoi direktiivin tammikuussa 2003.²⁴		Pantava täytäntöön viimeistään 6.2.2005

¹⁸ Ehdotus neuvoston direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevista menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista (KOM(2000) 578, 20.9.2000).
¹⁹ Muutettu ehdotus neuvoston direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai peruuttamista koskevista menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista (KOM(2002) 326, 18.6.2002).
²⁰ A5-0291/2001, 20.9.2001.
²¹ I4581/01 (PRES 444).
²² Ehdotus neuvoston direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista (KOM(2001) 181, 3.4.2001).
²³ A5-0112/2002, 25.4.2002.
²⁴ EUVL L 31, 6.2.2003.

Yhteinen turvapaikkamenettely	Komissio (osaksi)		▪ Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon²⁵, jossa ehdotetaan kaksivaiheista menettelyä: perustetaan yhteinen eurooppalainen turvapaikkajärjestelmä, joka perustuu yhteiseen menettelyyn ja yhtenäiseen asemaan. ▪ Komissio esitti marraskuussa 2001 ensimmäisen yhteistä turvapaikkapolitiikkaa koskevan kertomuksensa²⁷, jossa suositetaan avoimen koordinaation käyttöönottoa turvapaikkapolitiikassa, ja maaliskuussa 2003 toisen kertomuksensa²⁸ yhteisestä turvapaikkapolitiikasta ja suojelua koskevasta toimintasuunnitelmasta. ▪ Komissio esitti kesäkuussa 2003 tiedonannon turvapaikkamenettelyjen hallinnoinnin parantamisesta²⁹.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2001.²⁶		▪ Marraskuussa 2001 antamansa tiedonannon mukaisesti ja Laekenin Eurooppa-neuvoston pyynnöstä komissio haluaa olla mukana luomassa järjestelmää turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita sekä lähtömaata koskevien tietojen vaihtamiseksi (maahanmuutto- ja turvapaikka-asioiden komitea). Komissio perusti heinäkuussa 2002 EU:n turvapaikka-asioiden käsittelijöiden verkoston (Eurasil). ▪ Komissio esittää vuoden 2004 aikana tiedonannon ja päätösehdotuksen suojelupyyntöjen tutkimisessa jäsenvaltioissa sovellettavasta yhtenäisestä menettelystä.	
-------------------------------	-------------------	--	---	--	--	--	--

²⁵ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Yhteinen turvapaikkamenettely ja turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa (KOM(2000) 755, 22.11.2000).

²⁶ A5-0304/2001, 3.10.2001.

²⁷ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisestä turvapaikkapolitiikasta ja avoimen koordinaation menetelmän käyttöönotosta (KOM(2001) 710, 28.11.2001).

²⁸ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisestä turvapaikkapolitiikasta ja suojelua koskevasta toimintasuunnitelmasta (Komission toinen kertomus 22. marraskuuta 2000 annetun tiedonannon KOM(2000) 755 täytäntöönpanosta) (KOM(2003) 152, 26.3.2003).

²⁹ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Kohti helpommin lähestyttäviä, oikeudenmukaisempia ja paremmin hallintoituja turvapaikkajärjestelmiä, (KOM(2003) 315, 3.6.2003).

Tavoite: Turvapaikan saaneille yhtenäinen asema koko unionissa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Komission tiedonannon jälkeen on ehkä annettava säädös	Neuvosto komission ehdotuksesta		- Komissio antoi tiedonannon marraskuussa 2000 (ks. ed. kohta). - Komissio on antanut edistymisraportin (ks. ed. kohta).				
Pakolaisaseman tunnustamista ja sisältöä koskevien sääntöjen lähentäminen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2004	Komissio esitti direktiiviehdotuksen syyskuussa 2001³⁰ (ks. ed. tavoite).	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2002.³¹ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	- Sevillan Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa antamaan direktiivin ennen kesäkuuta 2003. - Thessalonikin Eurooppa-neuvosto pidensi määräaikaa vuoden 2003 loppuun.		

³⁰ Ehdotus neuvoston direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista siitä, milloin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä on pidettävä pakolaisina tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitsevinä henkilöinä, ja näiden henkilöiden asemasta (KOM(2001) 510, 12.9.2001).

³¹ A5-0333/2002, 21.10.2002.

Tavoite: Hyväksyä pakolaisia ja muita siirtymään joutuneita henkilöitä koskevia toimenpiteitä asianmukaisen aseman määrittämiseksi kaikille kansainvälisen suojelun tarpeessa oleville

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Tilapäinen suojelu siirtymään joutuneiden henkilöiden joukottaisen maahantulon tilanteissa (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Mahdollisimman pian	- Komissio esitti direktiiviehdotuksen toukokuussa 2000³². - Komissio antoi lausunnon³³ ja teki päätöksen³⁴ Irlannin pyynnöstä voida hyväksyä direktiivi 2001/55/EY.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2001.³⁵	Neuvosto teki puitepäätöksen heinäkuussa 2001.³⁶	Raportti direktiivin täytäntöönpanosta esitetään vuoden 2005 alussa.	Pantava täytäntöön viimeistään 31.12.2002
Toissijaisen suojelun muodot (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2004	Komissio esitti direktiiviehdotuksen syyskuussa 2001³⁷ (ks. ed. tavoite).	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2002³⁸.	Sevillan Eurooppa-neuvosto kehotti neuvostoa antamaan direktiivin ennen kesäkuuta 2003. Thessalonikin Eurooppa-neuvosto pidensi määräaikaa vuoden 2003 loppuun.	Komissio esittää vuoden 2004 aikana tiedonannon ja mahdollisesti päätösehdotuksen suojelupyyntöjen tutkimisessa jäsenvaltioissa sovellettavasta yhtenäisestä menettelystä.	

³² Ehdotus neuvoston direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista tilapäisen suojelun myöntämiseksi tilanteissa, joissa jäsenvaltioiden alueelle tulee suuri määrä siirtymään joutuneita henkilöitä, ja toimenpiteistä näiden henkilöiden vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolisen jakamisen edistämiseksi (KOM(2000) 303, 24.5.2000).

³³ SEC(2003) 907 lopullinen , 6.8.2003.

³⁴ C(2003) 3428 lopullinen , 2.10.2003.

³⁵ A5-0077/2001, 13.3.2001.

³⁶ EYVL L 212, 7.8.2001.

³⁷ Ehdotus direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista siitä, milloin kolmansien maiden kansalaisia ja kansalaisuudettomia henkilöitä on pidettävä pakolaisina tai muuta kansainvälistä suojelua tarvitsevinä henkilöinä, ja näiden henkilöiden asemasta (KOM(2001) 510, 12.9.2001).

³⁸ A5-0333/2002, 21.10.2002.

Tavoite: Edistää pakolaisten ja muiden siirtymään joutuneiden henkilöiden vastaanottamisesta jäsenvaltioille aiheutuvien rasitusten tasapuolista jakautumista

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Euroopan pakolaisrahaston perustaminen (päätos)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Mahdollisimman pian	- Komissio esitti joulukuussa 1999 ehdotuksen neuvoston päätökseksi.³⁹ - Komissio esitti maaliskuussa 2003 Euroopan pakolaisrahaston työohjelman.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2000.⁴⁰	Neuvosto teki päätöksen syyskuussa 2000.⁴¹	Komissio esittää vuoden 2003 jälkipuoliskolla ehdotuksen päätökseksi Euroopan pakolaisrahaston toiminnasta vuosina 2005–2010.	Varainhoito-vuosien 2000–2003 toimintaa toteutetaan.
Perustetaan vararahasto sellaisia tilanteita varten, joissa maahan tulee suuri joukko pakolaisia	Neuvosto ja Euroopan parlamentti komission ehdotuksesta		Euroopan pakolaisrahastolla on nykyisin 10 milj. euron vuotuinen vararahasto hätätilanteita varten tai sellaisia tilanteita varten, joissa EU:n alueelle tulee suuri joukko pakolaisia.				

³⁹ Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta (KOM(1999) 686, 14.12.1999).

⁴⁰ EYVL C 40, 7.2.2001.

⁴¹ EYVL L 252, 6.10.2000.

2.3. Kolmansien maiden kansalaisten oikeudenmukainen kohtelu

Kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja oleskelun edellytyksiä koskevaa kansallista lainsäädäntöä on lähennettävä unionin talouden ja väestön kehityksestä laadittavan yhteisen arvion sekä lähtömaiden tilanteen perusteella.

On pyrittävä integrointipolitiikan avulla takaamaan jäsenvaltioiden alueella laillisesti oleskeleville kolmansien maiden kansalaisille EU:n kansalaisten oikeuksiin ja velvollisuuksiin verrattavissa olevat oikeudet ja velvollisuudet. Kyseisellä politiikalla on myös edistettävä syrjimättömyyttä sekä rasismia ja muukalaisvihan vastaisia toimenpiteitä.

Tavoite: Torjua kaikkia syrjinnän muotoja, erityisesti rasismia ja muukalaisvihaa⁴²

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Yhdenvertaisen kohtelun periaatteen noudattaminen riippumatta henkilön rodusta tai etnisestä alkuperästä (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta	Kesä-joulukuu 2000	Komissio esitti marraskuussa 1999 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi.⁴³	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2000.⁴⁴	Neuvosto antoi kesäkuussa 2000 direktiivin 2000/43/EY.⁴⁵	Komissio on aloittanut menettelyjä voimaansaattamistoimenpiteiden ilmoittamisvelvollisuuden rikkomisen johdosta ja tutkii parhaillaan, ovatko ne toimenpiteet, joista on ilmoitettu, direktiivin mukaisia.	Saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 19.7.2003.

⁴² Syrjimättömyyden edistämiseen sekä rasismia ja muukalaisvihan torjuntaan tähtäävät toimenpiteet koskevat kaikkia EU:n alueella oleskelevia henkilöitä, mutta erityisesti kolmansien maiden kansalaisia.

⁴³ Ehdotus neuvoston direktiiviksi rodusta tai etnisestä alkuperästä riippumattoman yhdenvertaisen kohtelun periaatteen täytäntöönpanosta (KOM(1999) 566, 25.11.1999).

⁴⁴ A5-0136/2000, 18.5.2000.

⁴⁵ EYVL L 180, 19.7.2000, s. 22.

Yhdenvertaista kohtelua työssä ja ammatissa koskevien puitteiden luominen (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esitti ehdotuksen neuvoston direktiiviksi marraskuussa 1999⁴⁶ ja muutetun ehdotuksen lokakuussa 2000⁴⁷.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2000.⁴⁸	Neuvosto antoi marraskuussa 2000 direktiivin 2000/78/EY.⁴⁹		Saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 2.2.2003.
Parhaiksi havaittuihin toimintatapoihin ja kokemuksiin perustuvat ohjelmat (päätos)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio esitti marraskuussa 1999 ehdotuksen neuvoston päätökseksi yhteisön toimintaohjelmasta jäsenvaltioiden työn tukemiseksi⁵⁰ ja lokakuussa 2000 muutetun ehdotuksen⁵¹.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2000.	Neuvosto teki päätöksen marraskuussa 2000.⁵²	Vuoden 2004 työohjelma hyväksyttiin 21.11.2003.	Ohjelman kesto: 1.1.2000–31.12.2006
Vahvistetaan yhteistyötä Euroopan rasmin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen sekä Euroopan neuvoston kanssa	Neuvosto/ komissio		- Keskus avattiin 7. huhtikuuta 2000. Neljäs vuosikertomus julkaistiin joulukuussa 2002. - Komissio esitti tiedonannon seurantakeskuksen tuloksista elokuussa 2003 ja sen yhteydessä ehdotuksen asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta.⁵³	Ehdotus on käsiteltävänä neuvostossa ja Euroopan parlamentissa.			
Tehostetaan poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rasmin ja muukalaisvihan torjumiseksi - yhteiset perusteet rasistisen ja muukalaisviihamielisen toiminnan kriminalisoimiseksi (puitepäätos) ⁵⁴	Neuvosto komission ehdotuksesta		- Komissio esitti ehdotuksen puitepäättökseksi marraskuussa 2001.⁵⁵ - Neuvosto esitti huhtikuussa 2002 päätelmänsä rasmin, juutalaisvastaisuuden ja muukalaisvihan torjunnasta.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2002.⁵⁶ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.			

⁴⁶ Ehdotus neuvoston direktiiviksi yhtäläistä kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (KOM(1999) 565, 25.11.1999).

⁴⁷ Muutettu ehdotus neuvoston direktiiviksi yhtäläistä kohtelua työssä ja ammatissa koskevista yleisistä puitteista (KOM(2000) 652, 12.10.2000).

⁴⁸ EYVL C 178, 22.6.2001.

⁴⁹ EYVL L 303, 2.12.2000.

⁵⁰ Ehdotus neuvoston päätökseksi syrjinnän torjumista koskevan yhteisön toimintaohjelman perustamisesta vuosiksi 2001–2006 (KOM(1999) 567, 25.11.1999).

⁵¹ Muutettu ehdotus neuvoston päätökseksi syrjinnän torjumista koskevan yhteisön toimintaohjelman perustamisesta vuosiksi 2001–2006 (KOM(1999) 649, 10.10.2000).

⁵² EYVL L 303, 2.12.2000.

⁵³ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle Euroopan rasmin ja muukalaisvihan seurantakeskuksen toiminnasta sekä ehdotus neuvoston asetuksen (EY) N:o 1035/97 uudelleen laatimisesta (KOM(2003) 483, 6.8.2003).

⁵⁴ Ks. myös taulukko kohdassa ”Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen”.

⁵⁵ Ehdotus neuvoston puitepäättökseksi rasmin ja muukalaisvihan vastaisesta toiminnasta (KOM(2001) 664, 28.11.2001).

⁵⁶ A5-0189/2002, 24.5.2002.

Tavoite: Lähentää kolmansien maiden kansalaisten maahanpääsyn ja oleskelun edellytyksiä koskevaa kansallista lainsäädäntöä

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Arvioidaan EU:hun suuntautuvia nykyisiä ja tulevia pakolaisvirtoja väestömuutosten, työmarkkinatilanteen sekä lähtömaissa ja -alueilla vallitsevien muuttopaineiden perusteella	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon yhteisön maahanmuuttopolitiikasta.⁵⁷	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2001.⁵⁸		Laekenin Eurooppa-neuvoston pyynnöstä ja heinäkuussa 2001 antamansa tiedonannon mukaisesti komissio on mukana luomassa järjestelmää turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien tietojen vaihtamiseksi (maahanmuutto- ja turvapaikka-asioiden komitea).	
Maahantulon ja oleskelun edellytykset, kun tarkoituksena on (a) perheen yhdistäminen (b) opiskelu tai ammatillinen koulutus (c) palkkatyö tai itsenäinen ammatinharjoittaminen (direktiivit)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Avoimen koordinaation menetelmän käyttöönottoa koskeva tiedonanto.⁵⁹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2003.⁶⁰	Ehdotuksesta oli tarkoitus keskustella neuvostossa ennen kesäkuuta 2003.		

⁵⁷ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisön maahanmuuttopolitiikasta (KOM(2000) 757, 22.11.2000).

⁵⁸ A5-0305/2001, 3.10.2001.

⁵⁹ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä (KOM(2001) 387, 11.7.2001).

⁶⁰ A5-0224/2003, 12.6.2003.

			▪ Komissio esitti joulukuussa 1999 ehdotuksen neuvoston direktiiviksi oikeudesta perheen yhdistämiseen⁶¹, muutetun ehdotuksen lokakuussa 2000⁶² ja Laekenin Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti muutetun ehdotuksen toukokuussa 2002⁶³. ▪ Komissio esitti heinäkuussa 2001 ehdotuksen direktiiviksi maahanpääsystä palkkatyötä varten.⁶⁷ ▪ Komissio esitti lokakuussa 2002 ehdotuksen direktiiviksi maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammatillista koulutusta tai vapaaehtoistyötä varten⁶⁹.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2000⁶⁴ ja uuden lausunnon huhtikuussa 2003⁶⁵. • Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2003.⁶⁸ ▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2003.⁷⁰	▪ Direktiivi annettiin 22.9.2003.⁶⁶ ▪ Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä. ▪ Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	▪ Komissio esittää joulukuussa 2003 ehdotuksen direktiiviksi ja toimintasuunnitelman kolmansista maista olevien tutkijoiden maahantulon ja oleskelun edellytyksistä.	
Pitkäaikaisten viisumien ja oleskelulupien myöntämistä koskevat vaatimukset ja menettelyt (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		Ks. jäljempänä.				

⁶¹ Ehdotus neuvoston direktiiviksi oikeudesta perheen yhdistämiseen (KOM(1999) 638, 1.12.1999).
⁶² Komission EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan nojalla esittämä muutettu ehdotus neuvoston direktiiviksi oikeudesta perheen yhdistämiseen (KOM(2000) 624, 10.10.2000).
⁶³ Muutettu ehdotus neuvoston direktiiviksi oikeudesta perheen yhdistämiseen (KOM(2002) 225, 2.5.2002).
⁶⁴ A5-0201/2000, 6.9.2000.
⁶⁵ A5-0086/2003, 9.4.2003.
⁶⁶ EUVL L 251, 3.10.2003, s.12.
⁶⁷ Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä palkkatyötä tai itsenäistä ammatinharjoittamista varten (KOM(2001) 386, 11.7.2001).
⁶⁸ A5-0010/2003, 12.2.2003.
⁶⁹ Ehdotus neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä opiskelua, ammatillista koulutusta tai vapaaehtoistyötä varten (KOM(2002) 548, 7.10.2002).
⁷⁰ A5-0137/2003, 28.4.2003.

Tavoite: Lähentää kolmansien maiden kansalaisten oikeusasemaa koskevaa kansallista lainsäädäntöä

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Määritellään yhdenmukaiset oikeudet (mm. oikeus oleskella maassa, saada koulutusta ja tehdä palkkatyötä tai toimia itsenäisenä ammatinharjoittajana), jotka myönnetään jäsenvaltiossa laillisesti myöhemmin määritettävän ajan oleskelleille kolmansien maiden kansalaisille (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		- Neuvosto hyväksyi päätelmät marraskuussa 2000. - Komissio esitti maaliskuussa 2001 ehdotuksen direktiiviksi EU:n alueella pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta.⁷¹ - Komissio esitti helmikuussa 2002 ehdotuksen neuvoston asetukseksi asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi.⁷³	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2002.⁷² - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2002.⁷⁴	- Neuvosto antoi direktiivin marraskuussa 2003. - Neuvosto antoi kesäkuussa 2003 asetuksen (EY) N:o 859/2003.⁷⁵	Komissio esittää vuoden 2004 aikana ehdotuksen direktiiviksi EU:n alueella pitkään oleskelleiden pakolaisten ja kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden asemasta.	

⁷¹ Ehdotus neuvoston direktiiviksi EU:n alueella pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (KOM(2001) 127, 13.3.2001).

⁷² A5-0436/2001, 5.2.2002.

⁷³ Ehdotus neuvoston asetukseksi asetuksen (ETY) N:o 1408/71 soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kolmansien maiden kansalaisia, joita kyseiset säännökset eivät jo koske yksinomaan heidän kansalaisuutensa vuoksi (KOM(2002) 59, 6.2.2002).

⁷⁴ A5-0369/2002, 21.11.2002.

⁷⁵ EUVL L 124, 20.5.2003, s.1.

Määritetään perusteet ja edellytykset, joiden mukaan kolmansien maiden kansalaisten voitaisiin sallia yhteisön kansalaisten ja heidän perheidensä tavoin asettautua mihin tahansa EU:n valtioon ja työskennellä siellä, ottaen huomioon seuraukset yhteiskunnan tasapainon ja työmarkkinoiden kannalta (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta		- Komissio esitti heinäkuussa 2001 tiedonannon yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä⁷⁶ (ks. edellä). - Komissio esitti maaliskuussa 2001 ehdotuksen direktiiviksi EU:n alueella pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta.⁷⁸ - Komissio esitti kesäkuussa 2003 maahanmuuttoa, kotouttamista ja työllistymistä koskevan tiedonannon.⁸⁰	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2003.⁷⁷ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2002.⁷⁹	Neuvosto antoi direktiivin marraskuussa 2003.	- Komissio esittää vuoden 2004 aikana ehdotuksen direktiiviksi EU:n alueella pitkään oleskelleiden kansainvälistä suojelua saavien henkilöiden asemasta. - Komissio esittää vuoden 2004 jälkipuoliskolla raportin maahanmuutosta ja kotouttamisesta.	
---	---------------------------------	--	---	---	---	---	--

2.4. Maahanmuuttovirtojen hallinta

Muuttovirtojen kaikkien vaiheiden hallintaa on tehostettava läheisessä yhteistyössä lähtö- ja kauttakulkumaiden kanssa. Laekenin Eurooppa-neuvosto muistutti siitä, kuinka tärkeää on liittää muuttovirtoja koskeva politiikka osaksi Euroopan unionin ulkopoliittikkaa ja tehostaa laittoman maahanmuuton torjumista toimimalla siihen sekaantuneita rikollisverkostoja vastaan turvaten samalla uhrien oikeudet, ja pyysi laatimaan toimintaohjelman laitonta maahanmuuttoa ja ihmiskauppaa koskevan komission tiedonannon perusteella. Sevillan Eurooppa-neuvosto vahvisti nämä suuntaviivat ja pyysi, että toteutettavissa toimenpiteissä otetaan tasaveroisesti huomioon toisaalta laillisten maahanmuuttajien kotouttamispolitiikka ja kansainvälisten yleissopimusten, pääasiassa vuoden 1951 Geneven yleissopimuksen, mukainen turvapaikkapolitiikka sekä toisaalta laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan määrätietoinen torjunta. Lisäksi neuvosto pyysi komissiota esittämään kertomuksen yhteisön tasolla käytettävissä olevasta rahoituksesta maahanmuuttajien ja kielteisen päätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden palauttamisessa, ulkorajojen valvonnassa sekä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioihin liittyvissä hankkeissa kolmansissa maissa. Kertomuksesta keskusteltiin Thessalonikissa järjestetyssä Eurooppa-neuvoston kokouksessa.

⁷⁶ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille yhteisön maahanmuuttopolitiikkaan sovellettavasta avoimen koordinaation menetelmästä (KOM(2001) 387, 11.7.2001).

⁷⁷ A5-0224/2003, 19.6.2003.

⁷⁸ Ehdotus neuvoston direktiiviksi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta (KOM(2001) 127, 13.3.2001).

⁷⁹ A5-0436/2001, 5.2.2002.

⁸⁰ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Maahanmuutto, kotouttaminen ja työllisyys (KOM(2003) 336, 3.6.2003).

Tavoite: Lisätä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioita koskevien tilasto- ja muiden tietojen vaihtoa (vaihtoon on sisällytettävä tilastojen lisäksi tietoja kansallisesta lainsäädännöstä ja politiikasta)

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus- aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Neuvoston huhtikuussa 1998 hyväksymän toimintasuunnitelman jatkotoimenpiteet	Komissio yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa		Komissio esitti huhtikuussa 2003 tiedonannon, jossa esitetään toimintasuunnitelma maahanmuuttoa koskevien yhteisön tilastotietojen keräämiseksi ja analysoimiseksi.⁸¹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2003. ⁸²		Komissio esittää lähiaikoina ehdotuksen asetukseksi maahanmuutto- ja turvapaikka-asioita koskevista yhteisön tilastotiedoista.	
Euroopan muuttoliikkeiden seurantakeskuksen / verkoston perustaminen	Komissio		Valmistelutoimet (perustuvat aiempaan toteutettavuustutkimukseen) rahoitettu Odysseus-ohjelmasta; komission valmisteluasiakirja esitettiin jäsenvaltioiden asiantuntijoille heinäkuussa 2002.	Toiminta käynnistettiin perustamalla kansallisten yhteyspisteiden verkosto joulukuussa 2002.		Toimintasuunnitelma laadittiin vuoden 2003 aikana. Kansallisten yhteyspisteiden edustajat kokoontuivat toukokuussa 2003.	

⁸¹

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille toimintasuunnitelman esittämiseksi muuttoliikkeitä koskevien yhteisön tilastotietojen keräämistä ja analysointia varten (KOM(2003) 179, 15.4.2003).

⁸²

A5-0352/2003, 6.11.2003.

Tavoite: Ehkäistä tehokkaammin ihmiskauppaa, välittäjien toimintaa ja maahanmuuttajien taloudellista riistaa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Hyväksytään ihmiskauppaan liittyvään järjestäytyneeseen rikollisuuteen kuuluvan rikollisen toiminnan tunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevat vähimmäissäännöt (puitepäättös) ⁸³	Neuvosto komission ehdotuksesta		- Komissio esitti joulukuussa 2000 ehdotuksen neuvoston puitepäättökseksi ihmiskaupan torjumisesta.⁸⁴ - Puheenjohtajavaltio Ranska esitti kaksi aloitetta, jotka koskevat direktiiviä ja puitepäättöstä välitystoiminnan rangaistavuudesta.⁸⁷	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2001.⁸⁵ - Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa helmikuussa 2001.⁸⁸	- Neuvosto teki puitepäättökseen heinäkuussa 2002.⁸⁶ - Neuvosto teki puitepäättökseen ja antoi direktiivin marraskuussa 2002.⁸⁹		Pantava täytäntöön viimeistään 1.8.2004 Pantava täytäntöön viimeistään 5.12.2004
Rikollisverkostojen tunnistaminen ja hajottaminen asettamalla laittoman maahanmuuton torjuminen yhdeksi operatiivisen yhteistyön ensisijaisista tavoitteista	Jäsenvaltiot / komissio / Europol		- Komissio esitti marraskuussa 2001 tiedonannon laittoman maahanmuuton torjuntaa koskevasta yhteisestä politiikasta.⁹⁰ - Komissio esitti kesäkuussa 2003 tiedonannon laitonta maahanmuuttoa koskevan yhteisen politiikan kehittämisestä, ihmisten salakuljetuksesta ja ihmiskaupasta, ulkorajoista ja laittomien maahanmuuttajien palauttamisesta.⁹¹		- Neuvosto hyväksyi toimintasuunnitelman helmikuussa 2002.⁹² - Neuvosto antoi huhtikuussa 2002 päätelmät meritse tapahtuvan laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjunnasta.	Neuvosto panee toimintasuunnitelman täytäntöön.	Lyhyen aikavälin toimenpiteille 1 vuosi; keskipitkän aikavälin toimenpiteille 3 vuotta

⁸³ Ks. myös taulukko kohdassa ”Eräiden rikollisuuden muotojen torjuminen”.

⁸⁴ Ehdotus neuvoston puitepäättökseksi lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta, KOM(2000) 854, 21.12.2000.

⁸⁵ EYVL C 53 E, 28.2.2002, s. 121.

⁸⁶ EYVL L 203, 1.8.2002, s.1.

⁸⁷ Ranskan tasavallan aloite neuvoston direktiivin antamiseksi laittomassa maahantulossa, liikkumisessa ja maassa oleskelussa avustamisen määrittelystä sekä puitepäättökseen tekemiseksi rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta laittomassa maahantulossa ja maassa oleskelussa avustamisen ehkäisemiseksi (EYVL C 253, 4.9.2000).

⁸⁸ A5-0315/2001, 15.2.2001.

⁸⁹ EYVL L 328, 5.12.2002, s. 1 ja 17.

⁹⁰ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille laitonta maahanmuuttoa koskevasta yhteisestä politiikasta (KOM(2001) 672, 15.11.2001).

			Komissio esitti ehdotuksen direktiiviksi ihmiskaupan uhreille myönnettävästä oleskeluluvasta.⁹³	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2002.⁹⁴	- Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003. - Neuvosto antoi toukokuussa 2003 Brysselin julistuksen ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjumisesta.⁹⁵		
Tutkitaan, voidaanko laatia yhteiset säännöt ja yhdistää voimat laittomaan maahanmuuttoon liittyvien verkostojen tutkimiseksi			- Komissio esitti lokakuussa 2003 ehdotuksen päätökseksi tiedonvaihto- ja koordinoitiverkoston perustamisesta (ennakkovaroitusjärjestelmä Iconetin yhteydessä). - Kreikan aloite neuvoston asetuksen antamiseksi maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkoston perustamisesta.	- Neuvostossa (Cirefi) valmistellaan laittomaan maahanmuuttoon liittyviä verkostoja koskevan tiedonvaihdon ja kyseisten verkostojen vastaisen toiminnan tehostamista (ks. edellä). - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2003.⁹⁶			
Jatketaan kuljettajan vastuuta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön yhdenmukaistamista (direktiivi)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Puheenjohtajamaa Ranska teki heinäkuussa 2000 aloitteen neuvoston direktiiviksi⁹⁷. Espanja teki helmikuussa 2003 aloitteen kyseisen direktiivin antamisesta siltä osin kuin se koskee liikenteenharjoittajien velvollisuutta toimittaa tietoja kuljetetuista henkilöistä.⁹⁸	Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa maaliskuussa 2001.⁹⁹	Neuvosto antoi asetuksen kesäkuussa 2001.¹⁰⁰	Ammattipiirien edustajat koottiin komission myöntävaikutuksella marraskuussa 2001 keskustelutilaisuuteen liikenteenharjoittajien vastuuseen liittyvistä kysymyksistä.	Pantava täytäntöön viimeistään 11.2.2003

⁹¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle Thessalonikin Eurooppa-neuvostoa varten laitonta maahanmuuttoa koskevan yhteisen politiikan kehittämisestä, ihmisten salakuljetuksesta ja ihmiskaupasta, ulkorajoista ja laittomien maahanmuuttajien palauttamisesta (KOM(2003) 323, 3.6.2003).

⁹² JAI 30 rev1 – 6621/1/02: Toimintasuunnitelma laittoman maahanmuuton ja ihmiskaupan torjunnasta Euroopan unionissa.

⁹³ Ehdotus direktiiviksi sellaisille laittomassa maahanmuutossa avustamisen tai ihmiskaupan uhreille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa, myönnettävästä lyhytaikaisesta oleskeluluvasta (KOM(2002) 71, 11.2.2002).

⁹⁴ A5-0397/2002, 5.12.2002.

⁹⁵ EUVL C 137, 12.6.2003, s. 1.

⁹⁶ A5-0344/2003, 6.11.2003.

⁹⁷ Ranskan aloite neuvoston direktiivin antamiseksi jäsenvaltioiden alueelle ilman tarvittavia asiakirjoja tulevia kolmansien maiden kansalaisia kuljettavia liikenteenharjoittajia koskevien rahallisten seuraamusten yhdenmukaistamisesta (EYVL C 269, 29.9.2000).

⁹⁸ Espanjan kuningaskunnan aloite neuvoston direktiivin antamiseksi liikenteenharjoittajien velvollisuudesta toimittaa tietoja kuljetetuista henkilöistä (EUVL C 82, 5.4.2003).

⁹⁹ A5-0069/2001, 13.3.2001.

¹⁰⁰ Neuvoston direktiivi Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 26 artiklan määräysten täydentämiseksi (EYVL L 187, 10.7.2001).

Tavoite: Avustaa lähtö- ja kauttakulkumaita

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Mahdollisuuksista lailliseen maahanmuuttoon ja ihmiskaupan kaikkien muotojen ehkäisemiseen kertovien tiedotuskampanjoiden suunnittelu	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	- Komissio on sitonut valmistelutoimiin 10 milj. euroa vuoden 2001 talousarviosta sekä budjettivallan käyttäjän myöntämät 12,5 milj. euroa vuoden 2002 talousarviosta ja 20 milj. euroa vuoden 2003 talousarviosta. - Komissio esitti joulukuussa 2002 tiedonannon siirtolaiskysymysten ottamisesta huomioon EU:n suhteissa kolmansiin maihin.¹⁰¹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2003.¹⁰⁴	- Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2002 päätelmät tiiviistä yhteistyöstä muuttovirtojen hallinnassa. - Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2003 päätelmät, joissa muun muassa kehoitettiin komissiota laatimaan kertomus täytäntöönpanosta vuoden 2004 loppuun mennessä.	- Vuoden 2003 hankkeiden valintaprosessi on käynnissä. - Komissiossa laadittiin lokakuussa 2003 valmisteluasiakirja maahanmuuttopolitiikan alalla kolmansien maiden kanssa tehtävän yhteistyön tehostamisesta. - Komissio esittää kesäkuuhun 2004 mennessä tiedonannon EU:hun suuntautuvan laillisen ja laittoman maahanmuuton keskinäisestä suhteesta sekä raportin suhteista kolmansiin maihin laittoman maahanmuuton torjunnan alalla.	
Vapaaehtoisen kotiinpaluun edistäminen			1. Muuttoliike ja kehitys 2. Kertomus yhteisön tasolla käytettävissä olevan rahoituksen tehokkuudesta maahanmuuttajien ja kielteisen päätöksen saaneiden turvapaikanhakijoiden palauttamisessa, ulkorajojen valvonnassa sekä turvapaikka- ja maahanmuuttohankkeissa kolmansissa maissa.				
Vahvistetaan kyseisten maiden viranomaisten valmiuksia, jotta ne pystyisivät tehokkaasti torjumaan ihmiskauppaa							
Autetaan kolmansia maita huolehtimaan takaisinottoa koskevista velvoitteistaan suhteessa unioniin ja jäsenvaltioihin			Komissio esitti kesäkuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi taloudellisen ja teknisen tuen antamista kolmansille maille siirtolaisuuden ja turvapaikan aloilla koskevan ohjelman perustamisesta¹⁰² ja heinäkuussa 2003 ehdotuksen päätökseksi kolmansien maiden kanssa tehtävää yhteistyötä koskevan ohjelman perustamisesta¹⁰³.	- Euroopan parlamentti antaa lausuntonsa joulukuussa 2003. - Päätös tehtänee vuoden 2004 alussa yhteispäätösmenettelyllä.			

¹⁰¹ KOM(2002) 703, 3.12.2002.

¹⁰² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi taloudellisen ja teknisen tuen antamista kolmansille maille siirtolaisuuden ja turvapaikan aloilla koskevan ohjelman perustamisesta (KOM(2003) 355, 11.6.2003).

¹⁰³ Ks. myös taulukko kohdassa ”Kumppanuussuhde lähtömaihin”.

¹⁰⁴ A5-0224/2003, 19.6.2003.

Tavoite: Luoda EU:lle johdonmukainen takaisinottoa ja kotiinpaluuta koskeva politiikka

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Takaisinottosopimusten tekeminen Euroopan yhteisön ja kolmansien maiden tai maaryhmien välillä tai vakiolausekkeiden sisällyttäminen muihin näiden kanssa tehtäviin sopimuksiin	Neuvosto komission ehdotuksesta		Luonnokset neuvotteluvaltuuksiksi takaisinottosopimusten tekemiseksi Marokon, Pakistanin, Sri Lankan ja Venäjän kanssa esitettiin helmikuussa 2000, Hongkongin ja Macaon kanssa maaliskuussa 2001, Ukrainan kanssa maaliskuussa 2002 sekä Albanian, Algerian, Kiinan ja Turkin kanssa lokakuussa 2002.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa Hongkongin osalta joulukuussa 2002¹⁰⁵.	- Neuvosto hyväksyi neuvotteluvaltuutukset Marokon, Pakistanin, Sri Lankan ja Venäjän osalta syyskuussa 2000, Hongkongin ja Macaon osalta toukokuussa 2001, Ukrainan osalta kesäkuussa 2002 sekä Albanian, Algerian, Kiinan ja Turkin osalta marraskuussa 2002. - Eurooppa-neuvosto pyysi Sevillassa (kesäkuussa 2002) ja Brysselissä (lokakuussa 2002) pidettyjen kokoustensa päätelmissä, että neuvoteltavina olevien takaisinottosopimusten tekemistä nopeutettaisiin tai helpotettaisiin.	- Takaisinottosopimus Hongkongin kanssa allekirjoitettiin 27.11.2002 ja sopimus Macaon kanssa 13.10.2003. Sopimukset hyväksytään lopullisesti ja ne tulevat voimaan vuoden 2004 alkupuoliskolla. - Takaisinottosopimus Sri Lankan kanssa parafoitiin 30.5.2002 ja se on tarkoitus allekirjoittaa ennen vuoden 2003 loppua. - Neuvottelut Albanian kanssa saatiin päätökseen marraskuussa 2003. - Takaisinottosopimuksesta neuvotellaan Venäjän, Marokon ja Ukrainan kanssa. Neuvottelut Turkin, Kiinan, Pakistanin ja Algerian kanssa on tarkoitus aloittaa vuoden 2004 alkupuolella. - Komissio laati vuoden 2004 alussa Brysselin Eurooppa-neuvoston pyynnöstä raportin, jossa määritetään yhteisen takaisinottopolitiikan painopistealueet ja toimenpiteet, joilla varmistetaan kyseisen politiikan onnistuminen.	

¹⁰⁵

A5-0382/2002, 19.12.2002.

Kotiuttamista koskevien yhteisten vähimmäisvaatimusten laatiminen	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		▪ Puheenjohtajamaa Ranska teki heinäkuussa 2000 aloitteen neuvoston direktiiviksi.¹⁰⁶ ▪ Komissio julkaisi huhtikuussa 2002 vihreän kirjan¹⁰⁹ ja esitti lokakuussa 2002 tiedonannon¹¹⁰, joka sisälsi alustavia pohdintoja palauttamista koskevasta toimenpideohjelmasta. ▪ Komissio teki helmikuussa 2003 ehdotuksen päätökseksi maastapoistamispäätöksistä aiheutuvan taloudellisen epätasapainon korvaamisesta.¹¹¹	▪ Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa maaliskuussa 2001¹⁰⁷ ▪ Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa kesäkuussa 2003.¹¹²	▪ Neuvosto antoi direktiivin toukokuussa 2001.¹⁰⁸ ▪ Sevillan Eurooppa-neuvoston esittämän kehotuksen mukaisesti neuvosto hyväksyi marraskuussa 2002 komission vihreään kirjaan ja komission tiedonantoon perustuvan palauttamista koskevan ohjelman sekä ohjelman Afganistanin pakolaisten kotiinpaluun tukemiseksi. ▪ Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003.	▪ Komissio esittää lähiaikoina ehdotuksen päätökseksi palauttamisen hallinnan rahoitusvälineen perustamisesta. ▪ Komissio esittää vuonna 2004 ehdotuksen direktiiviksi turvapaikkamenettelyjä koskevista vähimmäisvaatimuksista ja turvapaikkapäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta.	Pantava täytäntöön viimeistään 2.12.2002
---	------------------------------------	--	---	---	--	--	--

¹⁰⁶ Ranskan aloite neuvoston direktiivin antamiseksi kolmansien maiden kansalaisia koskevien maastapoistamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta (EYVL C 243, 24.8.2000).

¹⁰⁷ A5-0065/2001, 13.3.2001.

¹⁰⁸ EYVL L 149, 2.6.2001.

¹⁰⁹ Vihreä kirja jäsenvaltioissa laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttamista koskevasta politiikasta (KOM(2002) 175, 10.4.2002).

¹¹⁰ Tiedonanto jäsenvaltioissa laittomasti oleskelevien henkilöiden palauttamista koskevasta politiikasta (KOM(2002) 564, 14.10.2002).

¹¹¹ Ehdotus neuvoston päätökseksi kolmansien maiden kansalaisia koskevien maastapoistamispäätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun neuvoston direktiivin 2001/40/EY soveltamisesta aiheutuvan taloudellisen epätasapainon korvaamista koskevista käytännön perusteista ja säännöistä (KOM(2003) 49, 3.2.2003).

¹¹² A5-0166/2003, 21.5.2003.

		▪ Saksa teki tammikuussa 2003 aloitteen avunannosta kauttakulutilanteissa lentoteitse tapahtuvien palauttamistoimenpiteiden yhteydessä.¹¹³ ▪ Italia teki syyskuussa 2003 aloitteen avunannosta yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvassa kauttakulussa.¹¹⁶ ▪ Italia teki syyskuussa 2003 aloitteen yhteisten lentojen järjestämisestä palauttamista varten.¹¹⁷	▪ Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa huhtikuussa 2003¹¹⁴ ja uuden lausunnon syyskuussa 2003¹¹⁵. ▪ Neuvosto ei tule hyväksymään tätä aloitetta.	▪ Neuvosto antoi direktiivin marraskuussa 2003. ▪ Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003.	▪ Neuvosto hyväksyy päätelmät avunannosta yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvassa kauttakulussa.	
--	--	--	---	---	---	--

¹¹³ Saksan liittotasavallan aloite neuvoston direktiivin antamiseksi avunannosta kauttakulutilanteissa lentoteitse tapahtuvien palauttamistoimenpiteiden yhteydessä, EYVL C 4, 9.1.2003.

¹¹⁴ A5-0104/2003.

¹¹⁵ A5-0291/2003, 9.9.2003.

¹¹⁶ Italian aloite neuvoston direktiiviksi avunannosta yhden tai useamman jäsenvaltion alueen kautta tapahtuvassa kauttakulussa jäsenvaltioiden toteuttaessa kolmansien maiden kansalaisiin kohdistuvia maastapoistamistoimia (EUVL C 223, 19.9.2003).

¹¹⁷ Italian aloite neuvoston päätökseksi yhteisten lentojen järjestämisestä kahden tai useamman jäsenvaltion alueella laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten palauttamiseksi (EUVL C 223, 9.9.2003).

3. TODELLINEN EUROOPAN OIKEUSALUE

Tampereen prioriteetit

Tavoitteena on, että kansalaisilla olisi yhtäläinen käsitys oikeudesta koko unionin sisällä. Oikeus on mielletävä arkielämää helpottavaksi asiaksi, jonka ansiosta henkilöt, jotka uhkaavat yksilöiden ja yhteiskunnan vapautta ja turvallisuutta, joutuvat vastuuseen teoistaan. Tämän edellytyksenä on sekä oikeussuojan parempi saatavuus että täysipainoinen oikeudellinen yhteistyö jäsenvaltioiden välillä.

Tampereen huippukokouksessa vaadittiin konkreettisia toimia oikeussuojan saatavuuden parantamiseksi Euroopassa ja uhrien oikeudet suojaavien menettelyjen käyttöönottamiseksi. Lisäksi vaadittiin, että luodaan järjestelmä, jossa oikeuden päätökset tunnustetaan vastavuoroisesti.

3.1. Oikeussuojan parempi saatavuus EU:ssa

Todellisen Euroopan oikeusalueen avulla on luotava edellytykset sille, että yksityishenkilöt ja yritykset voivat saattaa asiansa tuomioistuimen tai viranomaisten käsiteltäväksi missä tahansa jäsenvaltiossa yhtä hyvin kuin omassa maassaan ilman, että jäsenvaltioiden oikeus- ja hallintojärjestelmien eroavuudet tai monimutkaisuus estävät heitä käyttämästä oikeuksiaan tai saavat oikeuksien käyttämisen vaikuttamaan hankalalta.

Tavoite: Varmistaa oikeusvarmuus ja oikeussuojan yhtäläinen saatavuus

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus- aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Tiedotuskampanja ja unionin sisäistä oikeudellista yhteistyötä koskevien "käyttöohjeiden" julkaiseminen	Komissio		- Komissio järjesti lokakuussa 2002 yhteisen konferenssin Euroopan neuvoston kanssa yleisestä tiedottamisesta ja oikeussuojan saatavuudesta. - Yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa on kehitetty yhtenäiset oikeusapua koskevat tietolomakkeet. - Lisäksi on toteutettu konkreettisia toimia, joiden tarkoituksena on lisätä tuomareiden ja kansalaisten tietämystä Euroopan oikeudellisesta verkostosta (juliste, yleisesite ja tuomareille tarkoitettu lehtinen). - Komissio on käynnistänyt tiedotuskampanjan vuonna 2004 toteutettavasta oikeudellisesta yhteistyöstä siviili- ja kauppaoikeuden alalla. - Komissio ja Euroopan neuvosto ovat yhteisesti nimenneet lokakuun 25. päivän Euroopan yksityisoikeuden päiväksi. Kyseisenä päivänä järjestetään sekä Euroopan laajuisia että kansallisia tapahtumia.			Vuonna 2003 järjestettiin tiedotuskampanja.	
Kansallisten viranomaisten verkon ylläpitämisen pysyvän tietojärjestelmän perustaminen (yksityisoikeudellisia asioita koskeva Euroopan oikeudellinen verkosto)	Neuvosto komission ehdotuksesta	2001	- Komissio esitti syyskuussa 2000 ehdotuksen neuvoston päätökseksi oikeudellisen verkoston perustamisesta.¹¹⁸ - Verkosto aloitti toimintansa 1.12.2002. Sen ensimmäinen kokous pidettiin 4.12.2002. - Internet-sivusto otettiin käyttöön maaliskuussa 2003. Se muodostuu tietosivuista, joilla käsitellään jäsenvaltioiden, EU:n ja kansainväliseen siviili- ja kauppaoikeuteen liittyviä aiheita kaikilla yhteisön kielillä. - Komissio esitti ehdotuksen neuvoston asetukseksi yhteisön toimien yleisistä puitteista toukokuussa 2001¹²¹ ja muutetun ehdotuksen marraskuussa 2001¹²².	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2001.¹¹⁹ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2001¹²³ ja maaliskuussa 2002¹²⁴.	- Neuvosto teki päätöksen toukokuun lopussa 2001.¹²⁰ - Neuvosto antoi asetuksen huhtikuussa 2002.¹²⁵	Sivuston kehittämistä jatketaan vuonna 2004 ja se laajennetaan käsittämään uudet jäsenvaltiot ja niiden kielet.	Sovella- taan 1.12.2002 alkaen (2 ja 20 artiklan osalta 1.6.2002 alkaen)

¹¹⁸ Ehdotus neuvoston päätökseksi siviili- ja kauppaoikeutta koskevan Euroopan oikeudellisen verkoston perustamisesta (KOM(2000) 592, 22.9.2000).

¹¹⁹ A5-0091/2001, 5.4.2001.

¹²⁰ EYVL L 174, 27.6.2001.

¹²¹ Ehdotus neuvoston asetukseksi yksityisoikeutta koskevan Euroopan oikeudellisen alueen toteuttamista helpottavien yhteisön toimien yleisistä puitteista (KOM(2001) 221, 25.5.2001).

¹²² Muutettu ehdotus neuvoston asetukseksi yksityisoikeutta koskevan Euroopan oikeudellisen alueen toteuttamista helpottavien yhteisön toimien yleisistä puitteista (KOM(2001) 705, 20.11.2001).

¹²³ A5-0339/2001, 23.10.2001.

¹²⁴ C5-0021/2002, 12.3.2002.

¹²⁵ EYVL L 115, 1.5.2002.

Ehdotus oikeusapua koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	▪ Komissio julkaisi vihreän kirjan helmikuussa 2000¹²⁶ ja järjesti kuulemistilaisuuden helmikuussa 2001. Se teki tammikuussa 2002 ehdotuksen direktiiviksi oikeusavusta.¹²⁷ ▪ Komissio teki kesäkuussa 2003 päätöksen oikeusapuhakemusten välittämisessä käytettävän lomakkeen luomisesta.¹²⁸	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2002.¹²⁹	▪ Neuvosto antoi direktiivin tammikuussa 2003.¹³⁰		▪ Pantava täytäntöön viimeistään 30.11.2004, paitsi 3 artiklan 2 kohdan a alakohhta viimeistään 30.5.2006.
			▪ Komissio esitti lokakuussa 2003 ehdotuksen direktiiviksi muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa.¹³¹				
Ehdotus vähäisiä siviili- ja kauppaoikeudellisia vaateita, riidattomia saatavia ja elatusvaateita koskeviksi yhteisiksi menettelysäännöiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	▪ Komissio teki huhtikuussa 2002¹³² ehdotuksen riidattomia saatavia koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönotosta Euroopan parlamentin annettua lausuntonsa komissio teki uuden ehdotuksen kesäkuussa 2003.¹³³ ▪ Komissio julkaisi joulukuussa 2002 vihreän kirjan eurooppalaisesta maksusuoritusmääräyksestä ja toimenpiteistä vähäisiä vaateita koskevien oikeudenkäyntien yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi.¹³⁵ ▪ Ehdotus asetukseksi eurooppalaisen maksusuoritusmääräysmenettelyn käyttöönotosta annetaan joulukuussa 2003.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2003.¹³⁴	▪ Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	▪ Komissio esittää vuonna 2004 säädös-ehdotuksen vähäisiä vaateita koskevista oikeudenkäynneistä.	

¹²⁶ Vihreä kirja ”Oikeusapu riita-asioissa: Asianosaisten kohtaamat ongelmat rajatylittävissä riita-asioissa” (KOM(2000) 51, 9.2.2000).

¹²⁷ Ehdotus neuvoston direktiiviksi oikeusavun saatavuuden parantamisesta rajatylittävissä riita-asioissa vahvistamalla oikeusapua ja muita yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyviä seikkoja koskevat yhteiset vähimmäisvaatimukset (KOM(2002) 13, 18.1.2002).

¹²⁸ Komission päätös, tehty 18 päivänä kesäkuuta 2003, oikeussuojakeinojen parantamisesta rajat ylittävissä riita-asioissa vahvistamalla oikeusapuun kyseisissä riita-asioissa liittyvät yhteiset vähimmäisvaatimukset 27 päivänä tammikuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin mukaisen lomakkeen laatimisesta oikeusapupyyntöjen toimittamista varten (C(2003) 1829, 18.6.2003).

¹²⁹ A5-0312/2002, 25.9.2002.

¹³⁰ EYVL L 126, 31.1.2003.

¹³¹ Ehdotus direktiiviksi muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeudesta ympäristöasioissa (KOM(2003) 624, 24.10.2003). (Tiedon saantia, yleisön osallistumisoikeutta päätöksentekoon sekä muutoksenhaku- ja vireillepano-oikeutta ympäristöasioissa koskevan vuoden 1998 Århusin yleissopimuksen kolmannen pilarin täytäntöönpano jäsenvaltioissa.)

¹³² Ehdotus neuvoston asetukseksi riitauttamattomia vaateita koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönotosta (KOM (2002) 159, 18.4.2002.)

¹³³ Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi riitauttamattomia vaateita koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönotosta (KOM(2003) 341, 11.6.2003).

¹³⁴ A5-0108/2003, 8.4.2003.

¹³⁵ Vihreä kirja eurooppalaisesta maksusuoritusmääräyksestä ja toimenpiteistä vähäisiä vaateita koskevien oikeudenkäyntien yksinkertaistamiseksi ja nopeuttamiseksi (KOM(2002) 746, 20.12.2002).

Ehdotus vaihtoehtoisen riidanratkaisun vähimmäisvaatimuksiksi	Jäsenvaltiot ottavat käyttöön tarvittavat tuomioistuinten ulkopuoliset menettelyt	huhtikuu 2004	- Komissio käynnisti keväällä 2002 elatusvaateita koskevan alustavan selvityksen. Komissio pyysi huhtikuussa 2003 myös valtuuksia neuvotella elatusvelvollisuutta koskevasta sopimuksesta kansainvälistä yksityisoikeutta käsittelevän Haagin konferenssin puitteissa. - Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2000 päätelmät vaihtoehtoisista riidanratkaisumenettelyistä.			- Komissio esittää vuonna 2004 vihreän kirjan elatusvaateista. - Vuonna 2003 alettiin suunnitella parhaita välitysapua koskevia toimintatapoja EU:n tasolla. - Komissio esittää vuonna 2004 ehdotuksen direktiiviksi vaihtoehtoisista riidanratkaisumenettelyistä	
			- Lokakuussa 2001 komissio perusti tuomioistuinten ulkopuolisten elinten kuluttajaverkoston (European Extra-Judicial Network eli EEJ-Net).¹³⁶ - Komissio perusti helmikuussa 2001 FIN-NET-verkoston rahoituspalveluja koskevien riita-asioiden ratkaisemiseksi tuomioistuinten ulkopuolella. Kansalaisille tiedotettiin FIN-NET-verkostosta mm. keväällä 2002 julkaistulla esitteellä. - Komissio julkaisi huhtikuussa 2002 vihreän kirjan vähimmäisvaatimuksista.¹³⁷ Komissio järjesti vihreästä kirjasta julkisen kuulemistilaisuuden helmikuussa 2003.			Kesäkuussa 2003 järjestettiin konferenssi, jossa arvioitiin EEJ-Netin pilottivaihetta. Komissio esittää arviointikertomuksen neuvostolle ja Euroopan parlamentille vuoden 2004 alkupuoliskolla. FIN-NET-verkostoon kuuluvien järjestelmien lukumäärää on tarkoitus lisätä. Erityisesti tulevat kysymykseen EU:hun liittyvien maiden sekä sijoituspalvelualan organisaatiot .	
				Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2003.¹³⁸			

¹³⁶

Verkosto perustuu komission suosituksiin 98/257/ETY ja 2001/310/ETY.

¹³⁷

Vihreä kirja vaihtoehtoisista riidanratkaisumenettelyistä siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (KOM(2002) 196, 19.4.2002).

¹³⁸

A5-0058/2003, 12.3.2003.

			Komissio perusti heinäkuussa 2002 SOLVIT-verkoston sellaisten ongelmien ratkaisemiseksi, joissa kansalliset viranomaiset ovat soveltaneet sisämarkkinasääntöjä virheellisesti¹³⁹¹⁴⁰. Maaliskuussa 2002 kokoontunut sisämarkkina-asioiden neuvosto kannatti tätä tointa.¹⁴¹			Marraskuusta 2003 lähtien Euroopan parlamentin jäsenet ja mm. eurotietokeskukset, EU-kuluttajaneuvontapisteet, kauppakamarit ja muut vastaavat organisaatiot ovat voineet saattaa tapauksia suoraan SOLVIT-verkoston ratkaistavaksi.	
Laaditaan monikieliset lomakkeet, jotka hyväksytään vastavuoroisesti oikeudellisesti sitoviksi asiakirjoiksi valtioiden rajat ylittävissä oikeudenkäynneissä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	- Tätä asiaa käsitellään vähäisiä vaateita koskevassa vihreässä kirjassa ja se sisällytetään myös eräiden siviiliprosessimenettelyjen yhdenmukaistamishankkeisiin. - Komissio teki kesäkuussa 2003 päätöksen oikeusapuhakemusten välittämisessä käytettävän lomakkeen luomisesta¹⁴². - Ehdotus asetukseksi riidattomista saatavista ja ehdotus asetukseksi lasten huollosta sisältävät yhdenmukaisia lomakkeita.			- Komissio aloittaa vuonna 2003 valmistelutyöt oikeusapuhakemuksia varten tarvittavan ylimääräisen lomakkeen laatimiseksi. - Yhdenmukaisia lomakkeita sisältyy myös joulukuussa 2003 esitettävään ehdotukseen eurooppalaisesta maksusuoritusmääräysmenettelystä. - Yksityisoikeuden alaa koskevan Euroopan oikeudellisen kartaston kautta saa myös oikeudellisessa yhteistyössä käytettäviä lomakkeita.	

¹³⁹

Komission tiedonanto "Tehokas ongelmanratkaisu sisämarkkinoilla (SOLVIT)" (KOM(2001) 702, 27.11.2001).

¹⁴⁰

EYVL L 331, 15.12.2001, s. 79.

¹⁴¹

Asiak. 6503/02, 1.3.2002.

¹⁴²

Komission päätös, tehty 18 päivänä kesäkuuta 2003, oikeussuojakeinojen parantamisesta rajat ylittävissä riita-asioissa vahvistamalla oikeusapuun kyseisissä riita-asioissa liittyvät yhteiset vähimmäisvaatimukset 27 päivänä tammikuuta 2003 annetun neuvoston direktiivin mukaisen lomakkeen laatimisesta oikeusapupyyntöjen toimittamista varten (C(2003) 1829, 18.6.2003).

Tavoite: Turvata rikosten uhreille oikeus vahingonkorvaukseen ja antaa heille apua

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Laaditaan rikosten uhrien suojelemista vähimmäisvaatimukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2002	Komissio esitti tiedonannon heinäkuussa 1999.¹⁴³				
			Puheenjohtajamaa Portugali teki aloitteen rikoksen uhrien asemaa koskevasta puitepäätyöksestä.¹⁴⁴	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2000.¹⁴⁵	Neuvosto teki puitepäätyökseen maaliskuussa 2001.¹⁴⁶	Yhteisen toimenpideohjelman tarkoituksena on ottaa käyttöön rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate ja sisällyttää ohjelman muuttujiin mm. menettelyt uhrien oikeuksien suojaamiseksi.	Täytäntöönpano: artiklan mukaan 22.3.2002, 22.3.2004 tai 22.3.2006 Komissio esittää joulukuussa 2003 puitepäätyökseen 18 artiklan mukaisen ensimmäisen kirjallisen selvityksen.

¹⁴³

Komission tiedonanto rikoksen uhreista Euroopan unionissa (KOM(1999) 349, 14.7.1999).

¹⁴⁴

Aloite neuvoston puitepäätyökseen tekemiseksi rikoksen uhrin asemasta rikosoikeudenkäynnissä (EYVL C 243, 24.8.2000).

¹⁴⁵

A5-0355/2001, 12.12.2000.

¹⁴⁶

EYVL L 82, 22.3.2001.

Uudet säädökset uhrien vahingonkorvausjärjestelmien lähentämisestä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2004	▪ Komissio julkaisi syyskuussa 2001 vihreän kirjan rikoksen uhreille maksettavista korvauksista¹⁴⁷ ja järjesti julkisen kuulemistilaisuuden 21.3.2002. ▪ Komissio esitti lokakuussa 2002 ehdotuksen direktiiviksi rikoksen uhreille maksettavista korvauksista.¹⁴⁹	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2002.¹⁴⁸ ▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2003.			
Tarkastellaan mahdollisuutta tunnustaa päätökset, jotka on tehty rikosten uhrien eduksi rikostuomioiden yhteydessä			▪ Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista sakkorangaistuksiin koskevan puitepäättösehdotuksen 1 artiklan b alakohdan iv alakohta ja tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla 22.12.2000 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 44/2001.¹⁵⁰			▪ Sisällytetty vastavuoroista tunnustamista rikosasioissa koskevaan ohjelmaan.	

¹⁴⁷ Vihreä kirja rikoksen uhreille maksettavista korvauksista (KOM(2001) 536, 28.9.2001).

¹⁴⁸ A5-0309/2002, 24.9.2002.

¹⁴⁹ Ehdotus direktiiviksi rikoksen uhreille maksettavista korvauksista (KOM(2002) 562, 16.10.2002).

¹⁵⁰ EYVL L 12, 16.1.2001.

3.2. Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen

Todellisen oikeusalueen on taattava oikeusvarmuus sekä yksityishenkilöille että talouden toimijoille. Siksi tuomioita ja muita oikeusviranomaisten päätöksiä on noudatettava ja ne on pantava täytäntöön koko EU:n alueella.

Tehostettu oikeuden päätösten ja tuomioiden vastavuoroinen tunnustaminen ja lainsäädännön lähentäminen parantaisivat viranomaisten välistä yhteistyötä ja yksilön oikeuksien oikeudellista suojaa, ja kuten Laekenissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto muistuttaa, oikeusjärjestelmien eroista johtuvat ongelmat voitaisiin ratkaista tehostamalla oikeuden päätösten vastavuoroista tunnustamista. Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen pitäisi olla unionin oikeudellisen yhteistyön kulmakivi sekä yksityisoikeudellisissa että rikosasioissa.

Yksityisoikeudelliset asiat

Tavoite: Parantaa viranomaisten välistä yhteistyötä ja yksilön oikeuksien oikeudellista suojaa tehostamalla oikeuden päätösten ja tuomioiden vastavuoroista tunnustamista ja lähentämällä tarvittaessa lainsäädäntöä¹⁵¹

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Toimenpideohjelma vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamiseksi siviili- ja kauppaoikeudellisissa asioissa (vastavuoroista tunnustamista ja täytäntöönpanoa varten tarvittavat toimenpiteet; esteiden poistaminen vähäisten riitojen sekä perheoikeudellisten riita-asioiden osalta)	Neuvosto ja komissio	Vuoden 2000 loppu	Neuvosto hyväksyi vastavuoroista tunnustamista koskevan ohjelman marraskuussa 2000. ¹⁵² Ohjelma koskee neljää oikeusala. ▪ Ensimmäiseen oikeusalaan kuuluvat pilottihankkeet ovat käynnistysvaiheessa (ks. kohta 3.1.4).				

¹⁵¹ Ks. myös taulukko kohdassa "Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla".
¹⁵² EYVL C 12, 15.1.2001.

▪ Toisen oikeusalan osalta:

- komissio julkisti maaliskuussa 2001 lasten huoltoon liittyvissä asioissa annettavia tuomioita käsittelevän valmisteluasiakirjan¹⁵³

- komissio esitti syyskuussa 2001 ehdotuksen asetukseksi avioliittoa ja yhteisten lasten huoltoa koskevan asetuksen täydentämisestä¹⁵⁴

- komissio esitti lokakuussa 2001 ehdotuksen neuvoston päätökseksi¹⁵⁵ jäsenvaltioiden valtuuttamisesta allekirjoittamaan vuoden 1996 Haagin yleissopimus ja kesäkuussa 2003 ehdotuksen päätökseksi¹⁵⁶, jolla jäsenvaltiot valtuutetaan liittymään yleissopimukseen tai ratifioimaan sen.

- Ranska teki heinäkuussa 2000 aloitteen asetukseksi lasten tapaamisoikeudesta¹⁵⁸

- komissio esitti toukokuussa 2002 ehdotuksen¹⁶⁰, jonka tarkoituksena oli yhdistää Ranskan aloite, komission syyskuussa 2001 tekemä asetusehdotus ja asetus (EY) N:o 1347/2000 (ns. Bryssel II -asetus)

- Alankomaat teki heinäkuussa 2002 aloitteen neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun asetuksen (EY) N:o 44/2001 muuttamisesta¹⁶².

▪ Komissio veti ehdotuksensa pois ja esitti uuden ehdotuksen toukokuussa 2002.

▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ratifiointiehdotuksesta lokakuussa 2003.

▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000.¹⁵⁹

▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2002.¹⁶¹

▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2003.¹⁶³

▪ Neuvosto teki allekirjoittamista koskevan päätöksen joulukuussa 2002.¹⁵⁷

▪ Neuvosto antoi asetuksen marraskuussa 2003.

¹⁵³

Komission valmisteluasiakirja lasten huoltoa koskevien päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta (KOM(2001) 166, 27.3.2001).

¹⁵⁴

Ehdotus neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta lapsen huoltoa koskevissa asioissa (KOM(2001) 505, 30.8.2001).

¹⁵⁵

Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioille annettavasta valtuudesta allekirjoittaa Euroopan yhteisön puolesta yleissopimus toimivallasta, sovellettavasta lainsäädännöstä, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä lapsen huoltoa ja lastensuojelutoimenpiteitä koskevissa asioissa (vuoden 1996 Haagin yleissopimus) (KOM(2001) 680, 20.11.2001).

¹⁵⁶

Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioille annettavasta valtuudesta allekirjoittaa Euroopan yhteisön puolesta yleissopimus toimivallasta, sovellettavasta lainsäädännöstä, päätösten tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta sekä yhteistyöstä lapsen huoltoa ja lastensuojelutoimenpiteitä koskevissa asioissa (vuoden 1996 Haagin yleissopimus) (KOM(2003) 348, 17.6.2003).

¹⁵⁷

EUVL L 48, 21.2.2003.

¹⁵⁸

Ranskan tasavallan aloite neuvoston asetuksen antamiseksi lasten tapaamisoikeutta koskevien tuomioiden vastavuoroisesta täytäntöönpanosta (EYVL C 234, 15.8.2000).

¹⁵⁹

A5-0311/2000, 17.11.2000.

¹⁶⁰

Ehdotus neuvoston asetukseksi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta avioliittoa ja lapsen huoltoa koskevissa asioissa sekä asetuksen (EY) N:o 1347/2000 kumoamisesta ja asetuksen (EY) N:o 44/2001 muuttamisesta elatusapua koskevien asioiden osalta (KOM(2002) 222, 3.5.2002).

¹⁶¹

A5-0385/2002.

¹⁶²

EYVL C 311, 14.12.2002.

¹⁶³

A5-0253/2003, 9.7.2003.

			- komissio esitti lokakuussa 2002 ehdotuksen¹⁶⁴ neuvoston päätökseksi, jonka mukaan yhteisö allekirjoittaisi lapsiin liittyvää yhteydenpitoa koskevan Euroopan neuvoston yleissopimuksen - neuvoston asetus (EY) N:o 1348/2000 oikeudenkäynti- ja muiden asiakirjojen tiedoksiannosta jäsenvaltioissa siviili- tai kauppaoikeudellisissa asioissa. - Komissio käynnisti vuonna 2001 kolmannen ja neljännen oikeusalan säädöksiä valmistelevia selvityksiä, joiden tulokset on jo julkistettu. - Komissio järjesti lokakuussa 2002 neljänteen oikeusalaan liittyvän perintöoikeutta koskevan konferenssin Euroopan neuvoston kanssa.		- Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä. - Neuvosto antoi suosituksen, jolla komissio valtuutettiin aloittamaan neuvottelut Tanskan kanssa asetusten (EY) N:o 44/2001 ja (EY) N:o 1348/2000 säännöksistä. - Kun neuvottelut Tanskan kanssa on saatu päätökseen, komissio esittää ehdotuksen päätökseksi, jolla yhteisö valtuutetaan allekirjoittamaan ja tekemään kaksi sopimusta asetusten (EY) N:o 44/2001 ja (EY) N:o 1348/2000 soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan Tanskaa. - Kertomus asetuksen 1348/2000 soveltamisesta annetaan vuonna 2004. - Komissio esittää maaliskuuhun 2004 mennessä vihreän kirjan perintö- ja testamenttioikeudesta. - Komissio tutkii mahdollisuutta laatia vihreä kirja avioparin ja avoparin eron varallisuus-oikeudellisista seurauksista	
Ehdotus eräitä prosessioikeudellisia seikkoja koskeviksi vähimmäisvaatimuksiksi (rahasuorituksia koskeva uusi prosessilainsäädäntö)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		- Komissio esitti joulukuussa 2002 vihreän kirjan riidattomia saatavia (eurooppalainen maksusuoritusmääräysmenettely) ja vähäisiä vaateita koskevien menettelysääntöjen lähentämisestä (ks. kohta 3.1.4). - Ehdotus asetukseksi eurooppalaisen maksusuoritusmääräysmenettelyn käyttöönotosta annetaan joulukuussa 2003.		Komissio esittää vuonna 2004 säädös-ehdotuksen vähäisiä vaateita koskevista oikeudenkäynneistä (ks. kohta 3.1.4).	

¹⁶⁴

KOM(2002) 520, 2.10.2002.

Aloitetaan eurooppalaista täytäntöönpanomääräystä koskeva valmistelutyö	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		▪ Toiminto on sisällytetty toimenpideohjelmaan vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen toteuttamiseksi. ▪ Komissio esitti huhtikuussa 2002 ehdotuksen asetukseksi eurooppalaisesta täytäntöönpanomääräyksestä¹⁶⁵ (ks. kohta 3.1). ▪ Komission uusi asetusehdotus antaa mahdollisuuden jatkaa eksekvatuurimenettelyn poistamiseen tähtääviä toimia tapaamisoikeuden alalla (ks. kohta 3.2).	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2003.¹⁶⁶ ▪ Neuvosto hyväksyi yleisnäkemyksen marraskuussa 2003.			
---	--	--	--	--	--	--	--

¹⁶⁵

Ehdotus neuvoston asetukseksi riittämättömiä vaateita koskevan eurooppalaisen täytäntöönpanomääräyksen käyttöönotosta (KOM(2002) 159, 18.4.2002).

¹⁶⁶

A5-0108/2003, 8.4.2003.

Rikosoikeudelliset asiat

Tavoite: Varmistaa, että rikollisilla ei ole missään suojapaikkaa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Luovuttamista koskevien vuoden 1995 ja 1996 EU:n yleissopimusten ratifiointi ¹⁶⁷ ¹⁶⁸	Jäsenvaltiot	huhtikuu 2001	.				- Kaikki jäsenvaltiot paitsi Italia ja Ranska ovat ratifioineet vuoden 1995 yleissopimuksen . - Kaikki jäsenvaltiot paitsi Italia ja Ranska ovat ratifioineet vuoden 1996 yleissopimuksen .
Selvitys muodollisten luovutusmenettelyjen poistamisesta tuomion täytäntöönpanoa pakoilevien, rikoksesta tuomittujen henkilöiden osalta ¹⁶⁹	Neuvosto komission ehdotuksesta	Vuoden 2001 loppu	Komissio esitti syyskuussa 2001 ehdotuksen puitepäätökseksi eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä.¹⁷⁰	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2002.¹⁷¹	Neuvosto antoi asetuksen kesäkuussa 2002.¹⁷²	Komissio antaa vuoden 2004 jälkipuoliskolla toisen kertomuksen puitepäätöksen voimaansaattamisesta.	Pantava täytäntöön viimeistään 31.12.2003
Nopeutetuista luovutusmenettelyistä säätäminen	Neuvosto komission ehdotuksesta	Vuoden 2001 loppu	Sisällytetty komission ehdotukseen (ks. ed. kohta).	Ks. edellä			

¹⁶⁷ Nämä toimet sisältyvät terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan (suuntaviivat).

¹⁶⁸ Ruotsin aloitteesta (EYVL C 195, 11.7.2001) 27 päivänä helmikuuta 2003 tehty neuvoston päätös 2003/169/YOS sen vahvistamisesta, mitkä yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta vuonna 1996 tehdyn yleissopimuksen määräyksistä ovat Schengenin säännösten kehittämistä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen mukaisesti (EUVL L 67, 12.3.2003).

¹⁶⁹ Nämä toimet sisältyvät terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan (suuntaviivat).

¹⁷⁰ Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovutusmenettelyistä (EYVL C 332 E, 27.11.2001).

¹⁷¹ A5-0003/2002, 6.2.2002.

¹⁷² EYVL L 190, 18.7.2002.

Tarkastellaan kysymyksiä, jotka liittyvät luovuttamiseen, kun epäilty ei ole läsnä oikeuskäsittelyssä	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	Sisällytetty komission ehdotukseen (ks. ed. kohta).	▪ Ks. edellä			
---	--	---------------	---	--------------	--	--	--

Tavoite: Varmistaa, että minkä tahansa jäsenvaltion tuomioistuimen päätökset ovat voimassa koko unionin alueella

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamista koskeva toimenpideohjelma ja yksityiskohtaiset säädökset	Neuvosto/ komissio	Vuoden 2000 loppu	- Komissio esitti tiedonannon heinäkuussa 2000.¹⁷³ - Komissio antoi helmikuussa 2003 vihreän kirjan rikoksista epäiltyjen ja syytettyjen etujen turvaamisesta rikosoikeudenkäynneissä Euroopan unionin alueella¹⁷⁵ ja esittää joulukuussa 2003 ehdotuksen puitepäättökseksi. - Tanska teki aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteistyön tehostamisesta oikeudenmenetyksiä koskevien päätösten osalta.¹⁷⁶ - Kreikka teki helmikuussa 2003 aloitteen puitepäättöksen tekemiseksi <i>ne bis in idem</i> -periaatteen soveltamisesta¹⁷⁷.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2001.¹⁷⁴ - Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa joulukuussa 2002. - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2003.¹⁷⁸ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	Neuvoston ja komission yhteinen ohjelma hyväksyttiin marraskuussa 2000.	- Suurin osa tärkeimmistä painopisteistä on tulostaulun muissa taulukoissa. Lisäksi ohjelman mukaan on tutkittava, mitä voidaan tehdä, jotta jäsenvaltiot eivät enää vetoaisi pakkokeinoja koskeviin varauksiin ja julistuksiin, jotka on tehty keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa vuonna 1959 tehdyn eurooppalaisen yleis-sopimuksen 5 artiklan nojalla, sekä tarkasteltava, miten voidaan tunnustaa päätökset, jotka on tehty rikoksen uhrien eduksi rikostuomioiden yhteydessä. - Komissio esittää vuonna 2004 tiedonannon vastavuoroisen tunnustamisen periaatteen soveltamisen helpottamisesta tuomioistuinten toimivallan alalla. - Komissio esittää vuonna 2004 oikeudenmenettämispäätöksiä koskevan tiedonannon.	

¹⁷³ Komission tiedonanto rikosasioita koskevien lopullisten päätösten vastavuoroisesta tunnustamisesta (KOM(2000) 495, 28.7.2000).

¹⁷⁴ A5-0145/2001, 17.5.2001.

¹⁷⁵ Komission vihreä kirja – Rikoksista epäiltyjen ja syytettyjen etujen turvaaminen rikosoikeudenkäynneissä Euroopan unionin alueella (KOM(2003) 75, 19.2.2003).

¹⁷⁶ Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden yhteistyön tehostamisesta oikeudenmenetyksiä koskevien päätösten osalta (EYVL C 23, 19.9.2002).

¹⁷⁷ Helleenien tasavallan aloite puitepäättöksen tekemiseksi *ne bis in idem* -periaatteen soveltamisesta (EUVL C 100, 26.4.2003).

¹⁷⁸ A5-0275/2003, 14.7.2003.

Ennen tuomiota annettujen määräysten vastavuoroinen tunnustaminen ¹⁷⁹	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		- Ranska, Belgia ja Ruotsi tekivät helmikuussa 2001 aloitteen omaisuuden hukkaamiskieltoa ja todistusaineiston säilyttämistä koskevasta puitepäätöksestä¹⁸⁰. - Komissio esitti marraskuussa 2003 ehdotuksen puitepäätökseksi eurooppalaisesta todisteiden luovuttamismääräyksestä esineiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten.¹⁸⁴	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001¹⁸¹ ja kesäkuussa 2002¹⁸².	Neuvosto teki puitepäätöksen heinäkuussa 2003.¹⁸³	Pantava täytäntöön viimeistään 2.8.2005
Selvitys syytetöimien siirtämistä ja tuomioiden täytäntöönpanoa koskevan rajatylittävän yhteistyön tehostamisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	Ranska, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta tekivät aloitteen vastavuoroinen tunnustamisen periaatteen soveltamista taloudellisiin seuraamuksiin koskevasta puitepäätöksestä¹⁸⁵. - Saksa esitti aloitteen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan mukaisen yleissopimuksen tekemisestä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välisestä yhteistyöstä tieliikenne rikkomusten käsittelyssä sekä niihin liittyvien sakkorangaistusten täytäntöönpanossa. - Tanska teki kesäkuussa 2002 aloitteen puitepäätökseksi menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanosta EU:ssa.¹⁸⁷	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa tammikuussa 2002.¹⁸⁶ - Periaatesopimukseen päästiin toukokuussa 2003. - Sisältyy puitepäätökseen vastavuoroinen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin. - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2002.¹⁸⁸	Neuvosto vahvistaa virallisesti heti kun parlamentaariset varaukset on poistettu (Yhdistynyt kuningaskunta, Tanska, Ruotsi, Irlanti ja Alankomaat).	- Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpiteet 6 ja 7). - Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpiteet 17, 18, 20 ja 21).

¹⁷⁹ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

¹⁸⁰ Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi omaisuuden hukkaamiskieltoa ja todistusaineiston säilyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa (EYVL C 75, 7.3.2001).

¹⁸¹ EYVL C 77 E, 28.3.2002, s. 91.

¹⁸² A5-0172/2002, 16.5.2002.

¹⁸³ EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45.

¹⁸⁴ Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi eurooppalaisesta todisteiden luovuttamismääräyksestä esineiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten (KOM(2003) 688, 14.11.2003).

¹⁸⁵ Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi vastavuoroinen tunnustamisen periaatteen soveltamisesta taloudellisiin seuraamuksiin (EYVL C 278, 2.10.2001).

¹⁸⁶ A5-0444/2001, 17.1.2002.

¹⁸⁷ Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta Euroopan unionissa (EYVL C 184, 2.8.2002).

¹⁸⁸ A5-0383/2002, 7.11.2002.

Selvitys rikosrekisteritietojen vaihtamisen laajentamisesta ja virallistamisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004				▪ Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpiteet 3 ja 4). ▪ Aikaisempia rikosrekisteritietoja koskeva pyyntö sisältyy ehdotukseen puitepäättökseksi, jonka komissio teki marraskuussa 2003 ja joka koskee eurooppalaista todisteiden luovuttamis-määräystä esineiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten.	
--	--	---------------	--	--	--	--	--

3.3. Yhtenäistämisen jatkaminen yksityisoikeuden alalla

Oikeudellisen yhteistyön sujuvoittamiseksi ja oikeussuojan saatavuuden parantamiseksi on jatkettava oikeusjärjestelmien yhtenäistämistä ja parannettava niiden yhteensopivuutta.

Tavoite: Poistaa lakien ja menettelyjen eroavuuksista johtuvat esteet

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Uusi prosessioikeudellinen lainsäädäntö rajatylittäviä oikeustapauksia varten (mm. väliaikaiset toimenpiteet, todisteiden vastaanottaminen, aikarajat)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	- Saksa teki syyskuussa 2000 aloitteen todisteiden vastaanottamista koskevasta asetuksesta.¹⁸⁹ Prosessioikeudelliset kysymykset kuuluvat osaksi vastavuoroista tunnustamista koskevaan ohjelmaan. - Komissio käynnisti huhtikuussa 2002 alustavan selvityksen oikeuden päätösten täytäntöönpanon parantamisesta jäsenvaltioissa.¹⁹²	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2001.¹⁹⁰	Neuvosto antoi asetuksen toukokuun lopussa 2001.¹⁹¹	Komissio laatii vihreää kirjaa täytäntöönpanomenettelyjen parantamisesta ja tehostamisesta.	Pantava täytäntöön viimeistään 1.7.2004, paitsi 19–22 artikla viimeistään 1.7.2001.
Kokonaisselvitys yksityisoikeudellisten asioiden asianmukaisen käsittelyn esteistä ja niiden poistamisesta	Neuvosto laatii selvityksen	Vuoden 2001 loppu	Komissio julkaisi heinäkuussa 2001 tiedonannon eurooppalaisesta sopimusoikeudesta¹⁹³ tavoitteenaan käynnistää laaja keskustelu mahdollisuuksista ja keinoista eräiden yksityisoikeuden aineellisten säännösten yhdenmukaistamiseksi. Komissiossa on laadittu Internetissä saatavana oleva yhteenveto¹⁹⁴ 15. lokakuuta 2001 mennessä saaduista kommenteista.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.¹⁹⁵	Neuvoston laatima raportti esitettiin Laekenissa kokoontuneelle Eurooppa-neuvostolle.	Komissio julkistaa lähiaikoina alustavan yhteenvedon toimintasuunnitelmaa koskevista kommenteista (joita on annettu tähän mennessä n. 130).	

¹⁸⁹ EYVL C 314, 3.11.2001.

¹⁹⁰ A5-0073/2001, 14.3.2001.

¹⁹¹ EYVL L 174, 27.6.2001.

¹⁹² EYVL S 67, 5.4.2002.

¹⁹³ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille Euroopan sopimusoikeudesta (KOM(2001) 398, 11.7.2001).

¹⁹⁴ http://europa.eu.int/comm/consumers/cons_int/safe_shop/fair_bus_pract/cont_law/index_en.htm.

¹⁹⁵ A5-0384/2001, 15.11.2001.

			▪ Heinäkuun 2001 tiedonannon ja siihen saatujen kommenttien jälkeen komissio esitti helmikuussa 2003 tiedonannon Johdonmukaisempi Euroopan sopimusoikeus -toimintasuunnitelma.¹⁹⁶	▪ Euroopan parlamentti hyväksyi päätöslauselman 2.9.2003.	▪ Neuvosto hyväksyi 22.9.2003 toimintasuunnitelmaa puoltavan päätöslauselman.	▪ Komissio esittää maaliskuuhun 2004 mennessä tiedonannon, jossa analysoidaan toimintasuunnitelmaan saatuja vastauksia ja esitetään tulevaa työtä koskevat päätelmät.	
Brysselin ja Luganon yleissopimusten viimeistely ¹⁹⁷	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	▪ Kesäkuussa 2001 pidettiin diplomaattikokous, jossa käsiteltiin kansainvälisen sopimuksen tekemistä tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta siviili- ja kauppaoikeuden alalla. Komissio käynnisti julkisen kuulemisen Internetissä ja järjesti kuulemistilaisuuden lokakuussa 2001 neuvottelujen jatkamiseksi.		▪ Neuvosto antoi Brysselin yleissopimuksen korvaavan asetuksen joulukuussa 2000.¹⁹⁸		▪ Asetus tuli voimaan 1.3.2002.

¹⁹⁶ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Euroopan sopimusoikeuden yhtenäistäminen – Toimintasuunnitelma (KOM(2003) 68, 12.2.2003).
¹⁹⁷ Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.
¹⁹⁸ EYVL L 12, 16.1.2001.

		▪ Komissio esitti neuvotteluohjeita vuonna 2001 ja 2002 (ks. oikeanpuoleinen sarake). ▪ Haagin konferenssi päätti huhtikuussa 2002 antaa epävirallisen työryhmän tehtäväksi laatia suppeampi ehdotus, joka sisältää lähinnä oikeuspaikan valintaa koskevia lausekkeita. ▪ Luonnos on valmistunut ja sitä käsitellään joulukuussa 2003. Komissio esitti syyskuussa 2003 luonnoksen neuvotteluohjeiksi kyseistä kokousta varten.		▪ Neuvosto teki toukokuussa 2001 komission ehdotuksesta päätöksen neuvottelujen aloittamisesta Haagin konferenssin puitteissa kansainvälisen sopimuksen tekemiseksi tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta siviili- ja kauppaoikeuden alalla. ▪ Komission ehdotuksesta neuvosto hyväksyi maaliskuussa 2002 uudet neuvotteluohjeet huhtikuussa 2002 Haagissa pidettyä kokousta varten. ▪ Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2003 suosituksen neuvoston päätöksen tekemiseksi EY:n valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut oikeuspaikan valintaa koskevan yleissopimuksen tekemiseksi Haagin konferenssin puitteissa. ▪ Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2002 neuvotteluohjeet yhteisön ja Lugano-maiden välillä tehtävää sopimusta varten.	▪ Komission neuvotteluja ei voida saattaa päätökseen ennen kuin yhteisöjen tuomioistuin antaa neuvoston pyynnöstä lausuntonsa yhteisön toimivallasta.
--	--	--	--	---	---

¹⁹⁹

Suositus neuvoston päätökseksi, jolla komissio valtuutetaan aloittamaan neuvottelut yleissopimuksen tekemisestä yhtäältä yhteisön ja Tanskan välillä Tanskan asemasta tehdyn pöytäkirjan huomioon ottaen sekä toisaalta yhteisön ja Islannin, Norjan, Sveitsin ja Puolan välillä (SEC(2002) 298, 22.3.2002).

Säädöksen laatiminen sopimuksenulkoisiin velvoitteisiin sovellettavasta laista (Rooma II)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001	Asetuksen alustavasta luonnoksesta järjestettiin tammikuussa 2003 lausuntokierros ja julkinen kuulemistilaisuus. Sen jälkeen komissio esitti heinäkuussa 2003 Rooma II -yleissopimusta koskevan asetusehdotuksen. ²⁰⁰				
Vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen (Rooma I) tarkistaminen tarvittaessa	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001	- Komissio järjesti kansallisten asiantuntijoiden valmistelevan kokouksen huhtikuussa 2002. - Komissio julkaisi tammikuussa 2003 vihreän kirjan yleissopimuksen muuntamisesta yhteisön säädökseksi ja uudistamisesta.²⁰¹			Komissio järjestää julkisen kuulemistilaisuuden vuoden 2003 lopussa	
Alustava selvitys avioeroon sovellettavaa lakia koskevan säädöksen laatimisesta	Neuvosto/ komissio	huhtikuu 2004	- Neuvosto teki toukokuussa 2000 kyselyyn perustuvan vertailevan selvityksen kansallisista säädöksistä ja jäsenvaltioiden kannoista. - Komissio käynnisti vuonna 2001 täydentävän selvityksen, jonka tulokset valmistuivat vuoden 2002 jälkipuoliskolla.			- Komissio järjesti asiantuntijakokouksen maaliskuussa 2003. - Komissio tutkii mahdollisuutta laatia vuonna 2004 valkoinen kirja avioeroon sovellettavasta laista.	
Alustava selvitys aviovarallisuussuhteisiin liittyviä asioita ja perintöasioita koskevasta toimivallasta ja niihin sovellettavasta laista	Neuvosto/ komissio	huhtikuu 2004	- Kysymys tuomioistuinten toimivallasta ja tuomioiden tunnustamisesta on osa vastavuoista tunnustamista koskevaa ohjelmaa (ks. kohta 3.2). - Komissio käynnisti näistä aiheista laajoja valmistelevia selvityksiä, perintöasioita koskevan selvityksen tulokset valmistuivat vuoden 2002 lopussa. Aviovarallisuussuhteita koskevan tutkimuksen tulokset julkistettiin toukokuussa 2003. - Lisäksi komissio järjesti yhteistyössä Euroopan neuvoston kanssa lokakuussa 2002 perintöoikeutta koskevan konferenssin.			Komissio laatii vuonna 2004 vihreän kirjan perintöoikeudesta. Komissio laatii vuonna 2004 vihreän kirjan avioparin ja avoparin eron varallisuus oikeudellisista seurauksista (ks. kohta 3.2)	

²⁰⁰ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sopimuksenulkoisiin velvoitteisiin sovellettavasta laista ("ROOMA II") (KOM(2003) 427, 22.7.2003).

²⁰¹ Vihreä kirja sopimussuhteisiin sovellettavasta laista tehdyn vuoden 1980 Rooman yleissopimuksen muuntamisesta yhteisön säädökseksi ja uudistamisesta (KOM(2002) 654, 14.1.2003).

4. RIKOLLISUUDEN TORJUNTA KOKO UNIONISSA

Tampereen painopisteet ja EU:n strategia järjestäytyntä rikollisuutta vastaan uudelle vuosituhannele

Tampereella kokoontunut Eurooppa-neuvosto muistutti, että unionin laajuisia toimia kaikkien rikollisuuden muotojen torjumiseksi, vakava järjestäytynyt ja valtioiden rajat ylittävä rikollisuus mukaan luettuna, pitäisi kehittää tasapainoisesti turvaten samalla yksilöiden sekä talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet. Tässä yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä ja valvontaa koskevaan ”Euroopan unionin strategiaan uuden vuosituhanneen alussa”. Tähän lukuun on sisällytetty joitakin mainitussa strategiassa suositeltuja toimia, jotka täydentävät Tampereen huippukokouksen päätelmiä.

4.1. Rikosten ehkäiseminen unionin tasolla

Kaikkien rikollisuuden muotojen, niin järjestäytyneen kuin muunkin rikollisuuden, tehokas torjuminen edellyttää laaja-alaisia ennaltaehkäiseviä toimia.

Rikosten ehkäisemistä koskeva näkökulma on sisällytettävä kaikkiin rikollisuuden vastaisiin EU:n ja jäsenvaltioiden toimiin ja ohjelmiin.

Kansallisten rikosten ehkäisemisjärjestöjen yhteistyötä on vahvistettava ja sen painopistealueet on määritettävä.

Tavoite: Ehkäistä rikollisuutta vähentämällä tilaisuuksia rikosten tekemiseen

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Yhteisten prioriteettien määrittäminen ja kehittäminen – poliittiset suuntaviivat – otettava huomioon uutta lainsäädäntöä laadittaessa; uuden lainsäädännön rikoksia ehkäisevän vaikutuksen arviointi Ehkäistään järjestäytyneen rikollisuuden tunkeutuminen laillisen talouden eri sektoreille	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		- Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon rikollisuuden ehkäisemisestä Euroopan unionissa. Tiedonannossa päätettiin järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevän eurooppalaisen foorumin perustamisesta ja ehdotettiin uuden rahoitusvälineen (Hippokrates-ohjelma) perustamista.²⁰² - Joulukuussa 1998 annetun neuvoston päätöslauselman mukainen komission ja Europolin yhteinen raportti järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä koskevasta eurooppalaisesta strategiasta annettiin maaliskuussa 2001.²⁰³ Seuraavassa raportissa tarkastellaan myös rikollisuuden ehkäisemistä.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa Hippokrates-ohjelmasta huhtikuussa 2001.²⁰⁴	Neuvosto teki päätöksen kesäkuussa 2001.²⁰⁵	- Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevä eurooppalainen foorumi kokoontui vuosina 2001 ja 2002 ja järjestäytyi työryhmiin. Vuoden 2003 aikana järjestettiin seuraavat seminaarit ja keskustelutilaisuudet: - Väärentämisen ja piratismien torjunta (2) - Aluekehitys ja rakennerahastot - Korruption torjunta - Ihmiskaupan torjunta (2) - Tilastot - Rahanpesu - Laittoman asekaupan torjunta - Tuotteiden suojaaminen rikolliselta käytöltä ("product proofing") - Luottokortit. Vuonna 2004 on tarkoitus järjestää tilaisuuksia samoista ja muista aiheista	Pantava täytäntöön viimeistään 31.12.2002
						Komissio esittää lähiaikoina tiedonannon rikollisuuden torjuntaa koskevan yleisen politiikan seurannasta (seuraavan viiden vuoden prioriteetit).	

²⁰² Ehdotus neuvoston päätökseksi tuki-, vaihto-, koulutus- ja yhteistyöohjelman (Hippokrates) perustamisesta rikollisuuden ehkäisemiseksi (KOM(2000) 786, 29.11.2000).

²⁰³ Komission ja Europolin yksiköiden yhteinen raportti: Kohti järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan eurooppalaista strategiaa (SEC(2001) 433, 13.3.2001).

²⁰⁴ A5-0094/2001, 5.4.2001.

²⁰⁵ EYVL L 186, 7.7.2001.

Rikollisuuden esiintymisen riskien arviointi ja analyysi (crime proofing)						Komissio käynnisti vuonna 2003 lainsäädännön aukottomuutta ("legislative crime proofing") edistävän hankkeen valmistelut. Hanke toteutetaan vuonna 2004.	
Rikosten ehkäisemistä koskevan näkökulman sisällyttäminen rikollisuudenvastaisiin toimiin ja ohjelmiin koko EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla – neuvoston poliittiset suuntaviivat	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		- Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäiseminen ja valvonta: Euroopan unionin strategia uuden vuosituhannen alkaessa.²⁰⁶ - Komission yksiköt julkistivat maaliskuussa 2003 valmisteluasiakirjan siitä, miten on sovellettu Euroopan unionin strategiaa uuden vuosituhannen alussa.²⁰⁷		Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2003 selvityksen asiakirjassa "Järjestäytyneen rikollisuuden ehkäiseminen ja valvonta: Euroopan unionin strategia uuden vuosituhannen alkaessa" esitettyjen suositusten noudattamiseksi toteutetuista toimenpiteistä ja toimista.		

²⁰⁶

EYVL C 124, 3.4.2000.

²⁰⁷

Commission staff working paper on the measures and steps taken with regard to the implementation of the recommendations of the European Union Strategy for the Beginning of the New Millennium on Prevention and Control of Organised Crime (SEC(2003) 378, 21.3.2003; ei suomeksi).

Tavoite: Vahvistaa jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä

Parhaiden toimintatapojen vaihto ja yhteistyö painopistealueilla rikosten ehkäisemisestä vastaavien kansallisten viranomaisten välillä, mahdollisesti perustamalla yhteisön rahoittama ohjelma mm. nuoriso-, kaupunki- ja huumausainerikollisuuden torjumiseksi	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot	2001	- Ranska ja Ruotsi esittivät marraskuussa 2000 aloitteen neuvoston päätökseksi järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen verkoston perustamisesta.²⁰⁸ - Komissio on ehdottanut rahoitusvälinettä (Hippokrates-ohjelma, ks. edellä), joka korvattiin vuonna 2003 Agis-ohjelmalla.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2001.²⁰⁹	- Neuvosto teki päätöksen toukokuun 2001 lopussa.²¹⁰ - Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2002 luonnoksen päätelmiksi eurooppalaisen rikosentorjuntaverkoston ensimmäisestä vuosikertomuksesta. - Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2003 luonnoksen päätelmiksi rikosentorjuntaverkoston vuosikertomuksesta vuodelta 2002 ja työohjelmasta vuosiksi 2003–2004.	- Rikosentorjuntaverkosto kokoontui - lokakuussa 2001 - tammi-, huhti-, syys-, loka- ja joulukuussa 2002 - helmi-, kesä- ja syyskuussa 2003. - Lokakuussa 2002 järjestettiin (Aalborgissa, Tanskassa) kokous hyvien toimintatapojen luettelomiseksi. - Verkoston Internet-sivusto avattiin virallisesti marraskuussa 2002. - Verkoston yhteyteen perustettiin syyskuussa 2002 rikollisuutta ja uhriksi joutumista käsittelevä ryhmä. - Toinen konferenssi hyvistä toimintatavoista järjestettiin marraskuussa 2003 (Roomassa).	Voimaantulo: 28.5.2001
Poliisi- ja oikeusviranomaisten sekä muiden poliisiyhteistyön ja rikosoikeudellisen yhteistyön asiantuntijoiden välisen yhteistyön tehostaminen	neuvosto/ komissio/ jäsenvaltiot		Komissio esitti ehdotuksen neuvoston päätökseksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston mukaisten päättyvien ohjelmien uudistamisesta. Uusi Agis-ohjelma vuosiksi 2003–2007 korvaa vanhat Oisin-, Grotius-, Stop-, Falcone- ja Hippokrates-ohjelmat sekä huumausaineiden torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman 2000-2004 täytäntöönpanoa koskevan budjettikohdan.²¹¹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.	Neuvosto teki heinäkuussa 2002 päätöksen poliisiyhteistyötä ja oikeudellista yhteistyötä rikosasioissa koskevasta Agis-puiteohjelmasta.²¹²	Ensimmäinen vuosiohjelma käynnistettiin joulukuussa 2002, maaliskuussa 2003 vastaanotettiin hanke-ehdotuksia, hankkeiden valinta ja sopimusten tekeminen saadaan päätökseen vuoden 2003 loppuun mennessä.	Voimaantulo: 22.7.2002

²⁰⁸ Aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi rikollisuuden ehkäisemiseksi toimivan eurooppalaisen verkoston perustamisesta (EYVL C 362, 16.12.2000).

²⁰⁹ A5-0070/2001, 14.3.2001.

²¹⁰ EYVL L 153, 8.6.2001.

²¹¹ Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osastoon perustuvasta puiteohjelmasta – Rikosoikeuden alalla tehtävä oikeudellinen ja poliisiyhteistyö (KOM(2001) 646, 9.11.2001).

²¹² EYVL L 203, 1.8.2002.

4.2. Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa

Todellisella oikeusalueella rikollisille ei saa antaa mahdollisuutta käyttää hyväkseen jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien eroja. Suojatakseen Euroopan yhteisön taloudellisia etuja Laekenissa kokoontunut Eurooppa-neuvosto hyväksyi komission vihreän kirjan Euroopan syyttäjäntoimen perustamisesta ja kehotti neuvostoa käsittelemään sen nopeasti. Euroopan unionin tulevaisuutta käsittelevä valmistelukunta ehdotti hallitustenväliselle konferenssille, että tulevassa perustuslakisopimuksessa määrättäisiin mahdollisuudesta perustaa Euroopan syyttäjävirsto, jolla olisi muun muassa toimivalta tutkia EU:n taloudellisia etuja vahingoittavia rikoksia.

Korkeatasoisen suojan antaminen kansalaisille edellyttää jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisilta nykyistä tiiviimpää yhteistyötä, jota on hyödynnettävä mahdollisimman laajasti tutkittaessa valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta.

Amsterdamin sopimuksessa laajennettiin Europolin toimivaltuuksia ja tunnustettiin siten sen keskeinen asema järjestäytyneen rikollisuuden ehkäisemiseen ja torjumiseen tähtäävässä eurooppalaisessa yhteistyössä.

Tavoite: Koordinoida ja tarvittaessa keskittää oikeusmenettelyjä

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Yhteisten tutkintaryhmien perustaminen ensimmäisenä askeleena huumausaine- ja ihmiskaupan sekä terrorismin torjumiseksi – valtioiden rajat ylittävää rikollisuutta tutkittaessa ²¹³			- Puheenjohtajamaa Portugali teki maaliskuussa 2000 aloitteen yleissopimuksen 13 artiklan soveltamisesta jo ennen sopimuksen voimaantuloa. Sopimuksen käsittely on keskeytetty. - Belgia, Ranska, Espanja ja Yhdistynyt kuningaskunta tekivät syyskuussa 2001 aloitteen yhteisiä tutkintaryhmiä koskevan puitepäättöksen tekemiseksi.²¹⁵ - Kreikka teki tammikuussa 2003 aloitteen neuvoston suosituksen antamiseksi mallisopimuksesta yhteisille tutkintaryhmille.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.²¹⁶	- Neuvosto hyväksyi toukokuussa 2000 keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen, jonka 13 artiklassa määrätään yhteisten tutkintaryhmien perustamisesta (ks. kohta 4.2).²¹⁴ - Neuvosto teki puitepäättöksen kesäkuussa 2002.²¹⁷ - Neuvosto antoi suosituksen toukokuussa 2003.	Komissio antaa maaliskuuhun 2004 mennessä toisen kertomuksensa puitepäättöksen voimaansaattamisesta.	Portugali, Tanska ja Espanja ovat ratifioineet yleissopimuksen. Pantava täytäntöön viimeistään 1.1.2003
Perustetaan kansallisista syyttäjäistä, tuomareista tai poliiseista koostuva yksikkö – Eurojust ²¹⁸	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	Vuoden 2001 loppu	Portugali, Ranska, Ruotsi ja Belgia tekivät aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi väliaikaisen oikeudellisen yhteistyöyksikön perustamisesta²¹⁹.		Neuvosto teki joulukuussa 2000 päätöksen²²⁰ väliaikaisen yksikön perustamisesta tammikuussa 2001.		Yksikkö aloitti toimintansa maaliskuussa 2001.

²¹³ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

²¹⁴ EYVL C 197, 12.7.2000.

²¹⁵ Aloite yhteisiä tutkintaryhmiä koskevan neuvoston puitepäättöksen tekemiseksi (EYVL C 295, 20.10.2001).

²¹⁶ A5-0369/2001, 13.11.2001.

²¹⁷ EYVL L 162, 20.6.2002.

²¹⁸ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

²¹⁹ Aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi väliaikaisen oikeudellisen yhteistyöyksikön perustamisesta (EYVL C 243, 24.8.2000, s. 21).

²²⁰ EYVL L 324, 21.12.2000.

			▪ Portugali, Ranska, Ruotsi ja Belgia²²¹ sekä Saksa²²² tekivät aloitteet neuvoston päätöksen tekemiseksi Eurojustin perustamisesta. ▪ Komissio esitti marraskuussa 2000 tiedonannon Eurojust-yksikön perustamisesta²²³.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2001²²⁴ ja marraskuussa 2001 (toinen kuuleminen)²²⁵.	▪ Neuvosto teki helmikuussa 2002 päätöksen Eurojust-yksikön perustamisesta.²²⁶ ▪ Neuvosto hyväksyi Eurojustin työjärjestyksen ja puheenjohtajan nimityksen kesäkuussa 2002. Eurojust aloitti toimintansa Haagissa huhtikuussa 2003.	Pantava täytäntöön viimeistään 6.9.2003
Toteutetaan Euroopan oikeudellinen verkosto ja kehitetään sitä edelleen ²²⁷	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001			▪ Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 1998 Euroopan oikeudellisen verkoston perustamista koskevan yhteisen toiminnan.²²⁸ ▪ Euroopan oikeudellisen verkoston sekä Eurojustin sihteeristö ja talousarvio yhdistettiin (ks. Eurojustin perustamisesta tehdyn päätöksen 26 artiklan 2 kohdan b alakohhta).²²⁹	▪ Elokuussa 2001 käynnistetty televiestintäverkkoa koskeva pilottivaihe jatkuu.

²²¹ Aloite neuvoston päätökseksi Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi (EYVL C 243, 24.8.2000, s. 15).

²²² Saksan liittotasavallan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi Eurojust-yksikön perustamisesta (EYVL, C 206, 19.7.2000).

²²³ Komission tiedonanto Eurojust-yksikön perustamisesta (KOM(2000) 746, 22.11.2000).

²²⁴ A5-0153/2001, 17.5.2001.

²²⁵ A5-0398/2001, 29.11.2001.

²²⁶ EYVL L 63, 6.3.2002.

²²⁷ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

²²⁸ EYVL L 191, 7.7.1998.

²²⁹ EYVL L 63, 6.3.2002.

Toimivaltaristiriitojen ehkäisemiseksi tutkitaan mahdollisuutta kerätä tietoja siitä, käsitelläänkö eri jäsenvaltioiden tuomioistuimissa samoihin rikoksiin liittyviä asioita	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	▪ Kreikan aloite puitepäätöksen tekemiseksi <i>ne bis in idem</i> -periaatteen soveltamisesta.²³⁰	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2003.²³¹		▪ Osa rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevaa yhteistä ohjelmaa (ks. toimenpide 12). ▪ Komissio antaa vuonna 2004 tiedonannon toimivallasta rikosasioita koskevien päätösten vastavuoroisen tunnustamisen yhteydessä toimivaltaristiriitojen ehkäisemiseksi jäsenvaltioiden kesken (ks. edellä).	
--	---	----------------------	--	---	--	---	--

²³⁰

Aloitteessa on asiaa koskeva säännös. EUVL C 100, 26.4.2003.

²³¹

A5-0275/2003, 14.7.2003.

Tavoite: Antaa mahdollisimman tehokasta keskinäistä oikeusapua

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Keskinäistä oikeusapua rikosasioissa koskevan yleissopimuksen hyväksyminen, ratifiointi ja täytäntöönpano ²³²	Neuvosto / jäsenvaltiot	huhtikuu 2001	Ranska teki elokuussa 2000 aloitteen keskinäisestä oikeusavusta rikosasioissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä tehtyyn yleissopimukseen liitettävän pöytäkirjan tekemiseksi.²³³ (Pöytäkirjassa käsitellään pankkitilejä ja pankkitapahtumia koskevien tietojen vaihtoa.)		- Neuvosto hyväksyi yleissopimuksen 29.5.2000.²³⁴ - Neuvosto hyväksyi yleissopimukseen liitettävän pöytäkirjan lokakuussa 2001.²³⁵ - Neuvosto antoi lokakuussa 2002 yleissopimuksen sisältöä koskevan selitysmuistion.		- Jäsenvaltioiden oli määrä ratifioida yleissopimus tammikuuhun 2001 mennessä ja pöytäkirja heinäkuuhun 2002 mennessä.²³⁶ - Portugali, Tanska ja Espanja ovat ratifioineet yleissopimuksen. - Pöytäkirjan voimaantulo ja soveltaminen riippuvat yleissopimuksen voimaantulosta ja soveltamisesta.

²³² Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

²³³ Aloite yleissopimuksen tekemiseksi rikosasioissa annettavan keskinäisen oikeusavun parantamisesta erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden, rikoksen tuottaman hyödyn pesun ja talousrikollisuuden torjunnan alalla (EYVL C 243, 24.8.2000, s. 11).

²³⁴ EYVL C 197, 12.7.2000.

²³⁵ EYVL C 326, 21.11.2001.

²³⁶ Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

Pohditaan järjestelyjä, jotka mahdollistaisivat sen, että jäsenvaltion viranomaiset toimivat toisen jäsenvaltion alueella	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001	- Kuuntelua ja yhteisiä tutkintaryhmiä sekä valvottuja läpilaskuja ja peitetutkintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä määrätään 29. toukokuuta 2000 tehdyssä yleissopimuksessa. - Belgia, Ranska, Espanja ja Yhdistynyt kuningaskunta tekivät syyskuussa 2001 aloitteen yhteisiä tutkintaryhmiä koskevan puitepäättöksen tekemiseksi.²³⁷ - Belgia, Espanja ja Ranska tekivät aloitteen neuvoston puitepäättöksen tekemiseksi tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 40 artiklan 1 ja 7 kohdan muuttamisesta.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.²³⁸ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.	- Neuvosto teki puitepäättöksen kesäkuussa 2002.²³⁹ - Neuvosto pääsi asiasta periaate-sopimukseen kesäkuussa 2002 (Saksa, Tanska ja Ruotsi esittivät varauman).	Komissio antaa vuoden 2004 alku-puoliskolla kertomuksen puitepäättöksen voimaansaattamisesta.	Pantava täytäntöön viimeistään 1.1.2003
Selvitys yhdenmukaisten tietosuojasääntöjen laatimisesta	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001	- Puheenjohtajamaa Ranska teki (Portugalin puheenjohtajakaudellaan tekemän aloitteen²⁴⁰ pohjalta) ehdotuksen päätöslauselmaksi yhteisten tietosuojaviranomaisten sihteeristön perustamisesta. - Ruotsi teki aloitteen henkilötietojen välittämistä koskevista säännöistä.²⁴²	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.	- Neuvosto teki päätöksen lokakuussa 2000.²⁴¹ - Neuvosto antoi säädöksen helmikuussa 2002.²⁴³ - Neuvosto teki joulukuussa 2001 päätöksen Europolin johtajan valtuuttamisesta aloittamaan neuvottelut sopimuksista kolmansien valtioiden ja muiden kuin Euroopan unioniin liittyvien elinten kanssa.²⁴⁴	Komissio esittää vuonna 2004 ehdotuksen puitepäättökseksi henkilö-tietojen suojasta poliisi-yhteistyön ja rikos-oikeudellisen yhteistyön yhteydessä.	Täytäntöönpano: 1.3.2002 Täytäntöönpano: 7.12.2001

²³⁷ Aloite yhteisiä tutkintaryhmiä koskevan neuvoston puitepäättöksen tekemiseksi (EYVL C 295, 20.10.2001).

²³⁸ A5-0369/2001, 13.11.2001.

²³⁹ EYVL C 162, 20.6.2002.

²⁴⁰ Aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyllä yleissopimuksella (Europol-yleissopimuksen), tietotekniikan käyttöä tullialalla koskevalla yleissopimuksella sekä tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyllä yleissopimuksella (Schengenin yleissopimus) perustettujen yhteisten tietosuojan valvontaviranomaisten sihteeristön perustamisesta (EYVL C 141, 19.5.2000).

²⁴¹ EYVL L 271, 24.10.2000.

²⁴² Aloite säännöistä, jotka koskevat Europolin toimesta tapahtuvaa henkilötietojen välittämistä kolmansille valtioille ja kolmansille elimille, 12 päivänä maaliskuuta 1999 annetun neuvoston säädöksen muuttamisesta (EYVL C 163, 6.6.2001).

²⁴³ EYVL C 76, 27.3.2002.

²⁴⁴ EYVL C 358, 15.12.2001.

Perustetaan eurooppalainen tuomareiden koulutusverkosto			- Ranska teki aloitteen päätöksen tekemiseksi oikeuslaitoksen palveluksessa olevien koulutuksen eurooppalaisen verkoston perustamisesta.²⁴⁵ - Komissio on julkaissut nykyistä tilannetta käsittelevän valmisteluasiakirjan.²⁴⁶	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2002.²⁴⁷	Verkosto perustettiin kesäkuussa 2003 Belgian lain (vuodelta 1919) mukaisena yhdistyksenä.		
---	--	--	---	---	--	--	--

Tavoite: Suojella rikoksen uhrien oikeuksia ja tukea heitä

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Vähimmäisvaatimusten laatiminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001	Portugali teki elokuussa 2000 aloitteen neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikoksen uhrin asemasta rikosoikeudenkäynnissä.²⁴⁸	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2000.²⁴⁹	Neuvosto teki puitepäätöksen maaliskuussa 2001²⁵⁰ (ks. kohta 3.1).	- Yhteisen toimenpide-ohjelman tarkoituksena on ottaa käyttöön rikos-oikeudellisten päätösten vastavuoroisen tunnustamisen periaate. Ohjelmaan kuuluvat mm. menettelyt uhrien oikeuksien suojaamiseksi. - Komissio antaa joulukuussa 2003 ensimmäisen kertomuksensa puitepäätöksen täytäntöön-panosta.	Pantava täytäntöön viimeistään 22.3.2002, paitsi 10 artikla viimeistään 22.3.2006 ja 5–6 artikla viimeistään 22.3.2004

²⁴⁵

EYVL C 18, 19.1.2001.

²⁴⁶

Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: European Judicial Training Network – state of play and options (SEC(2002) 635, 3.5.2002; ei suomeksi).

²⁴⁷

A5-0276/2002, 24.9.2002.

²⁴⁸

Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikoksen uhrin asemasta rikosoikeudenkäynnissä (EYVL C 243, 24.8.2000).

²⁴⁹

A5-0355/2000, 12.12.2000.

²⁵⁰

EYVL L 82, 22.3.2001.

Tavoite: Kehittää operatiivista poliisiyhteistyötä ja lainvalvontakoulutusta EU:n tasolla

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Euroopan johtavien poliisiviranomaisten toimintaryhmän perustaminen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2001				- EU:n poliisipäälliköiden erityisryhmä perustettiin lokakuussa 2000. Työryhmä perusti huhtikuussa 2002 ohjauskomitean (jossa on edustajat edellisen, kuluvan ja seuraavan puolivuotiskauden puheenjohtajavaltiota, Europolista sekä neuvoston ja komission pääsihteeristöä). Valvontakomitean tehtävänä on parantaa kokousten valmistelua ja seuranta.²⁵¹ - Komissio esittää vuonna 2004 ehdotuksen puitepäättökseksi poliisiyhteistyön tehostamisesta EU:n aluerajoilla.	
Yhteensopivien rikostiedustelujärjestelmien perustaminen jäsenvaltioissa	neuvosto		Tanska teki heinäkuussa 2002 aloitteen jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten lähettämien yhteyshenkilöiden yhteisestä käytöstä.²⁵²	Euroopan parlamentti lausuntonsa antoi marraskuussa 2002.²⁵³	Neuvosto teki päätöksen helmikuussa 2003.²⁵⁴	Jäsenvaltioiden tiedustelupalvelujen terrorismia torjuvat yksiköt ovat säännöllisesti syyskuun 11. päivän 2001 tapahtumien jälkeen.²⁵⁵	

²⁵¹ Ks. myös terrorismin vastainen EU:n toimintasuunnitelma.

²⁵² Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten lähettämien yhteyshenkilöiden yhteisestä käytöstä (EYVL C 176, 24.7.2002).

²⁵³ A5-0374/2002, 20.11.2002.

²⁵⁴ EUVL L 67, 12.3.2003.

²⁵⁵ Ks. myös terrorismin vastainen EU:n toimintasuunnitelma.

Euroopan poliisiakatemian perustaminen aluksi nykyisten kansallisten oppilaitosten välisenä verkostona – myös hakijamaat voisivat osallistua	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	2001	- Portugali teki aloitteen Euroopan poliisiakatemian perustamiseksi väliaikaisesti.²⁵⁶ - Ranska, Saksa ja Ruotsi ovat käynnistäneet vuonna 2001 yhteisiä koulutusaloitteita, joiden avulla kehitellään Cepolin lopullista toimintamuotoa Oisin II -ohjelman yhteisrahoitusmenettelyä hyödyntäen.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000.²⁵⁷	- Neuvosto teki joulukuussa 2000 päätöksen Euroopan poliisiakatemian Cepolin perustamisesta.²⁵⁸ Akatemia on toiminut 1.1.2001 lähtien jäsenvaltioiden poliisiopistojen verkostona. - Neuvosto hyväksyi heinäkuussa 2002 Cepolin vuosikertomuksen vuodelta 2001. Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2003 vuoden 2002 vuosikertomuksen sekä vuoden 2004 työohjelman ja marraskuussa 2003 vuoden 2004 talousarvion.	- Cepolin toiminta-edellytykset: neuvosto sopi helmikuussa 2002 Cepolin sihteeristön väliaikaisesta sijoittamisesta (Kööpenhaminaan) ja Cepolin rahoittamisesta. Cepolille on nimitetty väliaikainen johtaja. - Cepolin kolmivuotisraportti on annettava neuvostolle joulukuussa 2003.	
---	---	-------------	--	---	--	---	--

²⁵⁶ Portugalin tasavallan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi Euroopan poliisiakatemian väliaikaisesta perustamisesta (EYVL C 206, 19.7.2000).
²⁵⁷ A5-0316/2000, 17.11.2000.
²⁵⁸ EYVL L 336, 30.12.2000.

Tavoite: Tehostaa tulliyhteistyötä rikostentorjunnan alalla ja tietotekniikan hyödyntämisessä

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	▪Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Tullitietojärjestelmää (TTJ) koskevan, 26.7.1995 tehdyn yleissopimuksen ²⁵⁹ ja 18.12.1997 tehdyn Napoli II -yleissopimuksen ²⁶⁰ täytäntöönpano	Jäsenvaltiot	Käynnissä	Saksa, Ranska ja puheenjohtajamaa Belgia tekivät marraskuussa 2001 ehdotuksen tullitutkintatietokantaa koskevan pöytäkirjan liittämiseksi tullitietojärjestelmää (FIDE) koskevaan yleissopimukseen.²⁶¹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2002.²⁶²	- Neuvosto antoi säädöksen toukokuussa 2003.²⁶³ Napoli II -yleissopimuksen täytäntöönpanoa koskevat ohjeet laadittiin vuoden 2003 alussa. - Komissio esittää vuoden 2004 jälkipuoliskolla ehdotuksen päätökseksi Napoli II:n soveltamisen arviointimekanismista.	TTJ-yleissopimuksen ovat ratifioineet kaikki jäsenvaltiot paitsi Belgia ja Saksa. Myös sen väliaikaista soveltamista koskevan sopimuksen²⁶⁴ ovat ratifioineet kaikki jäsenvaltiot paitsi Belgia ja Saksa. Väliaikaista sopimusta sovelletaan (marraskuusta 2000 lähtien) niiden jäsenvaltioiden välillä, jotka ovat ratifioineet sen. Napoli II -yleissopimuksen ovat ratifioineet Kreikka, Espanja, Ranska, Ruotsi, Alankomaat, Luxemburg, Yhdistynyt kuningaskunta, Irlanti, Tanska ja Saksa. Useat jäsenvaltiot ovat sopineet sen soveltamisesta keskenään.	
Tehostetaan lainvalvontayhteistyötä salakuljetusta vastaan			- Italia esitti vuoden 2001 jälkipuoliskolla mietinnön EU:n salakuljetuksen torjuntastrategiasta. - Komissio esittää tammikuussa 2004 tiedonannon poliisi- ja tulliviranomaisten yhteistyön parantamisesta EU:ssa.	Työskentely jatkuu.	Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2003 päätöslauselman tulliyhteistyöstrategiasta.²⁶⁵		

²⁵⁹ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 34.

²⁶⁰ EYVL C 24, 23.1.1998, s. 1.

²⁶¹ Saksan liittotasavallan, Belgian kuningaskunnan ja Ranskan tasavallan aloite neuvoston säädöksen antamiseksi pöytäkirjan tekemisestä tietotekniikan käytöstä tullialalla tehdyn yleissopimuksen muuttamisesta tullitutkintatietokannan perustamisen osalta (EYVL C 328, 23.11.2001).

²⁶² A5-0450/2002, 18.12.2002.

²⁶³ EUVL C 139, 8.5.2003, s. 1.

²⁶⁴ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 58.

²⁶⁵ EUVL C 247, 2.10.2003, s. 1.

Tavoite: Vaalia järjestäytyneen rikollisuuden vastaista kansainvälistä yhteistyötä

Järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen hyväksyminen ja ratifiointi	Neuvosto / jäsenvaltiot / komissio	Allekirjoitetaan vuoden 2000 lopussa	- Järjestäytyneen rikollisuuden vastainen YK:n yleissopimus ja ihmiskauppaa sekä maahanmuuttajien salakuljetusta koskevat pöytäkirjat allekirjoitettiin ja avattiin ratifiointia varten joulukuussa 2000; asiakirjat on määrä ratifioida pikaisesti. - Yleissopimus tuli voimaan 29.9.2003. - Komissio teki ehdotuksen neuvoston päätökseksi kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta.²⁶⁶ - Komissio teki ehdotuksen neuvoston päätökseksi kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen maitse, meritse ja ilmateitse tapahtuvan maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämistä koskevan lisäpöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta.²⁶⁷ - Komissio teki ehdotuksen neuvoston päätökseksi kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta.²⁶⁸ - Komissio allekirjoitti yhteisön puolesta ampuma-aseita koskevan YK:n pöytäkirjan (ks. kohta 8).				
---	------------------------------------	--------------------------------------	---	--	--	--	--

²⁶⁶

Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (KOM(2003) 512-1, 22.8.2003).

²⁶⁷

Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen maitse, meritse ja ilmateitse tapahtuvan maahanmuuttajien salakuljetuksen kieltämistä koskevan lisäpöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (KOM(2003) 512-2, 22.8.2003).

²⁶⁸

Ehdotus neuvoston päätökseksi kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ihmiskaupan, erityisesti naisten ja lasten kaupan ehkäisemistä, torjumista ja rankaisemista koskevan lisäpöytäkirjan tekemisestä Euroopan yhteisön puolesta (KOM(2003) 512-3, 22.8.2003).

Korruptionvastainen yleissopimus	YK:n	Neuvosto / jäsenvaltiot / komissio	- Unioni osallistuu YK:n valmistelutyöhön (ks. kohta 8). - Komissio esitti huhtikuussa 2002 ehdotuksen neuvotteluohjeiksi korruptionvastaista YK:n yleissopimusta varten.²⁶⁹ - Komissio teki ehdotuksen neuvoston päätökseksi korruptionvastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen allekirjoittamisesta Euroopan yhteisön puolesta²⁷⁰.		Neuvosto hyväksyi neuvotteluohjeet syyskuussa 2002.	Yleissopimus on tarkoitus allekirjoittaa joulukuussa 2003. Komissio esittää vuonna 2004 ehdotuksen päätökseksi korruptionvastaisen YK:n yleissopimuksen ratifioimisesta.	
			Tanska teki aloitteen kolmatta yhteistä kantaa koskevaksi luonnokseksi korruptionvastaisen YK:n yleissopimuksen laatimista koskevista neuvotteluista YK:ssa.		Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2002 toisen ja syyskuussa 2002 kolmannen yhteisen kannan korruptionvastaisen YK:n yleissopimuksen laatimista koskevista neuvotteluista.		

²⁶⁹

²⁷⁰

Ehdotus neuvotteluohjeiksi komissiolle korruptionvastaista YK:n yleissopimusta varten (SEC(2002) 431, 23.4.2002).
KOM (2003) 751, 4.12.2003

Tavoite: Vahvistaa Europolin asemaa rikollisuuden torjuntaa ja ehkäisemistä koskevan eurooppalaisen yhteistyön toteuttajana antamalla sille tarvittavaa tukea ja resursseja

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Laajennetaan Europolin toimivaltaa kaikkeen rahanpesuun riippumatta siitä, minkä tyyppisestä rikoksesta pestyt varat ovat peräisin	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		Portugali teki heinäkuussa 2000 aloitteen Europol-yleissopimuksen muuttamisesta.²⁷¹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000.²⁷²	Neuvosto antoi säädöksen marraskuussa 2000.²⁷³		Pöytäkirjan ovat ratifioineet Ranska, Portugali, Espanja, Kreikka, Ruotsi ja Saksa.
Selvitys vireillä olevia asioita koskevan tietokannan perustamisesta	Europol / neuvosto					Europol tarkastelee jäsenvaltioiden kanssa mahdollisuuksia perustaa tietojärjestelmä.	
Pohditaan, onko Europol-yleissopimusta tarvetta tarkistaa - uusien toimivaltuuksien osalta	Neuvosto/ komissio		Belgia ja Ruotsi tekivät kesäkuussa 2001 aloitteen Europolin toimeksiannon laajentamisesta Europol-yleissopimuksen liitteessä lueteltujen törkeiden kansainvälisen rikollisuuden muotojen käsittelyyn.²⁷⁴	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2001.²⁷⁵	Neuvosto teki päätöksen joulukuussa 2001.²⁷⁶		Voimaantulopäivä: 1.1.2002

²⁷¹ Aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimuksen) 43 artiklan 1 kohdan perusteella laadittavasta pöytäkirjasta kyseisen yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta (EYVL C 200, 13.7.2000).

²⁷² A5-0312/2000, 14.11.2000.

²⁷³ EYVL C 358, 13.12.2000.

²⁷⁴ Belgian kuningaskunnan ja Ruotsin kuningaskunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi Europolin toimeksiannon laajentamisesta Europol-yleissopimuksen liitteessä lueteltujen törkeiden kansainvälisen rikollisuuden muotojen käsittelyyn (EYVL C 176, 21.6.2001).

²⁷⁵ A5-0370, 24.10.2001.

²⁷⁶ EYVL C 362, 18.12.2001.

- demokraattisen valvonnan ja tuomioistuINVALVONNAN osalta			Komissio esitti helmikuussa 2002 tiedonannon Europolin demokraattisesta valvonnasta.²⁷⁷	Euroopan parlamentti antoi toukokuussa 2002 suosituksen Europolin tulevasta kehittämisestä sekä sen sisällyttämisestä Euroopan unionin toimielinjärjestelmään ilman eri toimenpiteitä.			
Valtuutetaan Europol valmistelemaan jäsenvaltioiden viranomaisten tutkimuksia tietyillä aloilla, ml. yhteisten tutkintaryhmien operatiiviset toimet	Neuvosto/ komissio	huhtikuu 2004, eräiden alojen osalta välittömästi	- Neuvosto hyväksyi marraskuussa 2000 ehdotuksen suositukseksi tuesta, jota Europol antaa jäsenvaltioiden perustamille yhteisille tutkintaryhmille.²⁷⁸ - Belgia ja Espanja tekivät tammikuussa 2002 yhteisen aloitteen Europol-yleissopimuksen muuttamisesta suosituksen mukaisesti. Aloitteeseen sisältyy myös ehdotus yleissopimuksen muuttamismenettelyn yksinkertaistamisesta.²⁷⁹	Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa toukokuussa 2002.	Neuvosto antoi säädöksen marraskuussa 2002.²⁸⁰		
Annetaan Europolille tuki ja välineet, joita se toiminnassaan tarvitsee			- Komissio esitti syyskuussa 2002 ehdotuksen neuvoston päätökseksi eräiden Europolin toteuttamien toimien rahoittamisesta terrorismin torjumista koskevan yhteistyön puitteissa.²⁸¹ - Belgia, Luxemburg ja Alankomaat tekivät kesäkuussa 2002 aloitteen Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta.²⁸²	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2002.	- Neuvosto päätti joulukuussa 2002 olla hyväksymättä ehdotusta. - Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2002 menettelyn Europolin johtohenkilöiden valitsemiseksi. Neuvosto antoi säädöksen joulukuussa 2002.²⁸³		

²⁷⁷

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille Europolin demokraattisesta valvonnasta (KOM(2002) 95, 26.2.2002).

²⁷⁸

Neuvoston suositus, annettu 30 päivänä marraskuuta 2000, jäsenvaltioille tuesta, jota Europol antaa jäsenvaltioiden perustamille yhteisille tutkintaryhmille (EYVL C 357, 13.12.2000).

²⁷⁹

Belgian kuningaskunnan ja Espanjan kuningaskunnan aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimus), Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen ennakkoratkaisuin tapahtuvaa tulkintaa Euroopan poliisiviraston perustamista koskevasta yleissopimuksesta tehdyn pöytäkirjan ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta tehtävästä pöytäkirjasta (EYVL C 42, 15.2.2002).

²⁸⁰

Neuvoston säädös, annettu 28 päivänä marraskuuta 2002, Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimus) ja Europolin, sen elinten jäsenten sekä Europolin apulaisjohtajien ja työntekijöiden erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan muuttamisesta tehtävästä pöytäkirjasta (EYVL C 312, 16.12.2002, s. 1).

²⁸¹

Ehdotus neuvoston päätökseksi eräiden Europolin toteuttamien toimien rahoittamisesta terrorismin torjumista koskevan yhteistyön puitteissa (KOM(2002) 439, 31.7.2002).

²⁸²

Belgian kuningaskunnan, Luxemburgin suurherttuakunnan ja Alankomaiden kuningaskunnan aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta (EYVL C 161, 5.7.2002).

²⁸³

EYVL C 24, 31.1.2003.

			Tanska teki marraskuussa 2002 aloitteen Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta.²⁸⁴	Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa huhtikuussa 2003.²⁸⁵	Neuvosto antoi säädöksen kesäkuussa 2003.	
			Tanska teki heinäkuussa 2002 aloitteen Europol-yleissopimuksen useiden kohtien muuttamisesta.²⁸⁶	Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa huhtikuussa 2003.²⁸⁷	Neuvosto antoi säädöksen marraskuussa 2003.	

²⁸⁴ Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston säädöksen tekemiseksi Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta (EYVL C 286, 22.11.2002, s. 20).

²⁸⁵ A5-0107/2003, 9.4.2003.

²⁸⁶ Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimus) 43 artiklan 1 kohdan perusteella tehtävästä pöytäkirjasta kyseisen yleissopimuksen muuttamisesta (EYVL C 172, 18.7.2002, s. 15).

²⁸⁷ A5-0391/2003, 10.4.2003.

4.3. Eräiden rikollisuuden muotojen torjunta

Kansallisen rikoslainsäädännön osalta pyrkimyksissä sopia yhteisistä määritelmistä, kriminalisoinnista ja seuraamuksista olisi keskityttävä ensimmäisessä vaiheessa vain muutamiin erityisen tärkeisiin aloihin. On tehtävä sopimukset yhteisistä määritelmistä, kriminalisoinnista ja seuraamuksista vakavan järjestäytyneen rikollisuuden ja valtioiden rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi, jotta voidaan turvata yksilöiden ja talouden toimijoiden vapaus ja lainmukaiset oikeudet. Neuvosto sitoutui 27. ja 28.9.2001 pidetyssä kokouksessaan kehittämään viipymättä rangaistusten yhdenmukaistamisessa noudatettavaa menettelyä ja antoi 25. ja 26.4.2002 pidetyn kokouksen päätelmät rangaistusten yhdenmukaistamisessa noudatettavista suuntaviivoista.

Tavoite: Hyväksyä koko EU:n kattava yhteinen lähestymistapa rajat ylittävään rikollisuuteen

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Tarkastellaan rikosoikeuden alan lähentymistoimien johdonmukaisuutta	Neuvosto komission ehdotuksesta					- Komissio esittää lähiaikoina vihreän kirjan rikosoikeudellisten seuraamusten lähentämisestä, vastavuoroisesta tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta. - Sen jälkeen komissio saattaa esittää ehdotuksen puitepäätökseksi rikosoikeudellisten seuraamusten lähentämisestä. Komissio esittää vuonna 2004 ehdotuksen puitepäätökseksi järjestäytyneen rikollisuuden torjumisesta.	

Kriminalisoidaan ihmiskauppa ja lasten seksuaalinen hyväksikäyttö ²⁸⁸ kiinnittäen erityistä huomiota Internetissä välitettävään lapsipornografiaan ²⁸⁹	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	▪ Komissio teki joulukuussa 2000 kaksi ehdotusta puitepäätökseksi: ▪ niistä ensimmäinen koskee ihmiskaupan torjuntaa ja	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2001.²⁹⁰	▪ Neuvosto teki puitepäätöksen heinäkuussa 2002.²⁹¹		Pantava täytäntöön viimeistään 1.8.2004
			▪ toinen lasten seksuaalisen hyväksikäytön sekä lapsipornografian torjumista.²⁹² ▪ Rikollisverkostojen tunnistamisen ja hajottamisen yhteydessä (ks. kohta 2.4) komissio esitti helmikuussa 2002 ehdotuksen direktiiviksi sellaisille ihmiskaupan uhreille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa, myönnettävästä lyhytaikaisesta oleskeluluvasta²⁹³. ▪ Komissio teki päätöksen ihmiskauppaa käsittelevän neuvoa-antavan ryhmän perustamisesta²⁹⁴.	▪ Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen lokakuussa 2002. ▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2002.²⁹⁵	▪ Neuvosto antaa säädöksen heti kun Ruotsi on poistanut parlamentaariset varaumansa. ▪ Asiasta päästiin poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003. ▪ Neuvosto antoi toukokuussa 2003 Brysselin julistuksen ihmiskaupan ehkäisemisestä ja torjunnasta.		
Yhteiset määritelmät, kriminaalisointi ja seuraamukset ²⁹⁶ huumekaupan alalla ²⁹⁷	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	• Komissio sai maaliskuussa 2001 valmiiksi selvityksen huumekaupan torjumiseen liittyvistä EU:n jäsenvaltioiden säännöksistä ja määräyksistä. ▪ Komissio esitti kesäkuussa 2001 ehdotuksen puitepäätökseksi.²⁹⁸	• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.²⁹⁹	• Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003.		

288

Ks. myös taulukko kohdassa ”Maahanmuuttovirtojen hallinta”.

289

Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

290

A5-0206/2001, 12.6.2001.

291

EYVL L 203, 1.9.2002, s. 1.

292

Komission tiedonanto neuvostolle ihmiskaupan torjumisesta ja lasten seksuaalisen hyväksikäytön ja lapsipornografian torjumisesta; kaksi puitepäätösehdotusta (KOM(2000) 854, 21.12.2000).

293

Ehdotus neuvoston direktiiviksi sellaisille laittomassa maahanmuutossa avustamisen tai ihmiskaupan uhreille, jotka tekevät yhteistyötä viranomaisten kanssa, myönnettävästä lyhytaikaisesta oleskeluluvasta (KOM(2002) 71, 11.2.2002).

294

Luonnos komission päätökseksi ”ihmiskauppaa käsittelevän asiantuntijaryhmän” nimellä tunnettavan neuvoa-antavan ryhmän perustamisesta (C(2003) 827, 25.3.2003).

295

A5-0397/2002, 5.12.2002.

296

Ks. myös taulukko kohdassa ”Yhteistyö huumeiden torjunnassa”.

297

Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

298

Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännöksistä (KOM(2001) 259, 23.5.2001).

299

A5-0460/2002, 25.4.2002.

Ympäristörikoksia koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto	huhtikuu 2001	- Tanska teki aloitteen puitepäättöksen tekemiseksi tammikuussa 2000.³⁰⁰ - Komissio esitti direktiiviehdotuksen maaliskuussa 2001³⁰⁴. Euroopan parlamentin lausunnon perusteella esitettiin muutettu ehdotus 30.9.2002.³⁰⁵ - Komissio esitti maaliskuussa 2003 ehdotuksen direktiiviksi alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja pilaamisrikoksista määrättävistä seuraamuksista, myös rikosoikeudellisista seuraamuksista.³⁰⁷ - Toukokuussa 2003 komissio esitti ehdotuksen puitepäättökseksi alusten aiheuttaman pilaantumiseen ehkäisemistä koskevien rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta.³⁰⁸	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.³⁰¹ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.³⁰⁶ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä. - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	Neuvosto teki puitepäättöksen tammikuussa 2003.³⁰²	- Kanne yhteisöjen tuomioistuimessa: 24.3.2003 tehty komission päätös kanteen nostamisesta EU:n neuvostoa vastaan kyseisen puitepäättöksen lainmukaisuuden tarkistamiseksi.³⁰³ - Yhteisöjen tuomioistuin käsittelee kannetta.	
--	----------	---------------	--	--	---	---	--

³⁰⁰ Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston puitepäättöksen tekemiseksi vakavan ympäristöriskollisuuden torjunnasta (EYVL C 39, 11.2.2000).

³⁰¹ A5-0080/2002, 8.4.2002.

³⁰² EUVL L 29, 5.2.2003.

³⁰³ C(2003) 834, 24.3.2003.

³⁰⁴ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (KOM(2001) 139, 13.3.2001).

³⁰⁵ Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ympäristönsuojelusta rikosoikeudellisin keinoin (KOM(2002) 544 lopullinen).

³⁰⁶ A5-0099/2002, 8.4.2002.

³⁰⁷ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi alusten aiheuttamasta ympäristön pilaantumisesta ja pilaamisrikoksista määrättävistä seuraamuksista, myös rikosoikeudellisista seuraamuksista (KOM(2003) 92, 5.3.2003).

³⁰⁸ Ehdotus neuvoston puitepäättökseksi alusten aiheuttaman pilaantumiseen ehkäisemistä koskevien rikosoikeudellisten puitteiden vahvistamisesta (KOM(2003) 227, 2.5.2003).

Ehdotus yhteisistä perusteista hulinaniskin kriminalisoimiseksi	Neuvosto jäsenvaltion aloitteesta		▪ Oisin-ohjelmasta on rahoitettu hanketta, jossa arvioidaan eri tahojen yhteistyötä Euro 2000 -kisojen aikana. ▪ Puheenjohtajamaa Belgia teki aloitteen päätöksen tekemiseksi turvallisuudesta kansainvälisten jalkapallo-ottelujen aikana.³⁰⁹ ▪ Puheenjohtajamaa Italia teki heinäkuussa 2003 aloitteen päätöslauselman antamiseksi pääsyn kieltämisestä jäsenvaltioissa kentille, joilla pelataan kansainvälisiä jalkapallo-otteluita.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.³¹⁰ ▪ Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003.	• Neuvosto antoi asetuksen kesäkuussa 2002.³¹¹ • Neuvosto antaa säädöksen heti kun Alankomaat ja Ranska ovat poistaneet parlamentaariset varauksensa.		Voimaantulo: julkaisupäivää seuraava päivä
Rasismia ja muukalaisviihaa koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset (puitepäätös)	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2004	▪ Komissio esitti marraskuussa 2001 ehdotuksen neuvoston puitepäätökseksi rasismien ja muukalaisviihan vastaisesta toiminnasta.³¹² ▪ Neuvosto esitti huhtikuussa 2002 päätelmänsä rasismien, juutalaisvastaisuuden ja muukalaisviihan torjunnasta.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2002.³¹³			
Yhteiset määritelmät tietoverkkorikollisuuden ehkäisemiseksi ja torjumiseksi sekä yhteiset perusteet huipputeknologiaa hyödyntävän rikollisuuden kriminalisoimiseksi ja seuraamuksiksi	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	▪ Komissio antoi tammikuussa 2001 tiedonannon turvallisemmasta tietoyhteiskunnasta.³¹⁴	• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001.³¹⁵	• Neuvosto antoi kesäkuussa 2001 suosituksen yhteyspisteistä huipputeknologiaan liittyvän rikollisuuden torjumiseksi.³¹⁶	• On perustettu tietoverkko-rikollisuutta koskeva eurooppalainen foorumi. Foorumin ensimmäinen täysistunto pidettiin marraskuun lopussa 2001.	

³⁰⁹ Enfolol 103 – 26.9.2001.

³¹⁰ A5-0047/2002, 9.4.2002.

³¹¹ EYVL L 121, 8.5.2002.

³¹² Tiedonanto - Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi rasismien ja muukalaisviihan vastaisesta toiminnasta (KOM(2001) 664, 28.11.2001).

³¹³ A5-0189/2002, 24.5.2002.

³¹⁴ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille ”Turvallisempaan tietoyhteiskuntaan tietojärjestelmien turvallisuutta parantamalla ja tietokonerikollisuutta ehkäisemällä” (KOM(2000) 890, 26.1.2001).

³¹⁵ A5-0284/2001, 6.9.2001.

³¹⁶ EYVL C 187, 25.6.2001.

			• Komissio esitti maaliskuussa 2002 tiedonannon ja ehdotuksen päätökseksi Internetin käyttöturvallisuuden parantamisesta.³¹⁷ ▪ Komissio esitti huhtikuussa 2002 ehdotuksen puitepäätökseksi tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä.³²⁰ ▪ Komissio esitti marraskuussa 2003 ehdotuksen puitepäätökseksi eurooppalaisesta todisteiden luovuttamismääräyksestä esineiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten.³²¹	• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2002³¹⁸ ja maaliskuussa 2003³¹⁹. ▪ Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen helmikuussa 2003.	▪ Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä. • Neuvosto vahvistaa virallisesti heti kun parlamentaariset varaukset on poistettu (Irlanti, Ranska, Ruotsi ja Tanska).		
Korruptiota koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	▪ Tanska teki aloitteen neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi lahjonnan torjumisesta yksityisellä sektorilla.³²² ▪ Komissio esitti toukokuussa 2003 tiedonannon yhteisestä lahjonnan vastaisesta politiikasta.³²⁴	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2002.	▪ Neuvosto teki puitepäätöksen heinäkuussa 2003.³²³		Pantava täytäntöön viimeistään 22.7.2005

³¹⁷ Tiedonanto ja ehdotus päätökseksi Internetin käyttöturvallisuuden parantamista maailmanlaajuisen verkkojen laitonta ja haitallista sisältöä torjumalla koskevan yhteisön monivuotisen toimintasuunnitelman hyväksymisestä (KOM(2002) 152, 22.3.20002). Lisäksi komissio laatii toista arviointikertomusta neuvostolle ja Euroopan parlamentille alaikäisten ja ihmisarvon suojelusta 24 päivänä syyskuuta 1998 annetun neuvoston suosituksen soveltamisesta. Suosituksessa käsitellään audiovisuaalisten palvelujen ja Internetistä saatavan tiedon sisältöä. Suosituksen täytäntöönpanoa koskevilla suuntaviivoilla kehoitetaan palveluntarjoajia tukemaan laittoman ja ihmisarvoa loukkaavan sisällön torjumista ja tekemään yhteistyötä poliisi- ja oikeusviranomaisten kanssa. Ensimmäinen arviointikertomus julkaistiin vuonna 2001 (KOM(2001) 106 lopullinen, 27.2.2001).

³¹⁸ A5-0328/2002, 2.10.2002.

³¹⁹ A5-0029/2003, 11.3.2003.

³²⁰ Tämä toimi (KOM(2002) 173, 19.4.2002) sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³²¹ Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi eurooppalaisesta todisteiden luovuttamismääräyksestä esineiden, asiakirjojen ja tietojen hankkimiseksi rikosoikeudenkäyntejä varten (KOM(2003) 688, 14.11.2003).

³²² EYVL C 184, 2.8.2002.

³²³ EUVL L 192, 31.7.2003.

³²⁴ Komission tiedonanto neuvostolle, Euroopan parlamentille sekä Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle – EU:n kokonaisvaltainen lahjonnan vastainen politiikka (KOM(2003) 317, 28.5.2003).

Tavoite: Hyväksyä koko EU:n kattava yhteinen lähestymistapa rajat ylittävään rikollisuuteen

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Kriminalisoidaan muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvät petokset	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	• Komissio esitti syyskuussa 1999 ehdotuksen puitepäättökseksi³²⁵. • Komissio esitti helmikuussa 2001 toimintasuunnitelman (2001–2003) ennaltaehkäisevistä toimista ja jatkaa toimintaa yhteistyössä eri tahojen kanssa rikollisuuden ehkäisemistä käsittelevässä eurooppalaisessa foorumissa. ▪ Komissio esitti toukokuussa 2001 kaksi ehdotusta neuvoston päätöksiksi koulutusta, tietojenvaihtoa ja avunantoa koskevasta toimintaohjelmasta euron suojaamiseksi väärentämiseltä (Perikles-ohjelma).³²⁶	• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2000.³²⁷ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.	• Neuvosto teki puitepäättökseen toukokuussa 2001.³²⁸ Neuvosto teki joulukuussa 2001 päätökset 2001/923/EY ja 2001/924/EY³²⁹.	▪ Komissio antoi marraskuussa 2003 ensimmäisen kertomuksensa puitepäättökseen täytäntöönpanosta. ▪ Toiminta-suunnitelman 11 toimenpiteen toteuttaminen saadaan lähiaikoina päätökseen. Komissio antaa vuonna 2004 kertomuksen toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta ja mahdollisesti tarvittavista lisätoimenpiteistä. ▪ Vuosina 2005 ja 2006 annetaan täytäntöönpano-kertomukset.	Saatettava voimaan viimeistään 2.6.2003.

³²⁵ Ehdotus neuvoston puitepäättökseksi muihin maksuvälineisiin kuin käteisrahaan liittyvien petosten ja väärennösten torjunnasta (EYVL C 376 E, 28.12.1999).

³²⁶ EYVL C 240 E, 28.8.2001.

³²⁷ EYVL C 121, 24.4.2001.

³²⁸ EYVL L 149, 2.6.2001.

³²⁹ EYVL L 339, 21.12.2001.

Euron väärentämistä koskevat yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot	huhtikuu 2001	▪ Saksa teki marraskuussa 1999 aloitteen puitepäätöksen tekemiseksi rikosoikeudellisista seuraamuksista.³³⁰ • Ruotsi teki elokuussa 2001 aloitteen puitepäätöksen tekemiseksi toukokuussa 2000 tehdyn puitepäätöksen muuttamisesta.³³³ • Ranska teki maaliskuussa 2001 aloitteen päätökseksi euron suojaamisesta rahanväärennykseltä.³³⁵ ▪ Puheenjohtajamaa Kreikka ja Saksa tekivät aloitteen suosituksen antamiseksi euron suojaamisesta rahanväärennykseltä.	• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2001.	• Neuvosto teki puitepäätöksen toukokuussa 2000.³³¹ • Neuvosto antoi kesäkuussa 2001 asetukset euron väärentämisen torjunnan edellyttämistä toimenpiteistä.³³² • Neuvosto teki toisen puitepäätöksen joulukuussa 2001.³³⁴ • Neuvosto teki päätöksen joulukuussa 2001.³³⁶ Neuvosto antoi suosituksen lokakuussa 2003.	▪ Komissio esitti kertomuksensa ensimmäisestä puitepäätöksestä 28.2.2002. Komissio esitti toisen kertomuksensa puitepäätöksen täytäntöönpanosta 3.9.2003.	Puitepäätökset ja päätös tulivat voimaan julkaisu-päivänään. Toinen puitepäätös on saatettava voimaan viimeistään 31.12.2002.
Kriminalisoidaan julkisiin tarjouskilpailuihin liittyvät petokset	Neuvosto / jäsenvaltion aloitteesta	huhtikuu 2001	• Saksa teki maaliskuussa 1999 aloitteen puitepäätöksen tekemiseksi.³³⁷	▪ Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa kesäkuussa 2002.³³⁸			
	Euroopan parlamentti ja neuvosto komission aloitteesta		• Komissio teki toukokuussa 2000 ehdotuksen julkisia hankintoja koskevaksi direktiiviksi, jossa säädetään mm. sellaisten ehdokkaiden sulkemisesta tarjouskilpailun ulkopuolelle, jotka on tuomittu vakavista rikoksista (esim. korruptiosta, osallistumisesta rikollisjärjestön toimintaan, rahanpesusta tai yhteisön taloudellisiin etuihin kohdistuvasta petoksesta).³³⁹ Muutettu ehdotus tehtiin toukokuussa 2002.³⁴⁰	▪ Euroopan parlamentin ensimmäinen käsittely tammikuussa 2002. ▪ Toinen käsittely heinäkuussa 2003.	▪ Neuvosto hyväksyi yhteisen kannan maaliskuussa 2003. ▪ Toinen käsittely neuvostossa syyskuussa 2003.	▪ Sovittelumenettely käynnistettiin lokakuussa 2003.	21 kuukautta hyväksymisestä.

³³⁰ Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rahanväärennyksen estämiseksi annettavan rikosoikeudellisen suojan vahvistamisesta euron käyttöönoton yhteydessä (EYVL C 322, 10.11.1999).

³³¹ EYVL L 140, 14.6.2000.

³³² EYVL L 181, 4.7.2001.

³³³ Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rahanväärennyksen estämiseksi annettavan suojan vahvistamisesta rikosoikeudellisten ja muiden seuraamusten avulla euron käyttöönoton yhteydessä 29 päivänä toukokuuta 2000 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2000/383/YOS muuttamisesta (EYVL C 225, 10.8.2001).

³³⁴ EYVL L 329, 14.12.2001.

³³⁵ EYVL C 75, 7.3.2001.

³³⁶ EYVL L 329, 14.12.2001.

³³⁷ Saksan liittotasavallan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikosoikeudellisesta suojasta petoksellista tai muuta vilpillistä kilpailumenettelyä vastaan tehtäessä julkisia hankintasopimuksia yhteismarkkinoilla (EYVL C 253, 4.9.2000).

³³⁸ A5-0184/2002, 24.5.2002.

³³⁹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisia tavarantoimintajärjestöjen ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien menettelyjen yhteensovittamisesta (KOM(2000) 275 ja 276 lopullinen, 10.5.2000).

³⁴⁰ Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi julkisia tavarantoimintajärjestöjen ja palveluhankintoja sekä julkisia rakennusurakoita koskevien menettelyjen yhteensovittamisesta (KOM(2002) 236 lopullinen, 6.5.2002).

Lujitetaan yhteisön taloudellisten etujen suojaamista koskevaa oikeudellista kehystä	Neuvosto ja Euroopan parlamentti komission ehdotuksesta		- Komissio antoi kesäkuussa 2000 tiedonannon kokonaisvaltaisesta petostentorjuntastrategiasta. - Toimintasuunnitelma vuosiksi 2001–2003 esitettiin toukokuussa 2001.			- Komissio esittää vuoden 2004 alkupuolella ehdotuksen asetukseksi keskinäisestä hallinnollisesta avunannosta yhteisön taloudellisten etujen suojaamiseksi petoksia ja muita laittomia toimia vastaan. - Asiaa käsitellään hallitustenvälisen konferenssin yhteydessä (ks. KOM(2003) 548) - Vuoden 2005 aikana laaditaan valkoinen kirja ja tehdään laaja vaikutusten arviointi.	
			- Komissio esitti ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi toukokuussa 2001³⁴¹ ja Euroopan parlamentin lausunnon perusteella muutetun ehdotuksen lokakuussa 2002³⁴². - Komissio julkaisi joulukuussa 2001 vihreän kirjan yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta ja Euroopan syyttäjäntoimen perustamisesta³⁴⁴. - Komissio antoi maaliskuussa 2003 seurantakertomuksen³⁴⁵ ja huhtikuussa 2003 OLAFin toimintaa koskevan arviointikertomuksen³⁴⁶ ja siihen liitetyn valvontakomitean lausunnon.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.³⁴³ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa maaliskuussa 2003.		Komissio esittää ehdotukset asetusten (EY) N:o 1073/1999 ja (Euratom) N:o 1074/1999 muuttamisesta.	

³⁴¹

EYVL C 240 E, 28.8.2001.

³⁴²

Muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhteisön taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta (KOM(2002) 577 lopullinen).

³⁴³

A5-0390, 29.11.2001.

³⁴⁴

Vihreä kirja yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta ja Euroopan syyttäjäntoimen perustamisesta (KOM(2001) 715, 11.12.2001).

³⁴⁵

Vihreä kirja yhteisöjen taloudellisten etujen rikosoikeudellisesta suojaamisesta ja Euroopan syyttäjäntoimen perustamisesta koskeva seurantakertomus (KOM(2003) 128, 19.3.2003).

³⁴⁶

Euroopan petostentorjuntaviraston toimintaa koskeva arviointi – Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1073/1999 ja neuvoston asetus (Euratom) N:o 1074/1999 (15 artikla) (KOM(2003) 154, 1.4.2003).

Terrorismiin liittyvien rikosten yhteiset määritelmät, ja kriminalisointi ja seuraamukset ³⁴⁷³⁴⁸	Neuvosto komission ehdotuksesta		Komissio teki syyskuussa 2001 ehdotuksen neuvoston puitepäätökseksi terrorismista³⁴⁹ (ks. myös ehdotus neuvoston puitepäätökseksi eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovutusmenettelyistä).	- Euroopan parlamentti antoi syyskuussa 2001 valiokunta-aloitteisen mietinnön unionin asemasta terrorismin torjunnassa.³⁵⁰ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001 ja helmikuussa 2002 (toinen kuuleminen)³⁵¹.	Neuvosto teki puitepäätöksen kesäkuussa 2002.	Komissio antaa voimaansaattamista koskevan kertomuksen vuoden 2004 lopussa.	Saatettava voimaan viimeistään 31.12.2002.
Veropetosten yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta						

³⁴⁷ Ks. myös taulukko kohdassa ”Oikeuden päätösten vastavuoroinen tunnustaminen”.

³⁴⁸ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³⁴⁹ Tiedonanto – Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi terrorismin torjumisesta (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohta) (KOM(2001) 521, 19.9.2001).

³⁵⁰ A5-0273/2001, 5.9.2001.

³⁵¹ A5-0003/2002, 6.2.2002.

4.4. Erityistoimet rahanpesun torjumiseksi

Rahanpesu on keskeisellä sijalla järjestäytyneessä rikollisuudessa. Se on kitkettävä kaikkialta, missä sitä esiintyy. Siksi on ryhdyttävä konkreettisiin toimiin, jotta rikoksen tuottama hyöty voidaan jäljittää, jäädyttää, takavarikoida ja tuomita menetetyksi. Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä kokouksessa 21. syyskuuta 2001 korostettiin myös terrorismin rahoittamisen torjumista.

Tavoite: Riistää rikollisilta rikoksen tuottama hyöty

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Talousrikoksia ja rahanpesua koskeva yleissopimus (puittepäätös) ³⁵²	Neuvosto Ranskan aloitteesta		- Ranska teki elokuussa 2000 aloitteen neuvoston puittepäätöksen tekemiseksi.³⁵³ - Komissio esittää vuoden 2003 loppuun mennessä tiedonannon järjestäytyneen rikollisuuden torjumisesta ja ehkäisemisestä rahoitusalalla.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000.³⁵⁴	Neuvosto teki puittepäätöksen kesäkuussa 2001.³⁵⁵	Kertomus puitepäätöksen voimaansaattamisesta hyväksytäneen vuoden 2003 loppuun mennessä.	Saatettava voimaan viimeistään 31.12.2002.
			Ranska teki aloitteen rikosasioissa annettavaa keskinäistä oikeusapua koskevan yleissopimuksen täydentämisestä talousrikollisuuden torjuntaa koskevalla yleissopimuksella tai pöytäkirjalla.³⁵⁶	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.³⁵⁷	- Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2001 pöytäkirjan keskinäisestä oikeusavusta 29.5.2000 tehtyyn yleissopimukseen järjestäytyneen rikollisuuden, rahanpesun ja talousrikollisuuden torjunnan alalla³⁵⁸ (ks. 4.2). - Neuvosto vahvistaa pöytäkirjan virallisesti heti kun parlamentaariset varaumat on poistettu (Irlanti, Alankomaat, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta).		

³⁵² Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³⁵³ Ranskan tasavallan aloite neuvoston puittepäätöksen tekemiseksi rahanpesusta, rikoksentekevälaineiden ja rikoksen tuottaman hyödyn tunnistamisesta, jäljittämisestä, jäädyttämisestä, takavarikosta ja menetetyksi tuomitsemisesta (EYVL C 243, 24.8.2000).
³⁵⁴ PE.297.757.

³⁵⁵ EYVL L 182, 5.7.2001.

³⁵⁶ Ranskan tasavallan aloite yleissopimuksen tekemiseksi rikosasioissa annettavan keskinäisen oikeusavun parantamisesta erityisesti järjestäytyneen rikollisuuden, rikoksen tuottaman hyödyn pesun ja talousrikollisuuden torjunnan alalla (EYVL C 243, 24.8.2000).

³⁵⁷ PE.297.761.

³⁵⁸ EYVL C 326, 21.11.2001.

			Tanska teki elokuussa 2002 aloitteen puitepäätöksen tekemiseksi menetetyksi tuomitsemisesta.³⁵⁹	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2002. - Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen joulukuussa 2002.	Neuvosto tekee puitepäätöksen heti kun parlamentaariset varaukset on poistettu (Saksa, Irlanti, Alankomaat, Ruotsi ja Yhdistynyt kuningaskunta).		
Konkreettiset toimet, joiden avulla rikoksen tuottama hyöty voidaan jäljittää, jäädyttää, takavarikoida ja tuomita menetetyksi ³⁶⁰			- Ranska, Belgia ja Ruotsi tekivät helmikuussa 2001 omaisuuden hukkaamiskieltoa ja todistusaineiston säilyttämistä koskevan aloitteen.³⁶¹ - Tanska teki kesäkuussa 2002 aloitteen puitepäätöksen tekemiseksi menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanosta.³⁶⁴	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2001 ja toukokuussa 2002.³⁶² - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2002.³⁶⁵ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.	Neuvosto teki puitepäätöksen heinäkuussa 2003.³⁶³		Pantava täytäntöön viimeistään 2.8.2005

³⁵⁹ Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi rikoksen tuottaman hyödyn ja rikoksella saadun omaisuuden sekä rikoksentekovälineiden menetetyksi tuomitsemisesta (EYVL C 184, 2.8.2002, s. 3).

³⁶⁰ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³⁶¹ Ranskan tasavallan, Ruotsin kuningaskunnan ja Belgian kuningaskunnan aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi omaisuuden hukkaamiskieltoa ja todistusaineiston säilyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa (EYVL C 75, 7.3.2001).

³⁶² A5-0172/2002, 16.5.2002.

³⁶³ EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45.

³⁶⁴ Aloite neuvoston puitepäätöksen tekemiseksi menetetyksi tuomitsemista koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa (EYVL C 184, 2.8.2002, s. 8).

³⁶⁵ A5-0383/2002, 20.11.2002.

Tavoite: Lisätä tietämystä ja valmiutta torjua rahanpesuun liittyvää toimintaa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus- aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Pannaan kokonaisuudessaan täytäntöön rahanpesua koskevan direktiivin säännökset ja vuoden 1990 Strasbourgin yleissopimuksen määräykset sekä rahanpesunvastaisen toimintaryhmän suositukset myös kaikilla jäsenvaltioihin riippuvuussuhteessa olevilla alueilla (Ks. myös rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroista tunnustamista koskevan yhteisen toimintaohjelman 19. toimenpiteen ensimmäinen osa)	Jäsenvaltiot		Laajennettu neuvosto (Ecofin/YOS) antoi asiasta päätelmät lokakuussa 2000.				Kaikki jäsen- valtiot ovat ratifioineet Strasbourgin yleissopi- muksen.
Hyväksytään ehdotus direktiiviksi rahanpesusta annetun direktiivin tarkistamisesta ³⁶⁶	Neuvosto ja Euroopan parlamentti	Mahdollisimman pian		Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001.	Neuvosto ja Euroopan parlamentti antoivat direktiivin joulukuussa 2001.³⁶⁷		Saatettava voimaan viimeistään 15.6.2003

³⁶⁶

Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³⁶⁷

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/97/EY, annettu 4 päivänä joulukuuta 2001, rahoitusjärjestelmien rahanpesutarkoituksiin käyttämisen estämisestä annetun neuvoston direktiivin 91/308/ETY muuttamisesta (EYVL L 344, 28.12.2001).

Nopeutetaan nykyisten rahanpesun selvittelykeskusten välistä tiedonvaihtoa ja annetaan oikeusviranomaisille ja rahanpesun selvittelykeskuksille oikeus saada tietoja riippumatta pankki- ja liikesalaisuutta koskevista säännöksistä ³⁶⁸	Neuvosto Suomen aloitteesta Neuvosto/ komissio/ jäsenvaltiot		▪ Suomi teki aloitteen päätöksen tekemiseksi jäsenvaltioiden rahanpesun selvittelykeskusten välistä yhteistyötä koskevista järjestelyistä, joita noudatetaan tietojenvaihdossa. ▪ Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2001 antamissa päätelmissä kehoitetaan jäsenvaltioita vahvistamaan nykyistä järjestelmää ja tarkastelemaan mahdollisuutta laatia automaattinen tietojenkäsittelyjärjestelmä tietojen vaihtamiseksi ja pyydetään komissiota tutkimaan yhteisön mahdollisuuksia rahoittaa tällainen atk-järjestelmä.		• Neuvosto teki päätöksen lokakuussa 2000.³⁶⁹	▪ FIU-NET:iä koskeva työ jatkuu. Komissio on valmis osallistumaan sen rahoitukseen.	Voimaantulo: 17.10.2000
Kehitetään yhteisiä normeja sen estämiseksi, että yhtiöitä, joiden kotipaikka sijaitsee unionin lainkäyttövaltaan kuulumattomalla alueella, käytetään hyväksi rikoksen tuottaman hyödyn kätkemisessä ja rahanpesussa ³⁷⁰	Komissio/ neuvosto/ jäsenvaltiot					▪ Komissio tutkii toiminnan painopistealueita.	
Laaditaan selvitys, josta käyvät ilmi kansainvälistä yhteistyötä haittaavat jäsenvaltioiden pankki-, rahoitus- ja yhtiöoikeuden säännökset	Komissio		▪ Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaisesti komissio esitti laajennetulle neuvostolle selvityksen 16.10.2001.³⁷¹		▪ Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2001 antamissa päätelmissä kehoitetaan komissiota nopeuttamaan toimintaansa ja määrittelemään painopisteet ja toteutettavat toimet.	• Komissio antaa kertomuksen lähiaikoina.	
Ehkäistään käteismaksujen liian laaja käyttö ja tutkitaan kasinoiden ja muiden uhkapelipaikkojen roolia	Komissio käynnistää tutkimuksen	Joulukuu 2003					
Varmistetaan sähköisten rahansiirtojen seurattavuus	Neuvosto/ komissio	Joulukuu 2001					

³⁶⁸ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³⁶⁹ EYVL L 271, 24.10.2000.

³⁷⁰ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

³⁷¹ Komission yksiköiden valmisteluasiakirja: The transparency of legal entities and on measures to enhance transparency in the banking/financial sector in the context of action to combat money laundering (SEC(2001) 1645, 16.10.2001; ei suomeksi).

Laajennetaan Europolin toimivaltaa kaikkien rahanpesuun ³⁷² riippumatta siitä, minkä tyyppisestä rikoksesta pestyt varat ovat peräisin	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		- Portugali teki heinäkuussa 2000 aloitteen Europol-yleissopimuksen muuttamisesta³⁷³ (ks. edellä). - Tanska teki heinäkuussa 2002 aloitteen Europol-yleissopimuksen muuttamisesta³⁷⁵ (ks. kohta 4.2).	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2000. - Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa huhtikuussa 2003.³⁷⁶	Neuvosto hyväksyi pöytäkirjan marraskuussa 2000.³⁷⁴		Pöytäkirjan ovat ratifioineet: Ranska, Portugali, Espanja, Kreikka, Ruotsi ja Saksa.
Kehitetään rahanpesun vastaisia normeja yhteistyössä verokeitaiden kanssa Tuetaan verokeitaisiin kohdistuvia kansainvälisiä toimia	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot				- Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan rahanpesunvastaisen toimintaryhmän päättämät vastatoimet toteutetaan yhteisesti ja viipymättä. - Laajennettu neuvosto (Ecofin/YOS) hyväksyi lokakuussa 2001 rahanpesun vastaisen toimintaryhmän päättämien vastatoimien välitöntä ja yhtäkaista toteuttamista koskevat päätelmät 21.9.2001 kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmien mukaisesti.³⁷⁷		
Laaditaan mallisopimus verokeitaiden kanssa käytäviä neuvotteluja varten		Joulukuu 2001			Laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaan pitkän aikavälin tavoitteena on tehdä sopimukset verokeidasmaiden ja -alueiden kanssa.		

³⁷² Ks. myös taulukko kohdassa ”Yhteistyön tehostaminen rikollisuuden vastaisessa toiminnassa”.

³⁷³ Aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimuksen) 43 artiklan 1 kohdan perusteella laadittavasta pöytäkirjasta kyseisen yleissopimuksen 2 artiklan ja liitteen muuttamisesta (EYVL C 200, 13.7.2000).

³⁷⁴ EYVL C 358, 13.12.2000.

³⁷⁵ Tanskan kuningaskunnan aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen (Europol-yleissopimus) 43 artiklan 1 kohdan perusteella tehtävästä pöytäkirjasta kyseisen yleissopimuksen muuttamisesta (EYVL C 172, 18.7.2002, s. 15).

³⁷⁶ A5-0391, 10.4.2003.

³⁷⁷ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

Tutkitaan mahdollisuuksia - yhtenäistää ja vahvistaa rajatylittävän käteisraha- liikenteen seurantaa koskevia jäsenvaltioiden säännöksiä, parantaa jäsenvaltioiden mahdollisuuksia säätää tällaista lainsäädäntöä ja järjestää jäsenvaltioiden välistä tietojenvaihtoa	Komissio	Heinäkuu 2001	• Komissio tutkii yhteisön välineen käyttökelpoisuutta laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) lokakuussa 2000 antamien päätelmien mukaisesti. • Komissio esitti laajennetun neuvoston (Ecofin/YOS) kokouksessa lokakuussa 2001 alustavan kertomuksen rajatylittävän käteisraha- liikenteen seurannasta. • Komissio esitti kertomuksen ja ehdotuksen neuvoston asetukseksi kesäkuussa 2002.³⁷⁸	• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2003.³⁷⁹		• Komissio esittää joulukuussa 2003 tiedonannon terrorismin ja muiden rikollisuuden muotojen torjumisessa toteutettavista toimen- piteistä erityisesti tietojen- vaihdon parantamiseksi ja siihen liittyvän ehdotuksen neuvoston päätökseksi terrorismirikoksia koskevasta tietojen- vaihdosta ja yhteistyöstä.	
--	----------	---------------	--	--	--	---	--

³⁷⁸

³⁷⁹

Kertomus neuvostolle rajatylittävän käteisraha- liikenteen seurannasta ja ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi rahanpesun ehkäisemisestä tulliyhteistyöllä (KOM(2002) 328, 25.6.2002). A5-0073/2003.

5. UNIONIN SISÄ- JA ULKORAJAPOLITIikka SEKÄ VIISUMIPOLITIikka, EY:N PERUSTAMISSOPIMUKSEN 62 ARTIKLAN SOVELTAMINEN JA SCHENGENIN SÄÄNNÖSTÖN SIIRTÄMINEN YHTEISÖN TOIMIVALTAAN

Tavoite: Kehittää edelleen yhteistä viisumipolitiikkaa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Asetus kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske	Komissio neuvosto /	Huhtikuu 2001	- Komissio esitti tammikuussa 2000 ehdotuksen neuvoston asetukseksi³⁸⁰. - Komissio antoi Romaniaa koskevan kertomuksensa asetuksen 8 artiklan mukaisesti. - Komissio esitti lokakuussa 2001 ehdotuksen neuvoston asetukseksi asetuksen N:o 539/2001 muuttamisesta³⁸² ja esitti tätä ehdotusta muuttavan ehdotuksen marraskuussa 2002³⁸³.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa heinäkuussa 2000. - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2001³⁸⁴ ja helmikuussa 2003³⁸⁵.	- Neuvosto antoi maaliskuussa 2001 asetuksen N:o 539/2001³⁸¹. - Neuvosto antoi asetukset joulukuussa 2001³⁸⁶ ja maaliskuussa 2003³⁸⁷.		- Voimaantulo: 10.4.2001 - Voimaantulo: 1.1.2002 ja 1.6.2003.

³⁸⁰ Ehdotus neuvoston asetukseksi luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske (EYVL C 177, 27.6.2000, s. 66).

³⁸¹ EYVL L 81, 21.3.2001.

³⁸² Ehdotus neuvoston asetukseksi luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta (KOM(2001) 570, 8.10.2001).

³⁸³ Ehdotus neuvoston asetukseksi luettelon vahvistamisesta kolmansista maista, joiden kansalaisilla on oltava viisumi ulkorajoja ylittäessään, ja niistä kolmansista maista, joiden kansalaisia tämä vaatimus ei koske, annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 539/2001 muuttamisesta (KOM(2002) 679, 28.11.2002).

³⁸⁴ C5-0505/2001, 29.11.2001.

³⁸⁵ A5-0005/2003, 11.2.2003.

³⁸⁶ EYVL L 327, 12.12.2001.

³⁸⁷ EUVL L 69, 13.3.2003.

Viisumia myönnettäessä jäsenvaltioissa noudatettavat menettelyt ja edellytykset	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	huhtikuu 2003	- Suomi teki kesäkuussa 2000 aloitteen yhteisen konsuliohjeiston määräyksiä koskevista täytäntöönpanotoimista.³⁸⁸ - Ranska teki aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi viisumien myöntämisehdoista jäsenvaltioissa. - Belgia teki aloitteen yhteisen konsuliohjeiston VII osan ja liitteen 12 (oikeudet viisumiin) mukauttamisesta. - Belgia teki aloitteen yhteisen konsuliohjeiston III osan ja liitteen 16 (viisumihakemuksen yhteinen malli) mukauttamisesta. - Kreikka teki aloitteen yhteisen konsuliohjeiston liitteen 12 ja yhteisen käsikirjan liitteen 14 a muuttamisesta viisumimaksujen osalta. - Komissio esitti helmikuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta ja asetukseksi kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) yhtenäisestä kaavasta.³⁹⁵	- Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa maaliskuussa 2001.³⁸⁹ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2003.³⁹⁶	- Neuvosto antoi huhtikuussa 2001 asetuksen N:o 789/2001.³⁹⁰ - Neuvosto teki päätöksen huhtikuussa 2001.³⁹¹ - Neuvosto teki joulukuussa 2001 päätöksen 2002/44/EY.³⁹² - Neuvosto teki päätöksen huhtikuussa 2002.³⁹³ - Neuvosto teki päätöksen kesäkuussa 2003.³⁹⁴ - Neuvosto antoi asetuksen huhtikuussa 2003.³⁹⁷		- Voimaantulo: 24.4.2001 - Täytäntöönpano: 27.4.2001 - Pantava täytäntöön viimeistään 1.7.2004 - Pantava täytäntöön viimeistään 1.7.2003. - Pantava täytäntöön viimeistään 1.7.2005 - Täytäntöönpano: asetuksen julkaisupäivä
			- Komissio esittää joulukuussa 2003 ehdotuksen Liettualle FTD- ja FRTD-asetusten täytäntöönpanosta aiheutuvien ylimääräisten kustannusten korvaamisesta. - Espanja teki aloitteen neuvoston asetuksen antamiseksi viisumien myöntämisestä rajalla (mm. kauttakulkumatalla oleville merimiehille)³⁹⁸.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2003.³⁹⁹	Neuvosto teki päätöksen helmikuussa 2003.⁴⁰⁰		

³⁸⁸ Suomen tasavallan aloite asetuksen antamiseksi täytäntöönpanovallan varaamisesta neuvostolle viisumihakemusten käsittelyä koskevien tiettyjen yksityiskohtaisten määräysten ja käytännön menettelytapojen osalta (EYVL C 164, 14.6.2000).

³⁸⁹ A5-0066/2001, 13.3.2001.

³⁹⁰ Neuvoston asetus (EY) N:o 789/2001 täytäntöönpanovallan varaamisesta neuvostolle viisumihakemusten käsittelyä koskevien tiettyjen yksityiskohtaisten määräysten ja käytännön menettelytapojen osalta (EYVL L 116, 26.4.2001, s. 2).

³⁹¹ Neuvoston päätös 2001/329/EY, tehty 24 päivänä huhtikuuta 2001, yhteisen konsuliohjeiston VI osan ja liitteiden 3, 6 ja 13 sekä yhteisen käsikirjan liitteiden 5 a, 6 a ja 8 ajantasaistamisesta (EYVL L 116, 26.4.2001, s. 32).

³⁹² Neuvoston päätös 2002/44/EY yhteisen konsuliohjeiston VII osan ja liitteen 12 sekä yhteisen käsikirjan liitteen 14 a muuttamisesta (EYVL L 20, 23.1.2002).

³⁹³ EYVL L 123, 9.5.2002, s. 50.

³⁹⁴ EUVL L 152, 20.6.2003.

³⁹⁵ Ehdotus neuvoston asetukseksi erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta ja neuvoston asetus asetuksessa (EY) N:o [...] säädettyjen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) yhtenäisestä kaavasta (KOM(2003) 60, 5.2.2003).

³⁹⁶ A5-0075/2003.

³⁹⁷ EUVL L 99, 17.4.2003.

			Komissio esitti huhtikuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi viisumien myöntämisen helpottamisesta olympiakisojen yhteydessä.⁴⁰¹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2003.⁴⁰²	Neuvosto antoi asetuksen heinäkuussa 2003.⁴⁰³		
Yhtenäistä viisumia koskevat säännöt	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	huhtikuu 2001	Näitä sääntöjä annettaessa otetaan huomioon Schengenin säännöstö ja henkilöiden liikkumista jäsenvaltioiden alueella koskeva ehdotus.				
Yhtenäistä viisumin kaavaa koskevien teknisten määritelmien kehittäminen edelleen	Komissio/ Neuvosto	Lyhyen aikavälin toimenpiteet 2000–2002 – pitkän aikavälin toimenpiteet 2004	Komissio esitti lokakuussa 2001 ehdotuksen neuvoston asetukseksi asetuksen N:o 1683/95 muuttamisesta⁴⁰⁴ ja syyskuussa 2003 uuden ehdotuksen kyseisen asetuksen sekä oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetun asetuksen N:o 1030/2002 muuttamisesta⁴⁰⁵, jotta jäsenvaltiot voisivat ottaa käyttöön biometriset tunnistet.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2001.⁴⁰⁶	Neuvosto antoi asetuksen N:o 334/2002.⁴⁰⁷		Voimaantulo: 24.2.2002 Asetuksen soveltamiseksi tarvittavat eritelmät oli hyväksyttävä 3.6.2002 mennessä.
Yhtenäinen lomakkeen kaava matkustusasiakirjoille, joita lomakkeen laativa jäsenvaltio ei tunnusta	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	Komissio esitti ehdotuksen asetukseksi maaliskuussa 2001.⁴⁰⁸	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2001.⁴⁰⁹	Neuvosto antoi asetuksen (EY) N:o 333/2002 helmikuussa 2002.⁴¹⁰		Voimaantulo: 23.2.2002 Asetuksen soveltamiseksi tarvittavat eritelmät oli hyväksyttävä 12.8.2002 mennessä.
Ehdotus asetukseksi lentokentän kauttakulkuviisumista	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	huhtikuu 2001				Lentokentän kauttakulkusäännöt kuuluvat nykyisin yhteisen toiminnan ja Schengenin säännöstön piiriin.	

398 Espanjan kuningaskunnan aloite neuvoston asetuksen antamiseksi viisumien myöntämisestä rajalla, tällaisten viisumien myöntäminen kauttakulkumatalla oleville merimiehille mukaan lukien (EYVL C 139, 12.6.2002, s. 6).

399 A5-0006/2003, 11.2.2003.

400 EUVL L 64, 7.3.2003.

401 Ehdotus neuvoston asetukseksi Ateenassa vuonna 2004 pidettävien olympia- ja paralympiakisojen osanottajien viisumihakemuksia ja viisumin myöntämistä koskevien menettelyjen helpottamisesta (KOM(2003) 172, 8.4.2003).

402 A5-0211/2003, 19.6.2003.

403 EUVL L 183, 22.7.2003.

404 Ehdotus neuvoston asetukseksi yhtenäisestä viisumin kaavasta annetun asetuksen (EY) N:o 1683/95 muuttamisesta (KOM(2001) 577, 9.10.2001).

405 Ehdotus neuvoston asetukseksi yhtenäisestä viisumin kaavasta annetun asetuksen (EY) N:o 1683/95 muuttamisesta ja ehdotus neuvoston asetukseksi kolmansien maiden kansalaisten oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta annetun asetuksen (EY) N:o 1030/2002 muuttamisesta (KOM(2003) 558, 24.9.2003).

406 A5-0445, 12.12.2001.

407 EYVL L 53, 23.2.2002.

408 Ehdotus neuvoston asetukseksi sellaisen lomakkeen yhtenäisestä kaavasta, johon kiinnitetään jäsenvaltioiden niille henkilöille myöntämät viisumit, joiden matkustusasiakirjaa lomakkeen laativa jäsenvaltio ei tunnusta (KOM(2001) 157, 23.3.2001).

409 A5-0445, 12.12.2001.

410 EYVL L 53, 23.2.2002.

Toteutetaan toimenpiteitä yhteisen viisumintunnistusjärjestelmän perustamiseksi ⁴¹¹	Neuvosto / jäsenvaltiot	Lyhyen aikavälin toimenpiteet Pitkän aikavälin toimenpiteet 2005–2006	- Komissio esitteli toukokuussa 2003 suullisesti syyskuussa 2002 käynnistetyn yhteistä viisumintunnistusjärjestelmää koskevan toteutettavuustutkimuksen tuloksia. - Komissio esittää joulukuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi viisumeja koskevan yhteisen tietojenvaihtojärjestelmän (VIS) kehittämisestä.			Jos neuvosto hyväksyy vuoden 2003 loppuun mennessä VIS-järjestelmän kehittämistä koskevat poliittiset suuntaviivat, komissio esittää kesäkuuhun 2004 mennessä ehdotuksen asetukseksi VIS-järjestelmän hallinnoinnista.	
Tiivistetään yhteistyötä kolmansissa maissa toimivien EU:n konsulaattien kesken	Jäsenvaltiot	Käynnissä	- Ks. yhteisen konsuliohjeiston VIII kohta ja 4.3.1996 annettu suositus. - Belgia ja Espanja tekivät huhtikuussa 2002 aloitteet neuvoston päätöksen tekemiseksi konsuliohjeiston III ja VIII osan mukauttamisesta (yhteistyö matkatoimistojen kanssa).		- Laekenin Eurooppa-neuvosto kehotti tarkastelemaan mahdollisuutta perustaa yhteisiä konsulaatteja. - Neuvosto teki päätöksen heinäkuussa 2002.⁴¹²		Täytäntöönpano: 16.7.2002
Toimenpiteet, jotka koskevat liikkumista jäsenvaltioiden alueella	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	huhtikuu 2001	- Puheenjohtajamaa Portugali teki kesäkuussa 2000 aloitteen viisumipakosta vapautettujen maiden kansalaisten liikkumisesta jäsenvaltioiden alueella.⁴¹³ - Puheenjohtajamaa Ranska teki heinäkuussa 2000 aloitteen asetuksen antamiseksi liikkumisesta pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin turvin⁴¹⁵. - Komissio esitti heinäkuussa 2001 ehdotuksen direktiiviksi matkustamisen edellytyksistä jäsenvaltioiden alueella.⁴¹⁸	- Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa maaliskuussa 2001.⁴¹⁴ - Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa tammikuussa 2001.⁴¹⁶ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2002.	- Neuvosto antoi asetuksen toukokuun lopussa 2001.⁴¹⁷ - Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.		Voimaantulo: 7.6.2001

⁴¹¹ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan.

⁴¹² EYVL L 187, 16.7.2002, s. 44.

⁴¹³ Portugalin tasavallan aloite neuvoston asetuksen antamiseksi ajanjaksosta, jona kolmansien maiden kansalaiset, joita viisumipakko ei koske, voivat liikkua vapaasti jäsenvaltioiden alueella (EYVL C 164, 14.6.2000).

⁴¹⁴ A5-0075/2001, 13.3.2001.

⁴¹⁵ Ranskan tasavallan aloite neuvoston asetuksen antamiseksi vapaasta liikkuvuudesta pitkäaikaista oleskelua varten myönnetyn viisumin nojalla (EYVL C 200, 13.7.2000).

⁴¹⁶ A5-0388/2000, 18.1.2001.

⁴¹⁷ EYVL L 150, 6.6.2001.

⁴¹⁸ Ehdotus neuvoston direktiiviksi edellytyksistä, joiden täyttyessä kolmansien maiden kansalaiset voivat matkustaa vapaasti jäsenvaltioiden alueella enintään kolmen kuukauden ajan, erityisen matkustusluvan käyttöön ottamisesta ja maahantulon edellytysten vahvistamisesta enintään kuuden kuukauden matkaa varten (KOM(2001) 388, 10.7.2001).

Tavoite: Kehittää edelleen väärin asiakirjojen tunnistamista koskevaa yhteistä politiikkaa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Asiakirjojen tekeminen turvallisemmiksi ottamalla käyttöön matkustusasiakirjoja ja oleskelulupia koskevat vähimmäisvaatimukset	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	huhtikuu 2001	Komissio teki maaliskuussa 2001 ehdotuksen kolmansien maiden kansalaisille myönnettävän oleskeluluvan yhtenäisen kaavan siirtämisestä yhteisön toimivaltaan.⁴¹⁹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2001.	Neuvosto antoi asetuksen kesäkuussa 2002.⁴²⁰		Voimaantulo: 14.6.2002 Asetuksen soveltamiseksi tarvittavat eritelmät oli hyväksyttävä 14.8.2002 mennessä.
Helpotetaan väärin asiakirjojen tunnistamista kehittämällä koulutusta ja välineistöä	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä		Neuvosto antoi 29.4.1999 suosituksen henkilöstömäärästä ja laitevarustuksesta.	Neuvosto teki maaliskuussa 2000 päätöksen tietojenvaihdon parantamisesta.⁴²¹		Voimaantulo: 1.7.2000

⁴¹⁹ Ehdotus neuvoston asetukseksi sellaisen lomakkeen yhtenäisestä kaavasta, johon kiinnitetään jäsenvaltioiden niille henkilöille myöntämät viisumit, joiden matkustusasiakirjaa lomakkeen laativa jäsenvaltio ei tunnusta (KOM(2001) 157, 23.3.2001).
⁴²⁰ EYVL L 157, 15.6.2002, s. 1.
⁴²¹ EYVL L 81, 1.4.2000.

Tavoite: Tehostaa unionin ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Jäsenvaltioiden välisen operatiivisen koordinoiti ⁴²² yhteistyön	Komissio/neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä	Komissio teki marraskuussa 2003 ehdotuksen Euroopan operatiivisen ulkorajayhteistyön hallintaviraston perustamisesta.⁴²³			Kuten Brysselissä 15.–16. lokakuuta 2003 kokoontunut Eurooppa-neuvosto toivoi, neuvosto pääsi poliittiseen yhteisymmärrykseen ehdotuksen pääkohdista ennen vuoden 2003 loppua ja hyväksyi niitä koskevat päätelmät 27. marraskuuta 2003.	
Tiivis yhteistyö jäsenvaltioiden rajavalvontaviranomaisten välillä, mm. vaihto-ohjelmat ja teknologiansiirto ⁴²⁴	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	toukokuu 2002	Puheenjohtajamaa Belgia järjesti (Odysseus-ohjelman yhteisrahoitusmenettelyä hyödyntäen) lokakuussa 2001 unionin ulkorajoilla tehtäviä tarkastuksia koskevan yhteisen operaation yhteistyössä Europolin, jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden kanssa.				

⁴²² Tämä tavoite perustuu kesäkuussa 2003 Thessalonikissa ja lokakuussa 2003 Brysselissä kokoontuneen Eurooppa-neuvoston päätelmiin.
⁴²³ Ehdotus neuvoston asetukseksi Euroopan operatiivisen ulkorajayhteistyön hallintaviraston perustamisesta (KOM(2003) 687 lopullinen/2, 20.11.2003).
⁴²⁴ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan (suuntaviivat).

			Ehdotus neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämisen yhteydessä, ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta tätä varten.⁴²⁵				
			Laekenin Eurooppa-neuvosto pyysi määrittelemään ulkorajojen valvonnasta vastaavien yksiköiden väliset yhteistyömekanismit ja selvittämään ulkorajojen yhteisen valvontamekanismin tai yhteisten valvontayksiköiden perustamisen edellytyksiä. Vastauksena tähän pyyntöön Italia esitteli Odysseus-ohjelman (nykyään Argo-ohjelma) yhteisrahoituksella laaditun yhteisten operaatioiden kehittämistä koskevan toteutettavuustutkimuksen päätelmät, Oisin-ohjelman yhteisrahoituksella tehtiin selvitys poliisitoiminnasta ja rajaturvallisuudesta.				
			Komissio antoi toukokuussa 2002 unionin ulkorajoja käsittelevän tiedonannon⁴²⁶.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2002⁴²⁷.	Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2002 EU:n jäsenvaltioiden ulkorajojen valvontaa koskevan suunnitelman.		

⁴²⁵

Ehdotus neuvoston asetukseksi jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten velvollisuudesta leimata järjestelmällisesti kolmansien maiden kansalaisten matkustusasiakirjat jäsenvaltioiden ulkorajojen ylittämisen yhteydessä, ja Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta tätä varten (KOM(2003) 664, 6.11.2003).

⁴²⁶

Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille: Kohti Euroopan unionin jäsenvaltioiden ulkorajojen yhdenmukaista valvontaa (KOM(2002) 233, 7.5.2002).

⁴²⁷

A5-0449/2002.

			Komissio esitti elokuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi ns. paikallisen rajaliikenteen yhteisistä säännöistä⁴²⁸.		Neuvosto teki kesäkuussa 2002 päätöksen unionin ulkorajojen sekä viisumi-, turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikan alan hallinnollisen yhteistyön toimintaohjelmasta (Argo-ohjelma)⁴²⁹.	Komissio antaa tammikuussa 2004 ensimmäisen arviointikertomuksensa Argo-ohjelman täytäntöönpanosta.	
			- Komissio esitteli helmikuussa 2003 suullisesti kustannusten jakamista EU:n ja jäsenvaltioiden välillä koskevaa tutkimusta ja merirajojen valvonnan tehostamista koskevaa toteutettavuustutkimusta. Toteutettavuustutkimusta koskeva raportti annettiin syyskuussa 2003. - Kreikka teki aloitteen neuvoston asetuksen antamiseksi maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkoston perustamisesta⁴³⁰. - Kreikka teki toukokuussa 2003 aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi ulkoisten rajojen ylityspaikoilla olevissa kylteissä käytettävien vähimmäismerkintöjen määrittämisestä⁴³².	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2003.⁴³¹ - Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa marraskuussa 2003.	- Neuvosto pääsi marraskuussa 2003 periaatesopimukseen merirajoja koskevasta työohjelmasta. - Neuvosto pääsi asiasta periaatesopimukseen lokakuussa 2003.	Asetus annettaneen vuoden 2003 loppuun mennessä.	
Yhteisen käsikirjan täytäntöönpanotoimien hyväksymismenettely	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Portugali teki maaliskuussa 2001 aloitteen asetuksen antamiseksi yhteisen käsikirjan määräyksiin liittyvistä täytäntöönpanotoimista⁴³³.	Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa maaliskuussa 2001.⁴³⁴	Neuvosto antoi asetuksen huhtikuussa 2001.⁴³⁵		Voimaantulo: 24.4.2001
					Neuvosto teki marraskuussa 2000 päätöksen yhteisen käsikirjan joidenkin osien luokituksen kumoamisesta.⁴³⁶		Voimaantulo: 1.12.2000

⁴²⁸ Ehdotus neuvoston asetukseksi paikallista rajaliikennettä koskevan järjestelyn käyttöönotosta jäsenvaltioiden maaulkorajoilla ja jäsenvaltioiden väliaikaisilla maaulkorajoilla (KOM(2003) 502, 14.8.2003).

⁴²⁹ EYVL L 161, 19.6.2001.

⁴³⁰ Helleenien tasavallan aloite neuvoston asetuksen tekemiseksi maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkoston perustamisesta (EUVL C 140, 14.6.2003, s. 12).

⁴³¹ A5-0344/2003, 6.11.2003.

⁴³² Helleenien tasavallan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi ulkoisten rajojen ylityspaikoilla olevissa kylteissä käytettävien vähimmäismerkintöjen määrittämisestä (EUVL C 125, 27.5.2003).

⁴³³ EYVL C 73, 6.3.2001.

⁴³⁴ A5-0066/2001, 13.2.2001.

⁴³⁵ Neuvoston asetus täytäntöönpanovallan pidättämisestä neuvostolle rajatarkastusten ja -valvonnan toteuttamista koskevien tiettyjen yksityiskohtaisten määräysten ja käytännön menettelytapojen osalta (EYVL L 116, 26.4.2001, s. 5).

⁴³⁶ EYVL L 303, 1.12.2000, s. 29.

			▪ Ruotsi teki maaliskuussa 2001 aloitteen yhteisen käsikirjan saattamisesta ajan tasalle.⁴³⁷ ▪ Belgia teki joulukuussa 2001 aloitteen yhteisen käsikirjan mukauttamisesta.⁴³⁹ ▪ Belgia ja Ruotsi tekivät huhtikuussa 2002 aloitteen yhteisen käsikirjan tarkistamisesta. ▪ Komissio esitti ehdotuksen neuvoston asetukseksi erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta.⁴⁴³		▪ Neuvosto teki huhtikuussa 2001 päätöksen yhteisen ajantasaistamisesta.⁴³⁸ ▪ Neuvosto teki huhtikuussa 2002 päätökset yhteisen käsikirjan luokituksen kumoamisesta⁴⁴⁰ ja yhteisen käsikirjan tarkistamisesta⁴⁴¹⁴⁴². • Neuvosto antoi asetuksen huhtikuussa 2003.	▪ Komissio esittää vuoden 2004 alussa ehdotuksen asetukseksi rajavalvontasäännösten uudelleenlaatimisesta. ▪ Asiaa käsitellään liittymisneuvottelujen yhteydessä.	Täytäntöönpano: 27.4.2001
Otetaan hakijamaat nopeasti mukaan tähän yhteistyöhön	Komissio/neuvosto / jäsenvaltiot	Käynnissä		• Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2003.⁴⁴⁴ ▪ Asiaa käsiteltiin neuvoston kokouksen yhteydessä maaliskuussa 2001 pidetyssä EU:n ja ehdokasmaiden yhteisessä ministerikokouksessa.			

⁴³⁷ Ruotsin kuningaskunnan aloite yhteisen konsuliohjeiston VI osan ja liitteiden 3, 6 ja 13 sekä yhteisen käsikirjan liitteiden 5 a, 6 a ja 8 ajantasaistamisesta.

⁴³⁸ Neuvoston päätös yhteisen konsuliohjeiston VI osan ja liitteiden 3, 6 ja 13 sekä yhteisen käsikirjan liitteiden 5 a, 6 a ja 8 ajantasaistamisesta (EYVL L 116, 26.4.2001, s. 32).

⁴³⁹ Belgian aloite yhteisen konsuliohjeiston III osan ja liitteen 16 (oikeudet viisumiin) mukauttamisesta.

⁴⁴⁰ Neuvoston päätös yhteisen käsikirjan II osan luokituksen kumoamisesta (EYVL L 123, 9.5.2002, s. 49).

⁴⁴¹ Neuvoston päätös yhteisen käsikirjan I osan tarkistamisesta (EYVL L 123, 9.5.2002, s. 47).

⁴⁴² Belgian kuningaskunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi yhteisen konsuliohjeiston III osan mukauttamisesta ja sen liitteen 16 laatimisesta (EYVL L 123, 9.5.2002, s. 50).

⁴⁴³ Ehdotus neuvoston asetukseksi erityisen kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FTD) ja rautateitse tapahtuvaa kauttakulkua helpottavan asiakirjan (FRTD) käyttöön ottamisesta sekä yhteisen konsuliohjeiston ja yhteisen käsikirjan muuttamisesta (KOM(2003) 60, 5.2.2003).

⁴⁴⁴ A5-0075/2003.

Tavoite: Schengenin säännösten kehittäminen ja siirtäminen yhteisön toimivaltaan

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Siirretään Schengenin yleissopimuksen 2 artikla yhteisön toimivaltaan ⁴⁴⁵	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	Sisältyy ehdotukseen yhteisen käsikirjan muuttamisesta (ks. edellä).				
Schengenin säännösten kehittäminen (poliisiyhteistyö)	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot		Belgia, Espanja ja Ranska tekivät aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen 40 artiklan 1 ja 7 kohdan muuttamisesta.⁴⁴⁶		Neuvosto teki päätöksen 2.10.2003.⁴⁴⁷		Voimaan tulopäivä: 11.10.2003
SIS II -järjestelmän kehittäminen	Komissio / neuvosto / jäsenvaltiot	2001	- Belgia ja Ruotsi tekivät aloitteen SIS II -järjestelmän kehittämisestä.⁴⁴⁸ - Komissio antoi joulukuussa 2001 tiedonannon SIS II -järjestelmän kehittämisestä (välttämätöntä laajentumisen ja tekniikan kehittymisen vuoksi).⁴⁵⁰		Neuvosto antoi asetuksen ja teki päätöksen joulukuussa 2001.⁴⁴⁹	Komissio esittää vuoden 2004 loppupuolella ehdotukset SIS II:ta koskevaksi asetukseksi ja päätökseksi.	Täytäntöön- pano: 6.12.2001 Viimeinen voimassaolo- päivä: 31.12.2006

⁴⁴⁵ Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan (suuntaviivat).

⁴⁴⁶ EYVL C 285, 11.10.2001.

⁴⁴⁷ Neuvoston päätös 2003/725/YOS, tehty 2 päivänä lokakuuta 2003 (EUVL L 260, 11.10.2003).

⁴⁴⁸ Belgian kuningaskunnan ja Ruotsin kuningaskunnan aloite neuvoston asetuksen antamiseksi toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) kehittämisestä (EYVL C 183, 29.6.2001).

⁴⁴⁹ EYVL L 328, 13.12.2001.

⁴⁵⁰ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille – Schengenin tietojärjestelmän toisen vaiheen luominen (KOM(2001) 720, 18.12.2001).

		▪ Espanja teki kesäkuussa 2002 kaksi aloitetta, jotka koskevat Schengenin tietojärjestelmän eräiden uusien toimintojen käyttöönottamista erityisesti terrorismin torjunnassa.⁴⁵¹ ▪ Komissio esitti syyskuussa 2003 ehdotuksen asetukseksi ajoneuvorekisteriviranomaisten mahdollisuudesta käyttää SIS-järjestelmää.⁴⁵³ ▪ Komissio esitti helmikuussa 2003 ensimmäisen kertomuksen SIS II -järjestelmän kehittämistyön edistymisestä⁴⁵⁴. ▪ Komissio sai huhtikuussa 2003 valmiiksi heinäkuussa 2002 käynnistetyn toteutettavuustutkimuksen tulokset. ▪ Komissio antaa joulukuussa 2003 tiedonannon SIS II -järjestelmän kehittämisestä ja sen mahdollisesta synergiasta tulevan VIS-järjestelmän kanssa.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa Espanjan aloitteista joulukuussa 2002.⁴⁵² ▪ Työskentely jatkuu.	▪ Neuvosto antaa säädökset heti kun Alankomaat ja Tanska ovat poistaneet parlamentaariset varaumansa.		
--	--	--	--	---	--	--

⁴⁵¹ Espanjan kuningaskunnan aloite neuvoston päätöksen tekemiseksi ja neuvoston asetuksen antamiseksi Schengenin tietojärjestelmän eräiden uusien toimintojen käyttöönottamisesta erityisesti terrorismin torjunnassa (EYVL C 160, 4.7.2002).

⁴⁵² A5-0436/2002, 17.12.2002.

⁴⁵³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi tarkastusten asteittaisesta lakkauttamisesta yhteisillä rajoilla 14 päivänä kesäkuuta 1985 tehdyn Schengenin sopimuksen soveltamisesta tehdyn yleissopimuksen tarkistamisesta siltä osin, mikä koskee ajoneuvojen rekisteröintitodistusten myöntämisestä vastaavien jäsenvaltioiden viranomaisten pääsyä Schengenin tietojärjestelmään (KOM(2003) 510, 21.8.2003).

⁴⁵⁴ Komission valmisteluasiakirja toisen sukupolven Schengenin tietojärjestelmän (SIS II) kehittämisestä (SEC(2003) 206, 19.2.2003).

6. UNIONIN KANSALAISUUS

Tavoite: Helpottaa unionin kansalaisten oikeutta liikkua ja oleskella vapaasti unionin alueella

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Direktiivi, jolla päivitetään ja tarkistetaan unionin kansalaisten maahantuloa, liikkumista ja oleskelua koskevia sääntöjä	Komissio/neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	- Komissio esitti ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi toukokuussa 2001⁴⁵⁵ ja muutetun ehdotuksen huhtikuussa 2003⁴⁵⁶. - Komissio esitti maaliskuussa 2003 toisen kertomuksen oleskeluoikeutta koskevien direktiivien 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY soveltamisesta.⁴⁵⁸	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2003.⁴⁵⁷	- Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen syyskuussa 2003. - Neuvosto hyväksynee yhteisen kannan joulukuussa 2003.	Euroopan parlamentin toinen käsittely pidetään vuoden 2004 alussa.	
Asetus matkustusasiakirjojen turvaamiseksi väärennöksiltä	Komissio/neuvosto / Euroopan parlamentti	2001	Jäsenvaltioita kehoitetaan pohtimaan, minkälainen yhteisön säädös olisi tarpeen matkustusasiakirjojen turvaamiseksi väärennyskäsiltä.				
Asetus EU:n kansalaisten ja heidän perheidensä yhdenmukaisesta oleskelulupakortista	Komissio / neuvosto / Euroopan parlamentti	2001					

⁴⁵⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (KOM(2001) 257, 23.5.2001).

⁴⁵⁶ Komission EY:n perustamissopimuksen 250 artiklan 2 kohdan nojalla esittämä muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi Euroopan unionin kansalaisten ja heidän perheenjäsentensä oikeudesta liikkua ja oleskella vapaasti jäsenvaltioiden alueella (KOM(2003) 199, 15.4.2003).

⁴⁵⁷ A5-0009/2003, 11.2.2003.

⁴⁵⁸ Komission toinen kertomus neuvostolle ja Euroopan parlamentille direktiivien 90/364/ETY, 90/365/ETY ja 93/96/ETY (oleskeluoikeus) soveltamisesta (KOM(2003) 101, 5.3.2003).

Tavoite: Tiedottaa unionin kansalaisuuteen kuuluvien oikeuksien toteutumisesta

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Tiedonanto Euroopan parlamentin vaalien tuloksesta	Komissio	2000	- Komissio esitti tiedonannon joulukuussa 2000.⁴⁵⁹ - Komissio antoi tammikuussa 2003 kertomuksen poikkeuksen myöntämisestä direktiivin 93/109/EY mukaisesti.⁴⁶⁰ - Komissio esitti huhtikuussa 2003 tiedonannon toimenpiteistä, jotka jäsenvaltioiden on toteutettava sen varmistamiseksi, että kaikki unionin kansalaiset voivat osallistua Euroopan parlamentin vaaleihin.⁴⁶¹			Komissio esittää vuoden 2005 alussa kertomuksen direktiivin 93/109/EY soveltamisesta.	
Ensimmäinen raportti kunnallisvaaleista	Komissio	2001	Komissio antoi kertomuksen toukokuussa 2002.⁴⁶²				
Kolmas kertomus unionin kansalaisuudesta	Komissio	Vuoden 2000 loppuun mennessä	Komissio antoi kolmannen kertomuksen syyskuussa 2001.⁴⁶³	Euroopan parlamentti antoi päätöslauselman syyskuussa 2002.⁴⁶⁴		Komissio esittää kesäkuuhun 2004 mennessä neljännen kertomuksensa unionin kansalaisuudesta.	

⁴⁵⁹ Tiedonanto direktiivin 93/109/EY soveltamisesta Euroopan parlamentin vaaleissa kesäkuussa 1999: Toisessa jäsenvaltiossa asuvien Euroopan unionin kansalaisten äänioikeus ja vaalikelpoisuus Euroopan parlamentin vaaleissa (KOM (2000) 843, 18.12.2000).

⁴⁶⁰ Luonnos komission kertomukseksi EY:n perustamissopimuksen 19 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksen myöntämisestä äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta Euroopan parlamentin vaaleissa koskevan direktiivin 93/109/EY 14 artiklan 3 kohdan mukaisesti (KOM(2003) 31, 27.1.2003).

⁴⁶¹ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimenpiteistä, jotka jäsenvaltioiden on toteutettava sen varmistamiseksi, että kaikki unionin kansalaiset voivat osallistua vuoden 2004 Euroopan parlamentin vaaleihin laajentuneessa unionissa (KOM(2003) 174, 8.4.2003).

⁴⁶² Komission kertomus Euroopan parlamentille ja neuvostolle kunnallista äänioikeutta ja vaalikelpoisuutta koskevan direktiivin 94/80/EY soveltamisesta (KOM(2002) 260, 30.5.2002).

⁴⁶³ Komission kertomus: Komission kolmas kertomus unionin kansalaisuuden toteutumisesta (KOM(2001) 506, 7.9.2001).

⁴⁶⁴ A5-0241/2002, 5.9.2002.

7. YHTEISTYÖ HUUMEIDEN TORJUNNASSA

Euroopan unionin huumeiden vastaisen strategian painopisteet

Huumausaineet ovat uhkana yhteisöjen ja yksilöiden turvallisuudelle, joten ongelma on pyrittävä ratkaisemaan kokonaisvaltaisella, monialaisella ja yhtenäisellä tavalla. Komissio esitti marraskuussa 2002 antamassaan tiedonannossa huumausaineita koskevan Euroopan unionin toimintasuunnitelman (2000–2004) täytäntöönpanon väliarvioinnin. Loppuarviointi tehdään jäsenvaltioiden, Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EDMC) ja Europolin avulla.

Tavoite: Toteuttaa Helsingin Eurooppa-neuvoston hyväksymä EU:n huumausainestrategia vuosiksi 2000-2004 ja Feiran Eurooppa-neuvoston hyväksymä huumausaineiden torjuntaa koskeva EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2002-2004

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Toteutetaan huumausaineiden torjuntaa koskevaa Euroopan unionin toimintasuunnitelmaa (2000-2004)	Jäsenvaltiot / komissio / EDMC / Europol	kesäkuu 2000	- Komissio antoi kesäkuussa 2001 tiedonannon toimintasuunnitelman täytäntöönpanosta.⁴⁶⁵ - Komissio esitti marraskuussa 2002 tiedonannon toimintasuunnitelman väliarviointista.⁴⁶⁶ - Komissio antoi marraskuussa 2003 tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille huumeidentorjunnan koordinoinnista Euroopan unionissa.⁴⁶⁷		- Neuvosto, komissio ja ehdokasmaat antoivat helmikuussa 2002 yhteisen julistuksen toimintasuunnitelman toteuttamisesta. Julistuksessa mainitaan mm. neuvottelujen käynnistäminen, jotta ehdokasmaat voivat osallistua EDMC:n toimintaan. - Kööpenhaminan Eurooppa-neuvoston oli määrä hyväksyä komission tiedonannossa esitetyt toimintaohjeet. - Helmikuussa 2003 annettiin päätöslauselma huumausaineiden väärinkäyttäjien kohtelusta vankiloissa.	Unioniin liittyvät kymmenen maata osallistuvat EDMC:n työskentelyyn tarkkailijoina heinäkuusta 2003 ja jäsenenä 1.5.2004 lähtien. Neuvotteluja Romanian, Bulgarian ja Turkin kanssa on määrä jatkaa.	

⁴⁶⁵ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille huumausaineita koskevan EU:n toimintasuunnitelman (2000–2004) täytäntöönpanosta (KOM(2001) 301, 8.6.2001).

			• Toimintasuunnitelman toteuttamisen yhteydessä Tanska teki syyskuussa 2002 aloitteen synteettisiä huumausaineita koskevan täytäntöönpanosuunnitelman laatimiseksi. • Yhdistynyt kuningaskunta ja puheenjohtajamaa Kreikka tekivät helmikuussa 2003 aloitteen huumausaineiden kysynnän ja tarjonnan vähentämistä koskevan täytäntöönpanosuunnitelman laatimisesta huumausaineiden torjuntaa koskevan EU:n toimintasuunnitelman tavoitteiden mukaisesti. • Komissio on esittänyt ehdotuksen neuvoston suositukseksi huumausaineiden väärinkäyttöön liittyvien riskien ehkäisemisestä ja vähentämisestä⁴⁶⁸.	▪ Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa helmikuussa 2003⁴⁶⁹.	▪ Neuvosto hyväksyi täytäntöönpanosuunnitelman marraskuussa 2002. ▪ Neuvosto hyväksyi täytäntöönpanosuunnitelman kesäkuussa 2003. ▪ Neuvosto antoi suosituksen kesäkuussa 2003⁴⁷⁰.	▪ Jäsenvaltiot, komissio, EDMC ja Europol jatkavat työtä täytäntöönpanoasia-kirjoissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamiseksi.	
• Huumausaineiden torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman (2000–2004) arviointi	Komissio					▪ Komissio esittää vuoden 2004 jälkipuoliskolla tiedonannon huumausaineiden torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman (2000–2004) loppuarvioinnista.	
Lujitetaan yhteistyötä Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen ja Europolin kanssa erityisesti synteettisten huumeiden ja huumeiden esiasteiden alalla	Neuvosto / komissio / jäsenvaltiot		▪ Komissio antoi neuvostolle uusista synteettisistä huumausaineista hyväksytyn yhteisen toiminnan mukaisesti kaksi kertomusta (ketamiinista ja gammahydroksivoihaposta). Neuvosto hyväksyi päätelmät maaliskuussa 2001 komission kertomusten perusteella. Neuvoston pyynnön mukaisesti EDMC:n ja Europolin raportti esitettiin neuvoston horisontaaliselle huumausainetyöryhmälle vuoden 2002 alussa. ▪ Polymetyylimetakrylaattien (PMMA) riskianalyysin perusteella komissio esitti joulukuussa 2001 ehdotuksen neuvoston päätökseksi PMMA:n määrittelemisestä uudeksi synteettiseksi huumeeksi.⁴⁷¹		▪ Neuvosto teki helmikuussa 2002 PMMA:ta koskevan päätöksen.⁴⁷²		

⁴⁶⁶ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille huumausaineita koskevan EU:n toimintasuunnitelman (2000–2004) väliarvioinnista (KOM(2002) 599, 4.11.2002).

⁴⁶⁷ Komission tiedonanto neuvostolle ja Euroopan parlamentille huumeidentorjunnan koordinoinnista Euroopan unionissa (KOM(2003) 681, 12.11.2003).

⁴⁶⁸ Ehdotus neuvoston suositukseksi huumausaineiden väärinkäyttöön liittyvien riskien ehkäisemisestä ja vähentämisestä (KOM(2002) 201, 8.5.2002).

⁴⁶⁹ A5-0021/2003, 28.1.2003.

⁴⁷⁰ EUVL L 165, 18.6.2003.

⁴⁷¹ Ehdotus neuvoston päätökseksi PMMA:n määrittelemisestä valvontatoimenpiteiden ja rikosoikeudellisten seuraamusten piiriin saatettavaksi uudeksi synteettiseksi huumausaineeksi (KOM(2001) 734, 6.12.2001)

⁴⁷² EYVL L 63, 6.3.2002, s.14.

			Ruotsi teki tammikuussa 2001 kaksi aloitetta, jotka koskevat neuvoston päätösten tekemistä synteettisten huumausaineiden profiilin määrittämisestä ja näytteiden toimittamisesta.⁴⁷³	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2001.⁴⁷⁴ - Synteettisten huumeiden profiilin määrittämistä koskeva työ jatkuu neuvostossa.	Neuvosto teki toukokuussa 2001 päätöksen valvotuista aineista otettujen näytteiden toimittamisesta.⁴⁷⁵		Voimaantulo: 1.7.2001
			- Espanja teki aloitteen neuvoston suosituksen tekemiseksi tarpeesta tiivistää huumausaineiden kemiallisten esiasteiden torjuntaan erikoistuneiden yksiköiden yhteistyötä ja tietojenvaihtoa EU:n jäsenvaltioiden välillä. - Tanska teki heinäkuussa 2002 aloitteen neuvoston päätöslauselmaksi uusien synteettisten huumeiden geneerisistä luokittelusta. - Komissio antoi toukokuussa 2003 kertomuksen, jossa ehdotetaan TMA-2-, 2C-1-, 2C-T-2- ja 2C-T-7-aineiden jättämistä valvontatoimenpiteiden ja rangaistusseuraamusten soveltamisalan ulkopuolelle.⁴⁷⁶ - Komissio teki lokakuussa 2003 ehdotuksen neuvoston päätökseksi 16.6.1997 hyväksytyn, synteettisiä huumausaineita koskevan yhteisen toiminnan muuttamisesta ja korvaamisesta.⁴⁷⁷	Puheenjohtajamaa Italia teki aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi neljän uuden aineen (2C-1, 2C-T-2, 2C-T-7, TMA-2) ottamisesta valvontaan	- Neuvosto antoi suosituksen huhtikuussa 2002. - Neuvosto hyväksyi päätöslauselman marraskuussa 2002. Neuvosto teki päätöksen 27.11.2003.		

⁴⁷³ Ruotsin kuningaskunnan aloitteet neuvoston päätöksen YOS tekemiseksi synteettisiä huumausaineita koskevan rikosteknisen profilointijärjestelmän perustamisesta ja neuvoston päätöksen YOS tekemiseksi laittomista huumausaineista otettujen näytteiden toimittamisesta (EYVL C 10, 12.1.2001).

⁴⁷⁴ A5-0121/2001, 3.5.2001.

⁴⁷⁵ EYVL L 150, 6.6.2001.

⁴⁷⁶ Komission kertomus neuvostolle TMA-2:sta, 2C-1:stä, 2C-T-2:sta ja 2C-T-7:stä, uusista synteettisistä huumausaineista hyväksytyn yhteisen toiminnan (97/396/YOS) mukaisesti (KOM(2003) 258, 13.5.2003).

⁴⁷⁷ Ehdotus neuvoston päätökseksi uusia synteettisiä ja muita huumausaineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnasta (KOM(2003) 560, 3.10.2003).

Kehitetään menetelmä EU:n huumausainestrategian (2000–2004) arvioimiseksi	Neuvosto ja Euroopan parlamentti komission ehdotuksesta		Komissio on perustanut ohjausryhmän, jonka jäsenet edustavat arviointiin osallistuvia puheenjohtajavaltioita, Euroopan parlamenttia, EDMC:tä ja Europolia.	Asian käsittely jatkuu.	Neuvosto antoi 10.12.2001 päätöslauselman EDMC:ssä kehitettyjen viiden huumausainetta koskevan epidemiologisen avainindikaattorin käyttämisestä kansallisella tasolla.		
Yhteiset määritelmät, kriminalisointi ja seuraamukset huumekaupan alalla ⁴⁷⁸	Neuvosto komission ehdotuksesta	huhtikuu 2001	Sen jälkeen kun selvitys huumekauppaa koskevista EU:n jäsenvaltioiden laeista ja asetuksista oli valmistunut, komissio teki kesäkuussa 2001 ehdotuksen puitepäätökseksi huumekauppaan liittyvän rikollisen toiminnan tunnusmerkistöjä ja seuraamuksia koskevista vähimmäissäännöistä.⁴⁷⁹	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002.⁴⁸⁰ Laekenin Eurooppa-neuvosto pyysi tämän puitepäätöksen hyväksymistä toukokuun 2002 loppuun mennessä. Brysselin Eurooppa-neuvosto pyysi puitepäätöksen hyväksymistä vuoden 2003 loppuun mennessä.	Neuvosto pääsi asiasta poliittiseen sopimukseen marraskuussa 2003.		
Rahoitusväline huumekaupan torjumiseen	Neuvosto komission ehdotuksesta tai jäsenvaltion aloitteesta		Komissio on käyttänyt vuonna 2002 Euroopan parlamentin pyynnöstä perustettua huumekaupan torjuntaa koskevaa budjettikohtaa, joka liittyy ohjelman valmisteluun.			Tämä valmisteleva ohjelma on yhdistetty vuoden 2003 aikana Agis-ohjelmaan.	

⁴⁷⁸

Katso myös taulukko ”Eräiden rikollisuuden muotojen torjunta”.

⁴⁷⁹

Ehdotus neuvoston puitepäätökseksi laittoman huumausainekaupan rikostunnusmerkistöjen ja seuraamusten vähimmäissäännöksistä (KOM(2001) 259, 23.5.2001).

⁴⁸⁰

A5-0460/2002, 25.4.2002.

8. ULKOISEN TOIMINNAN VAHVISTAMINEN

Tampereen ja Feiran Eurooppa-neuvoston prioriteetit

Vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen luomiseksi on käytettävä tehokkaasti ja yhdenmukaisesti kaikkia Euroopan unionilla erityisesti ulkosuhteiden alalla käytettävissä olevia toimivaltuuksia ja välineitä. Oikeus- ja sisäasiakysymykset on otettava huomioon muiden unionin politiikkojen ja toimien määrittelyssä ja täytäntöönpanossa.

Komissio pyrkii sisällyttämään oikeus- ja sisäasioihin liittyvät aiheet (monivuotisen ohjelman mukaisesti) yhteistyösopimuksiin myös niiden kolmansien maiden kanssa, jotka eivät ole hakeneet EU:n jäsenyyttä.

Tavoite: Kaikkia unionilla erityisesti ulkosuhteiden alalla olevia toimivaltuuksia ja välineitä on käytettävä tehokkaasti ja yhdenmukaisesti. Oikeus- ja sisäasiakysymykset on otettava huomioon muiden unionin politiikkojen ja toimien määrittelyssä ja täytäntöönpanossa

Toteutettava toiminta	Vastuutahot	Toteutus-aikataulu	Tilanne				Kansalliset toimenpiteet
			Ehdotukset, aloitteet, tiedonannot, vihreät kirjat, joihin toiminta perustuu	Asian käsittelyvaihe neuvostossa ja tarvittaessa parlamentissa	Neuvoston ja tarvittaessa parlamentin toteuttamat toimenpiteet	Tulevat toimenpiteet	
Laajentuminen: varmistetaan, että oikeus- ja sisäasiat otetaan johdonmukaisesti huomioon laajentumisprosessissa				Neuvostossa keskusteltiin maaliskuussa 2001 ehdokasmaiden edustajien kanssa järjestäytyneen rikollisuuden torjunnasta sekä turvapaikka- ja maahanmuuttopolitiikasta, syyskuussa 2001 ihmiskaupasta, 28.2.2002 ulkorajoista, huumeista ja oikeuskelpoisuuteen liittyvistä kysymyksistä ja 14.10.2002 Schengenin säännösten arviointiprosessista ja vastavuoroisesta ja tunnustamisesta.	Jäsenvaltiot ja ehdokasmaat hyväksyivät syyskuussa 2001 12 sitoumusta ihmiskaupan torjumiseksi.	- Neuvottelut oikeus- ja sisäasioita koskevasta 24 luvusta jatkuvat Romanian kanssa. Neuvottelut Bulgarian kanssa päätettiin toistaiseksi lokakuussa 2003. Yhteisö tukee ehdokasmaita oikeus- ja sisäasioiden järjestämisessä Phare-ohjelman, ystävyys-kaupunkitoiminnan ja kumppanuussopimusten avulla sekä antamalla niille mahdollisuuden osallistua oikeus- ja sisäasioiden alan ohjelmiin. - Seitsemälle liittymissopimuksen allekirjoittaneelle (16.4.2003) maalle myönnetään vuosina 2004-2006 ylimääräistä erityisrahoitusta (Schengen facility) liittymissopimuksen liitteenä olevan pöytäkirjan mukaisesti. - Eurooppa-neuvosto sopi lokakuussa 2002 oikeus- ja sisäasioita (yksityisoikeudellisten ja rikosoikeudellisten päätösten vastavuoroinen tunnustaminen) koskevien suojalausekkeiden ottamisesta tuleviin liittymissopimuksiin.	
Feiran Eurooppa-neuvostossa määriteltiin selkeät painopistealueet, poliittiset tavoitteet ja toimenpiteet oikeus- ja sisäasioissa toteutettavan unionin ulkoisen toiminnan alalla.	Neuvosto laatii suosituksia tiiviissä yhteistyössä komission kanssa.	kesäkuu 2000	Feiran Eurooppa-neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2000 neuvoston ja komission laatiman selvityksen Euroopan unionin oikeus- ja sisäasioiden alan ulkoista toimintaa koskevista painopisteistä, jotka on liitettävä unionin ulkopoliittikkaa koskevaan kokonaisstrategiaan osana vapauteen, turvallisuuteen ja oikeuteen perustuvan alueen muodostamista. Laekenin Eurooppa-neuvosto päivitti strategian joulukuussa 2001.				

Feiran Eurooppa-neuvoston pyytämässä selvityksessä mainittujen painopisteiden täytäntöönpano:							
- Neuvottelut vakautus- ja assosiaatiosopimuksista niiden Balkanin alueen maiden kanssa, jotka eivät ole ehdokasmaita			Albanian kanssa käytäviä neuvotteluja varten on hyväksytty neuvotteluvaltuutus ja Jugoslavian liittotasavallan kanssa on käyty alustavia keskusteluja mm. oikeus- ja sisäasioista. Cards-ohjelma (2002–2006) käsittää jokaista maata varten erikseen laaditun oikeus- ja sisäasioiden alueellisen strategian. Tavoitteena on erityisesti tehdä yhteistyötä turvapaikka- ja maahanmuuttoasioissa, oikeudellisissa asioissa ja rajavalvonnan alalla sekä pitää oikeus- ja sisäasioita käsittelevien viranomaisten uudistusprosessi käynnissä.		Kroatian ja entisen Jugoslavian tasavallan Makedonian kanssa on allekirjoitettu sopimukset, ja niiden ratifiointiprosessi on käynnissä.		
- Barcelonan prosessin jatkaminen			Oikeus- ja sisäasioiden osuutta alueellisesta Meda-ohjelmasta toteutetaan (asiasta hyväksyttiin puiteasiakirja 22.4.2002). Turvapaikka- ja maahanmuuttoasioiden korkean tason työryhmän toimintasuunnitelma Marokkoa varten pannaan täytäntöön.				
- Takaisinottosopimusten tekeminen			Luonnokset neuvotteluvaltuuksiksi takaisinotto-sopimusten tekemiseksi Marokon, Pakistanin, Sri Lankan ja Venäjän kanssa esitettiin helmikuussa 2000, Hongkongin ja Macaon kanssa maaliskuussa 2001, Ukrainan kanssa maaliskuussa 2002 sekä Albanian, Algerian, Kiinan ja Turkin kanssa lokakuussa 2002.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa Hongkongin osalta joulukuussa 2002. ⁴⁸¹	Neuvosto hyväksyi neuvotteluvaltuutukset Marokon, Pakistanin, Sri Lankan ja Venäjän osalta syyskuussa 2000, Hongkongin ja Macaon osalta toukokuussa 2001, Ukrainan osalta kesäkuussa 2002 sekä Albanian, Algerian, Kiinan ja Turkin osalta marraskuussa 2002. Eurooppa-neuvosto pyysi Sevillassa (kesäkuussa 2002) ja Brysselissä (lokakuussa 2003) pidettyjen kokoustensa päätelmissä, että neuvoteltavina olevien takaisinottosopimusten tekemistä nopeutettaisiin tai helpotettaisiin.	- Takaisinottosopimus Hongkongin kanssa allekirjoitettiin 27.11.2002. Sopimus hyväksyttiin lopullisesti marraskuussa 2003 ja sen on määrä tulla voimaan vuoden 2004 alusta. - Takaisinottosopimus Macaon kanssa parafoitiin 18.10.2002 ja allekirjoitettiin 13.10.2003. - Takaisinottosopimus Sri Lankan kanssa parafoitiin 30.5.2002 ja se on tarkoitus allekirjoittaa ennen vuoden 2003 loppua. - Neuvottelut Albanian kanssa saatiin päätökseen 5.11.2003. Takaisinottosopimuksista neuvotellaan Venäjän, Marokon ja Ukrainan kanssa. Neuvottelut Turkin, Pakistanin, Kiinan ja Algerian kanssa on tarkoitus aloittaa vuoden 2004 alkupuolella.	

- Oikeus- ja sisäasioiden yhteistyö			Ruotsi teki heinäkuussa 2001 aloitteen neuvoston päätöksen tekemiseksi sen vahvistamisesta, mitkä yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta vuonna 1996 tehdyn yleissopimuksen määräyksistä liittyvät Schengenin säännösten kehittämiseen Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen mukaisesti.⁴⁸⁴	- Keski-Aasia: Kazakstan, Kirgisia, Tadžikistan ja Uzbekistan hyväksyivät virallisesti huumausaineiden torjuntaa koskevan Keski-Aasian toimintasuunnitelman (CADAP) 2.10.2002. - Venäjä toteuttaa järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa koskevaa toimintasuunnitelmaa. - Ukraina toteuttaa oikeus- ja sisäasioita koskevaa toimintasuunnitelmaa ja laatii tulostaulua sen edistymisestä. - Yhdysvaltojen kanssa neuvotellaan sopimuksen tekemisestä yhteistyöstä rikosasioissa Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 38 ja 24 artiklan nojalla (neuvosto myönsi rikoksen johdosta tapahtuvaa luovuttamista ja keskinäistä oikeusapua koskevat neuvotteluvaltuudet huhtikuussa 2002).⁴⁸² - Neuvosto teki päätöksen sopimusten allekirjoittamisesta kesäkuussa 2003.⁴⁸⁵ - Neuvosto hyväksyi 19.12.2002 neuvotteluohjeet Islannin ja Norjan kanssa neuvoteltavana olevalle sopimukselle rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta ja keskinäisestä avunannosta.	- Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa kesäkuussa 2003. - Neuvosto teki päätöksen sopimusten allekirjoittamisesta kesäkuussa 2003.⁴⁸³	Sopimukset allekirjoitettiin 25.6.2003.	
-------------------------------------	--	--	---	---	---	---	--

⁴⁸² Tämä toimi sisältyy terrorismin vastaiseen EU:n toimintasuunnitelmaan (suuntaviivat).

⁴⁸³ EUVL L 181, 19.7.2003.

⁴⁸⁴ Ehdotus neuvoston päätökseksi sen vahvistamisesta, mitkä yksinkertaistetusta menettelystä Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvassa luovuttamisessa vuonna 1995 tehdyn yleissopimuksen ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta vuonna 1996 tehdyn yleissopimuksen määräyksistä ovat Schengenin säännösten kehittämistä Islannin tasavallan ja Norjan kuningaskunnan osallistumisesta Schengenin säännösten täytäntöönpanoon, soveltamiseen ja kehittämiseen tehdyn sopimuksen mukaisesti (EYVL C 195, 11.7.2001).

⁴⁸⁵ EUVL L 67, 12.3.2003.

- Monenvälisiä välineitä koskevat neuvottelut			▪ Euroopan neuvosto: - tietoverkkorikollisuutta koskeva yleissopimus avattiin allekirjoittamista varten marraskuussa 2001 - tietoverkkorikollisuutta koskevaan yleissopimukseen liitettävä lisäpöytäkirja atk-järjestelmien kautta toteutettujen rasismiin ja muukalaisvihaan liittyvien tointen kriminalisoinnista avattiin allekirjoittamista varten tammikuussa 2003 - vuoden 1959 yleissopimuksen toinen pöytäkirja: Euroopan neuvosto hyväksyi pöytäkirjan 20.9.2001, ja se avattiin allekirjoittamista varten 8.11.2001 - yhteisö liittyy tietosuoja-alan yleissopimukseen 108 ja lisäpöytäkirjaan: sopimusvaltiot ratifioivat parhaillaan molempia asiakirjoja, ratifiointi on saatava päätöksen ennen kuin yhteisö voi liittyä niihin. - Terrorismi - terrorismin vastustamisesta vuonna 1977 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen tarkistamista koskeva pöytäkirja avattiin allekirjoittamista varten toukokuussa 2003 - yhteisö osallistuu terrorismiasiantuntijoiden komitean (CODEXTER) työhön; tavoitteena on laatia terrorismin vastainen maailmanlaajuinen yleissopimus. ▪ Komissio esitti toukokuussa 2003 ehdotuksen yhteiseksi kannaksi rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13.12.1957 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan neuvostolle tehtävästä ilmoituksesta⁴⁸⁶. ▪ YK:n yleissopimukset: - Komissio allekirjoittaa yhteisön puolesta ampuma-aseita koskevan Yhdistyneiden Kansakuntien pöytäkirjan. Korruptionvastainen yleissopimus on tarkoitus allekirjoittaa joulukuussa 2003. - Terrorismi: EU antaa edelleen tukensa neuvottelujen toiselle vaiheelle kansainvälisen terrorismin vastaisen yleissopimuksen laatimiseksi.	▪ Neuvosto hyväksyi lokakuussa 2003 päätelmät eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamisesta ja sen suhteesta Euroopan neuvoston oikeudellisiin välineisiin.		▪ Järjestäytynyt rikollisuus: ks. edellä. Komissio on tehnyt ehdotuksen, jonka mukaan yhteisö voi allekirjoittaa YK:n yleissopimuksen ja siihen liitettävät pöytäkirjat.	
--	--	--	--	---	--	--	--

⁴⁸⁶

Ehdotus neuvoston yhteiseksi kannaksi rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta 13 päivänä joulukuuta 1957 tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen 28 artiklan 3 kohdan mukaisesti Euroopan neuvostolle tehtävästä ilmoituksesta, joka koskee eurooppalaisen pidätysmääräyksen soveltamista jäsenvaltioiden keskinäisissä suhteissa (KOM(2003) 253, 6.5.2003).

9. MUUT VIREILLÄ OLEVAT ALOITTEET

JÄSENVALTIO	NIMI	YHTEYS TAMPEREEN PÄÄTELMIIN TAI WIENIN TOIMINTASUUNNITELMAAN Tilanne
Suomi	Neuvoston asetus jäsenvaltioiden välisistä velvoitteista kolmansien maiden kansalaisten takaisinotossa	Ks. Maahanmuuttovirtojen hallinta - Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa toukokuussa 2000. - Asian käsittelyä neuvostossa on lykätty.
Suomi	Neuvoston suositus DNA-analyysitulosten vaihdosta	Neuvosto hyväksyi kesäkuussa 2001 päätöslauselman DNA-analyysien tulosten vaihdosta.
Ruotsi	Neuvoston säädös Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta	Neuvosto antoi maaliskuussa 2001 säädöksen Europolin henkilöstösääntöjen muuttamisesta.
Ruotsi	Neuvoston päätös Europolin työntekijöiden palkkauksen ja lisien mukauttamisesta	Neuvosto teki päätöksen toukokuun lopussa 2001.
Ranska	Neuvoston suositus tärkeisiin henkilöihin kohdistuvien terrorismiuhkausten analyysistä	Neuvosto teki päätöksen joulukuussa 2001.
Belgia	Päätöslauselmaluonnos kansalaisyhteiskunnan osuudesta etsittäessä kadonneita ja seksuaalisesti hyväksikäytettyjä lapsia	Neuvosto antoi päätöslauselman syyskuussa 2001.
Alankomaat	Ehdotus neuvoston päätökseksi eurooppalaisen verkoston perustamiseksi. Verkoston yhteyspisteisiin koottaisiin tietoa kansanmurhista, rikoksista ihmiskuntaa vastaan ja henkilöistä, jotka ovat vastuussa sotarikoksista.	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2002. Neuvosto teki päätöksen kesäkuussa 2002 ⁴⁸⁷ .
Espanja	Ehdotus neuvoston päätökseksi yksityisten turvallisuuspalvelujen alalla toimivaltaisten kansallisten viranomaisten yhteysverkoston perustamisesta	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa (A5-0168/2002) toukokuussa 2002. Neuvosto antoi suosituksen kesäkuussa 2002.
Espanja	Ehdotus neuvoston päätökseksi Euroopan poliisitoiminnan tutkimuslaitoksen perustamisesta ⁴⁸⁸	Ehdotus esitettiin neuvostolle tammikuussa 2002. Ehdotusta käsitellään neuvostossa. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa (A5-0166/2002) toukokuussa 2002.
Espanja	Aloite neuvoston säädöksen antamiseksi Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan nojalla tehtävästä yleissopimuksesta tullihallintojen toimesta tapahtuvasta huumausaineiden laittoman kaupan torjumisesta aavallamerellä	Asiaa käsitellään neuvoston työryhmässä (tulliyhteistyö).
Espanja	Ehdotus neuvoston ja jäsenvaltioiden edustajien päätöslauselmaksi huumausaineiden viihdekäytön ehkäisystä	Neuvosto hyväksyi päätöslauselman huhtikuussa 2002. (Ks. huumausaineita koskeva EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2000-2004)

⁴⁸⁷

EYVL L 167, 26.6.2002.

⁴⁸⁸

EYVL C 42, 15.2.2002.

Espanja	Ehdotus neuvoston ja jäsenvaltioiden edustajien päätöslauselmaksi huumausaineiden väärinkäytön ehkäisemisen sisällyttämisestä opetusohjelmiin	Neuvosto hyväksyi päätöslauselman kesäkuussa 2002. (Ks. huumausaineita koskeva EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2000-2004)
Espanja	Ehdotus neuvoston suositukseksi järjestäytyneeseen huumekauppaan liittyvän järjestäytyneen rikollisuuden torjunnassa käytettävien tutkintamenetelmien parantamisesta	Neuvosto antoi suosituksen huhtikuussa 2002. (Ks. huumausaineita koskeva EU:n toimintasuunnitelma vuosiksi 2000-2004)
Espanja	Ehdotus neuvoston suositukseksi tilapäisten monikansallisten tutkintaryhmien perustamisesta terroristeja koskevien tietojen keräämiseksi	Neuvosto antoi suosituksen huhtikuussa 2002.
Espanja	Ehdotus päätökseksi terrorismin torjuntaan liittyviä kansallisia oikeusjärjestelmiä ja niiden soveltamista koskevan arviointijärjestelmän perustamisesta	Neuvosto teki päätöksen marraskuussa 2002.
Espanja	Ehdotus neuvoston päätökseksi erityisten terrorismin torjuntaa koskevien oikeudellisten ja poliisiyhteistyötoimien käyttöönottoamisesta yhteisen kannan 2001/931/YUTP 4 artiklan mukaisesti	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2002. Neuvosto teki päätöksen joulukuussa 2002 ⁴⁸⁹ .
Espanja	Neuvoston päätös julkisuuden henkilöiden eurooppalaisen suojeluverkoston perustamisesta ⁴⁹⁰	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa toukokuussa 2002. Neuvosto teki päätöksen marraskuussa 2002 ⁴⁹¹ .
Tanska	Ehdotus joukkotuhontarikosten, ihmisyyttä vastaan tehtyjen rikosten ja sotarikosten tutkintaa ja syytteenpanoa koskevaksi päätökseksi	Neuvosto teki päätöksen toukokuussa 2003. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa joulukuussa 2002.
Espanja	Suositus vakiolomakkeesta terroristeja koskevaa tietojenvaihtoa varten	Neuvosto antoi suosituksen marraskuussa 2002.
Belgia	Neuvoston päätös kansallisten yhteyspisteiden eurooppalaisen verkoston perustamisesta restoratiivista oikeutta varten	Ehdotus on neuvoston käsiteltävänä – Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa huhtikuussa 2003.
Tanska	Neuvoston päätelmät tietotekniikkaan liittyvistä toimenpiteistä järjestäytynyttä rikollisuutta koskevan tutkinnan ja syytteenpanon yhteydessä	Ehdotus on neuvostossa käsiteltävänä.
Tanska	Neuvoston suositus toimenpiteistä vientikuljettajien suojelemiseksi väkivaltaisilta hyökkäyksiltä	Neuvosto antoi suosituksen lokakuussa 2002.
Tanska	Neuvoston säädös Europolin tietojen salassapitosuojaa koskevista säännöistä 3 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston säädöksen muuttamisesta	Euroopan parlamentti antoi hylkäävän lausuntonsa huhtikuussa 2003. ⁴⁹² Neuvosto antoi säädöksen kesäkuussa 2003. ⁴⁹³

⁴⁸⁹ EYVL L 16, 22.1.2003.
⁴⁹⁰ EYVL C 42, 15.2.2002.
⁴⁹¹ EYVL L 333, 10.12.2002.

Alankomaat	Asetus tuomioistuimen toimivallasta sekä tuomioiden tunnustamisesta ja täytäntöönpanosta siviili- ja kauppaoikeuden alalla annetun asetuksen (EY) N:o 44/2001 muuttamisesta ⁴⁹⁴	Asian käsittely on keskeytetty.
Kreikka	Neuvoston päätös Sirene-käsikirjan muuttamisessa noudatettavista menettelyistä ja neuvoston asetus Sirene-käsikirjan muuttamisessa noudatettavista menettelyistä ⁴⁹⁵	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa syyskuussa 2003. ⁴⁹⁶
Kreikka	Neuvoston puitepäätös ihmisistä peräisin olevien elinten ja kudosten kaupan ehkäisemisestä ja tämän ilmiön torjunnasta	Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa lokakuussa 2003.

⁴⁹² A5-0107/2003.
⁴⁹³ EUVL C 152, 28.6.2003.
⁴⁹⁴ EYVL C 311, 14.12.2002.
⁴⁹⁵ EUVL C 82, 5.4.2003.
⁴⁹⁶ A5-0288/2003, 9.9.2003.